

Innhold

- 04 Leders beretning
- 09 Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- 15 Å fremme norsk eksport
- 49 Bærekraft
- 59 Ansvarlighet
- 66 Styring i Eksportkreditt Norge
- 73 Oppsummering og samlet vurdering av måloppnåelse
- 77 Årsregnskap
- 105 Utlånsregnskapet
- 109 Øvrige vedlegg

NØKKELTALL 2017

69 359

Total utlånssaldo (MILL NOK)

16 674

Sannsynlighetsjustert ordrebok (MILL NOK)

124 418

Søknadsvolum (MILL NOK)

241/64

Antall mottatte søknader for finansiering i antall land

BRANSJEFORDELING UTLÅNSSALDO

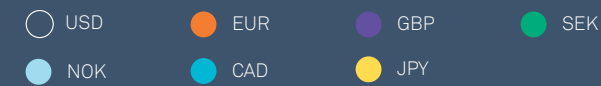
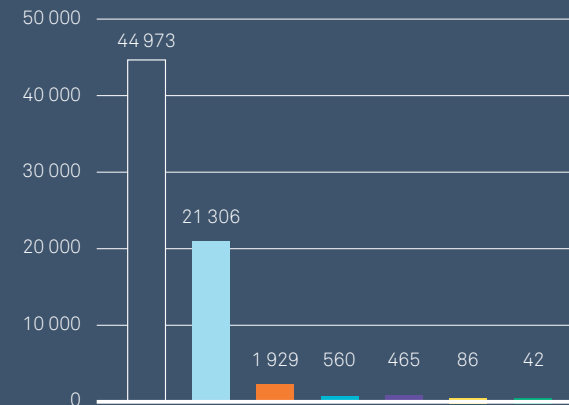
MILL NOK	
Utstyr til olje- og gassnæringen	20 742
Skip	44 056
Skipsutstyr	2 477
Fornybar energi og miljøteknologi	1 021
Annen industri	1 063
Totalt	69 359

FORDELING AV UTLÅNSSALDO MELLOM CIRR-LÅN OG MARKEDSLÅN

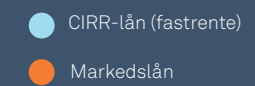
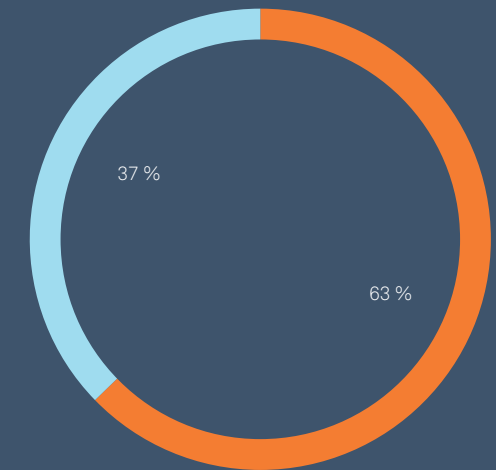
MILL NOK	
CIRR lån	43 503
Markedslån	25 856
Total utlånssaldo	69 359

Avvik i summering av tabeller og figurer kan forekomme grunnet avrunding.

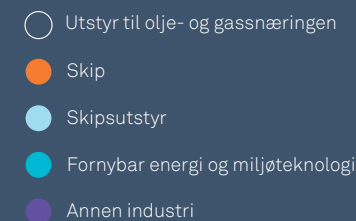
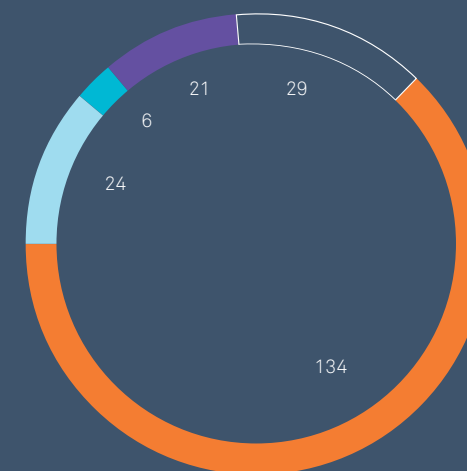
VALUTAFORDELING UTLÅNSSALDO MILL NOK

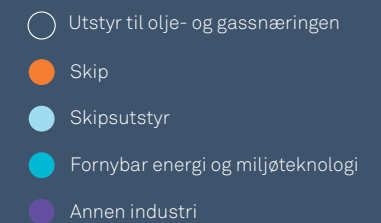
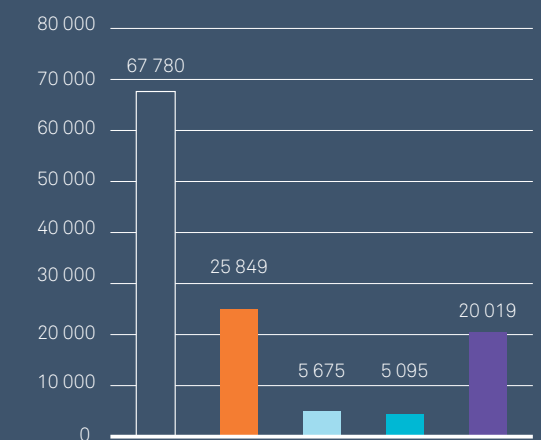
SALDOFORDELING

ANTALL LÅN I FORVALTNING PER BRANSJE

SØKNADSVOLUM PER BRANSJE MILL NOK

Realistisk optimisme

Som et selskap som skal hjelpe norske bedrifter å lykkes i utlandet, skal Eksportkreditt Norge være grunnleggende optimistiske på vegne av norsk næringsliv. Konkurransenutsatte markeder krever derimot en realistisk tilnærming. Mange av våre viktigste eksportmarkeder og –sektorer opplever fremdeles utfordrende tider, men vi ser et økende antall grunner til å være optimistiske på vegne av norsk eksport.

Sentralbanksjef Øystein Olsen konkluderte i sin årstale i inneværende år at internasjonal økonomi omsider ser ut til å kunne friskmeldes. Takket være en lang periode med lave renter har veksten i de store industrilandene fått feste. Arbeidsledigheten i viktige økonomier er lavere enn før finanskrisen, og pris- og lønnsveksten er på vei opp fra lave nivåer.

Olsen påpekte også at drahjelpen fra utlandet er blitt sterkere, og eksporten er i ferd med å ta seg opp. Samtidig er optimismen tilbake i oljenæringen. Flere store utbyggingsprosjekter vil de neste årene bidra til at oljeinvesteringene vil øke.

Olsen har rett i sine betraktninger. Dette er positive tegn for norsk økonomi og næringsliv. Men det er ikke ensbetydende med at situasjonen for norske eksportører kan friskmeldes, for deres hverdag er fremdeles svært sammensatt.

Oljeoptimismen tilbake

En av Norges viktigste eksportnæringer er oljeindustrien. Investeringsviljen i næringen påvirkes i stor grad av oljeprisen. Gjennomsnittlig oljepris var i 2017 på 54,25 dollar fatet, en økning fra 43,73

dollar i 2016, som var det laveste nivået siden 2004. I skrivende stund har oljeprisen stabilisert seg på over 60 dollar fatet.

Parallelt med dette er et økende antall utbyggingsplaner levert til norske myndigheter. Disse utbyggingsplanene har ikke kommet av seg selv. Oljeselskapene og leverandørnæringen har gjort en imponerende jobb med å redusere utbyggingskostnader de seneste årene. Om de ikke har omstilt seg til nye bransjer, har de omstilt seg til en ny hverdag. Som resultat har oljeselskapene tildelt en rekke store kontrakter til norske oljeserviceaktører, noe som har ført til ny optimisme i næringen.

Samtidig må vi huske at investeringsviljen internasjonalt ikke er like høy som på norsk sokkel. Vi ser en svak bedring, men det vil ta noe tid før aktiviteten i lovende offshoremarkeder som Brasil og Mexico tar seg opp. Derfor håper vi at norske utstysleverandører til olje og gass vil unngå at kostnadene øker i takt med aktivitetsnivået på norsk sokkel, slik at de kan forbli konkurransedyktige internasjonalt.

Maritim omstilling

Selv om offshorenæringene viser svake tegn til bedring, er aktiviteten fortsatt lav i et historisk perspektiv. Vi kan derfor ikke utelukke nye runder med finansielle restruktureringer for kunder med tung eksponering innen offshoresektoren. Vi vil fortsatt være en løsningsorientert samarbeidspartner for alle involverte.

Når det gjelder verftsindustrien er det gledelig å se at den gjennom 2017 har videreført sin omstillingsprosess. Næringen fortsetter på en imponerende måte å fylle opp ordreøkene med bygging av brønn- og fiskebåter, cruise fartøy, ferger og serviceskip for offshore vind, til stor glede for norske leverandører av skipsutstyr.

Norske verft og leverandører av skipsutstyr fikk fra årsskiftet ytterligere drahjelp fra myndighetene gjennom en ny låne- og garantiordning for kjøp av skip bygget i Norge, til bruk i norske farvann. Vi må samtidig sørge for at den nye skipfinansieringsordningen ikke gjør at næringen blir for opptatt av hva vi kan selge i Norge. Ordningen sikrer et godt aktivitetsnivå for store deler av verdikjeden i næringen, som danner grunnlag for

utvikling av teknologi og løsninger. Det blir også en basis for kontinuerlige effektivitetsforbedringer som næringen må sikre for å forbli konkurransedyktig internasjonalt og med det fortsetter sin eksportrettede aktivitet.

SMB og miljøteknologi i fokus

Eksportkreditt Norge er til for alle næringer og bedrifter av alle størrelser. Mens små og mellomstore bedrifter (SMB) i offshorenæringene i vesentlig grad følger de store aktørene ut i verden, er situasjonen annerledes i landbaserte næringer. Her må de små og mellomstore aktørene i vesentlig grad være sin egen lykkes smed. Drahjelp fra virkemiddelapparatet – inkludert Eksportkreditt Norge, Innovasjon Norge, GIEK og GIEK Kredittforsikring – skal derfor utgjøre en forskjell. Derfor har virkemiddelaktørene i 2017 jobbet med å ytterligere forenkle prosesser for SMBer, og gi dem et enklere og mer effektivt møte med virkemiddelapparatet.

Norge trenger flere eksportbedrifter. SMBer trenger ofte mer salgssøtte og veiledning enn større virksomheter. Den innsatsen ønsker vi å gjøre. Derfor er det gledelig at vi i 2017 har bidratt

til å skape nye eksportmuligheter innen IKT, fiskeoppdrett og utstyr, energi og kraftindustri og annen landbasert industri. I tillegg har vi bidratt med finansiering til leveranser og prosjekter innen vindkraft og solenergi. Utlånsporteføljen vår innen industri og miljøteknologi domineres av små og mellomstore lån. Det viser at det spirer godt innenfor disse bransjene, og det skal vi bygge videre på.

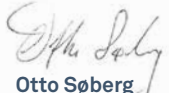
Nye eksportverktøy

Samtidig må vi rope et varsku når det gjelder landbaserte næringer. For i år kan renten bli hevet for første gang på syv år. Høyere rente og sterkere krone kan forstyrre den positive utviklingen som preger næringslivet. Særlig fordi store deler av landbasert industri ikke har vært gjennom den samme kostnadmessige hestekuren som offshorenæringene.

For å kunne løfte SMBer og nye eksportnæringer opp og frem, er det viktig at vi kontinuerlig jobber med å utvide vår produktportefølje. Jeg har allerede nevnt den nye skipsfinansieringsordningen. I 2017 fikk Eksportkreditt Norge også anledning til å finansiere offshore havmerder samt bruke garantister med noe lavere kredittrating. Sistnevnte gjør det mulig å samarbeide med flere banker som lånegarantister i fremvoksende økonomier og utviklingsland.

I 2017 signerte Eksportkreditt Norge låneavtaler for 9,8 milliarder kroner. Disse forventes å komme til utbetaling over de neste årene. Utlånsaldoen var 69,4 milliarder kroner per 31. desember 2017. Målet er å øke disse summene i 2018. Det vil være en bekreftelse på at eksportfinansiering forblir et nyttig verktøy for både store og små bedrifter. Gjennom et effektivt samspill mellom virkemiddelapparatet og næringslivet vil vi kunne øke eksporten av kapitalvarer og tjenester, og få fotfeste i nye eksportmarkeder. Makrotrendene er med oss, men mye hardt arbeid gjenstår.

Derfor omtaler vi Eksportkreditt Norge som både realistiske og optimistiske.

Otto Søberg
 Administrerende direktør

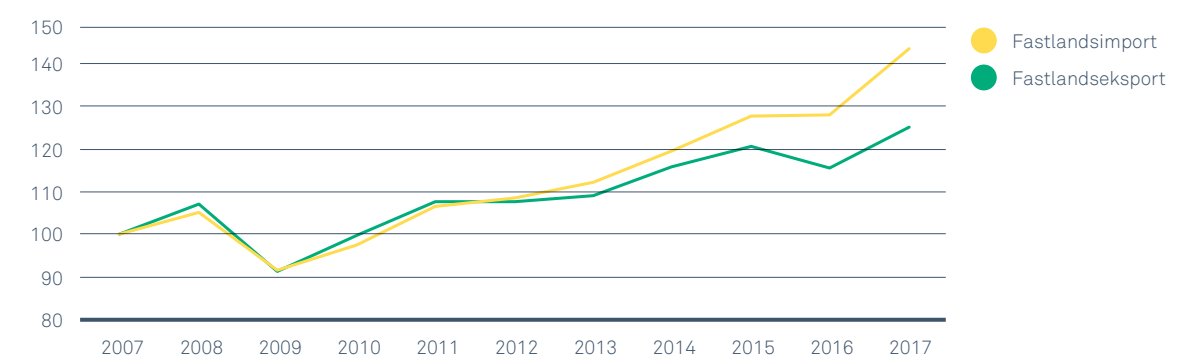
2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Norge er en liten, åpen økonomi, som har betydelig avhengighet og gevinster av handel med utlandet. Det innenlandske markedet er lite sammenlignet med andre land, og utenrikshandel og investeringer er viktig for norsk næringsliv. Næringsstrukturen i Norge har skapt et behov for omstilling, innovasjon og ekspansjon slik at norsk økonomi får flere ben å stå på. Norge er avhengig av å realisere lønnsom vekst både innenlands og i utlandet, og eksport av kapitalvarer og tjenester er viktig for norsk næringsliv.

Handelsbalansen for fastlands-Norge er svekket betydelig de siste årene. Dette skyldes at økningen i eksporten ikke holder følge med økningen i importen. Fra 2007 til 2017 har importen til fastlands-Norge¹ økt med 44 prosent, mens eksporten har økt med 25 prosent.² Fra 2016 til 2017 økte

fastlandseksporten med 8 prosent, mens importen økte med 12 prosent. Skal Norge utvikle seg videre som eksportnasjon, er landet avhengig av en konkurransedyktig eksportindustri som utvikler varer og tjenester som eksportmarkedene etterspør.

FIGUR 1 – INDEKSERT UTVIKLING I IMPORT OG EKSPORT, FASTLANDS NORGE (2007 = 100)

¹ Import utenom skip og oljeplattformer
² Kilde: SSB

Mot et bakteppe med handelspolitiske omveltninger, økende proteksjonistiske strømninger, økende konkurranse i våre eksportmarkeder og endret sammensetning av norsk eksport, er det viktig å legge til rette for at norske selskap har konkurransedyktige rammevilkår, slik at de er godt rustet for å møte utfordringene med omstilling og internasjonal konkurranse.

2.1. EKSPORTKREDITT NORGES MÅL OG SAMFUNNSOPPDRAG

Eksporthkredit Norge forvalter eksporthkreditordningen på vegne av den norske stat og på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet. Hovedmålet for selskapet er å fremme norsk eksport gjennom å tilby konkurransedyktig, tilgjengelig og effektiv finansiering.

Å fremme norsk eksport

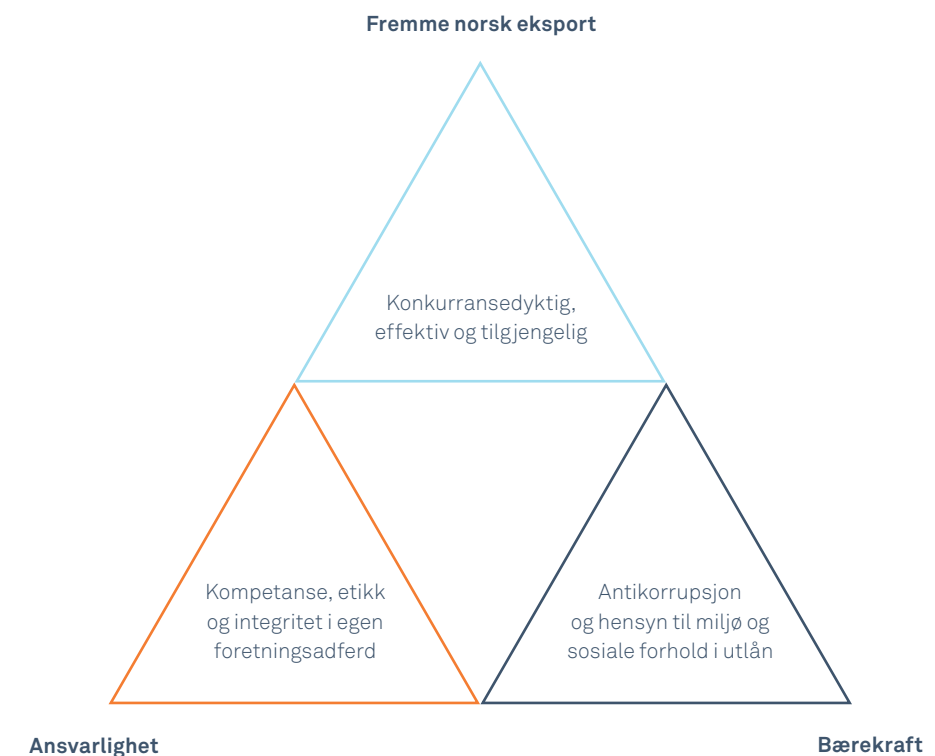
Eksporthkredit Norge skal fremme norsk eksport gjennom å sikre at eksporthkreditter tilbys på like gode vilkår som våre konkurrentland og i samsvar med internasjonale avtaler. Det fordrer at selskapets tilbud er tilstrekkelig kjent for kunder og samarbeidspartnere. Videre må selskapets drift organiseres effektivt, herunder effektiv risikostyring, prising, etablering og oppfølging av lån og lånedokumentasjon.

Selskapet bidrar videre til å fremme norsk eksport og å sikre god eksporthfinansiering, gjennom samarbeid med GIEK, Innovasjon Norge og andre virkemiddelaktører og interessenter som eksempelvis eier, eksisterende og potensielle garantister, kunder og bransjeorganisasjoner. Dette samarbeidet er viktig for felles suksess for eksporthkreditordningen. Selskapets medarbeidere har god kompetanse om norsk eksport og eksporthfinansiering. Eksporthkredit Norge opererer som et kompetansesenter for eksporthfinansiering for eier, kunder og samarbeidspartnere.

Eksporthkredit Norges hovedmål er også selskapets samfunnsoppdrag. Ved å hjelpe norske eksportører med å vinne kontrakter ute, bidrar selskapet til økte investeringer og å sikre arbeidsplasser her hjemme.

Selskapets samfunnsoppdrag og samfunnsansvar er tett knyttet sammen, og samfunnsoppdraget om å fremme norsk eksport understøttes av et arbeid for å sikre bærekraft gjennom å integrere hensynet til miljø og sosiale forhold i selskapets utlånsvurderinger og oppfølging av lån. Samtidig vektlegges et fokus på ansvarlighet i egen forretningsadferd og drift. Eksporthkredit Norges samfunnsansvar er å fremme norsk eksport på en ansvarlig og bærekraftig måte. Sammenhengen mellom selskapets samfunnsoppdrag og samfunnsansvar er vist i figur 2.

FIGUR 2 - EKSPORTKREDITT NORGES SAMFUNNSOPPDRAG OG SAMFUNNSANSVAR

Ansvarlighet

En grunnleggende forutsetning for ansvarlig eksporthfinansiering er gode internasjonale retningslinjer. Eksporthkredit Norge søker å være en pådriver for å sikre fornuftige rammebetingelser gjennom å være en bidragsyter i det internasjonale arbeidet tilknyttet eksporthfinansiering. Dette gjelder spesielt arbeidet i OECD. Av OECD er det utarbeidet retningslinjer både for vurdering av miljø og sosiale forhold i lånefinansieringene («Common Approaches») og anbefalinger knyttet til eksporthkreditinstituttens arbeid med antikorrupsjon («Recommendation»). Eksporthkredit Norge er også medlem av Ekvatorprinsippene for å støtte opp om arbeidet for ansvarlige vurderinger og oppfølging av finansiering av prosjekter som gjøres av store internasjonale banker³.

Bærekraft

Det er i finansieringen av enkelttransaksjonene Eksporthkredit Norge kan gjøre en forskjell og best utøve sitt samfunnsansvar. I arbeidet med å sikre bærekraft er det viktig å stille relevante spørsmål, og å stille riktige krav til involverte aktører i utlånstransaksjonene, slik at prosjektene gjennomføres på en forsvarlig måte. Brudd på vilkår for miljø og sosiale forhold innebærer en vesentlig risiko, og aktsomhet med tanke på dette er integrert i selskapets vurderinger ved inngåelse av nye lån, og i oppfølgingen av eksisterende låneportefølje. Eksporthkredit Norges oppdrag inkluderer å bevisstgjøre eksportører om behov for oppfølging av egne verdikjeder med tanke på disse forholdene. Videre bruker selskapet også betydelige ressurser på antikorrupsjonsarbeid og bekjempelse av hvitvasking.

³ Se faktaboks under kapittel 4.1 for nærmere omtale av Ekvatorprinsippene

2.2. REGULATORISKE RAMMER

Eksportkreditt Norges virksomhet er regulert i Lov om Eksportkreditt Norge AS og forskrift om eksportkredittordningen. Forskriften er, sammen med den OECD-tilknyttede avtalen Arrangement on Officially Supported Export Credits («Arrangement»)⁴ og dennes underavtaler, styrende for hvilke kontrakter som kan finansieres og hvilke vilkår som inngår i låneavtalene.

Eksportkreditt Norge yter lån til eksportfinansiering i form av CIRR-lån (Commercial Interest Reference Rate) og CIRR-kvalifiserte markedslån på forretningsmessige vilkår. CIRR-lån er fastrentelån som gis i henhold til Arrangement. Alle lån skal være 100 prosent garantert enten av statlige eksportgaranti-institusjoner og/eller finansinstitusjoner med god rating i henhold til gjeldende kredittretningslinjer for selskapet.

Alle utlån står på statens balanse, og staten er ansvarlig for de forpliktelser Eksportkreditt Norge pådrar seg i forbindelse med utlånsvirksomheten. Selskapet ivaretar hele prosessen tilknyttet lånefinansiering, fra salg og markedsføring av selskapets produkter og tjenester, søknadsbehandling, tilsagn, gjennomføring av låneavtaler og -dokumentasjon samt utbetaling og oppfølging av lån. Eksportkreditt Norge legger

stor vekt på å sikre statens verdier. Dette gjøres gjennom ivaretagelse av korrekt lånedokumentasjon, prissetting, kredittvurderinger, oppfølging av lån og etterlevelse av regelverk.

Eksportkreditt Norge forvalter eksportkredittordningen etter de krav som fastsettes av staten. I henhold til krav fra staten holdes eksportkredittordningens kontantstrømmer adskilt fra selskapets drift. Dette ivaretas ved at selskapets kontantstrømmer fra eksportkredittordningen er direkte tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank. Regnskapet for eksportkredittordningen avlegges som del av statsregnskapet.

2.3. HOVEDTALL

Eksportkreditt Norge mottok i 2017 241 søknader til et samlet søknadsvolum på 124,4 milliarder kroner. Til sammenligning mottok selskapet 278 søknader til et søknadsvolum på 209,1 milliarder kroner i 2016. Eksportkreditt Norges beste anslag for fremtidige låneutbetalinger er knyttet til mottatt lånesøknader. Basert på innkommende brutto søknadsmasse gjøres en sannsynlighetsvurdering knyttet til potensiell fremtidig låneutbetaling fra selskapet. Sannsynlighetsjustert ordrebok per 31. desember 2017 var på 16,7 milliarder kroner. Sannsynlighetsjustert ordrebok per samme dato i 2016 var på 17,2 milliarder kroner.

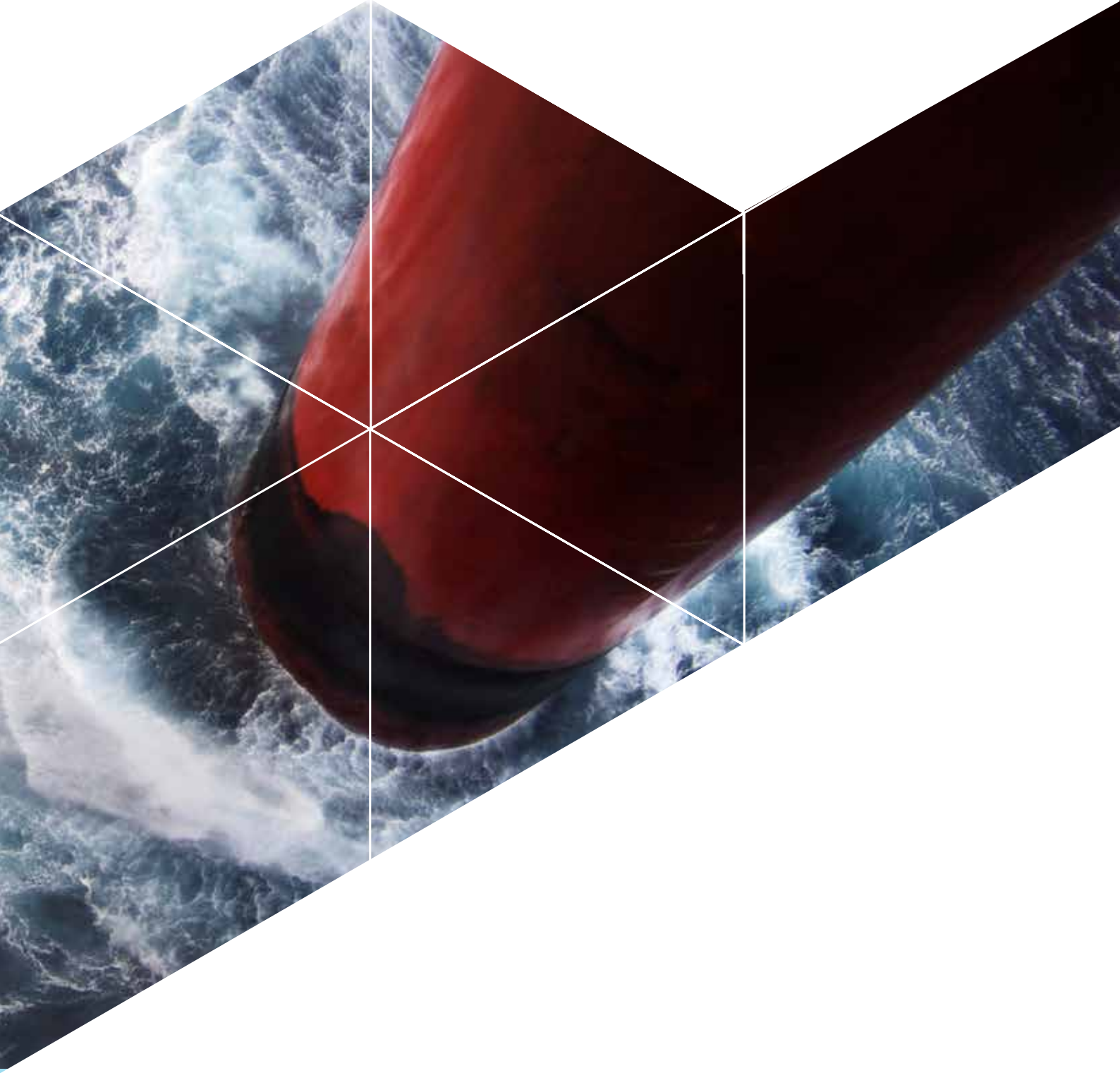
Selskapet signerte 22 låneavtaler i 2017 til en verdi av 9,8 milliarder kroner. Dette er lån som forventes å komme til utbetaling fra selskapet over de neste par årene. Det ble i 2017 utbetalt lån for 3,4 milliarder kroner. Ved utgangen av 2017 hadde Eksportkreditt Norge en utlånssaldo på 69,4 milliarder kroner.

Eksportkreditt Norge mottok 1 744 millioner kroner i renteinntekter fra utlånsvirksomheten i 2017, samt 21 millioner kroner i gebyrinntekter. Dette er på nivå med foregående år. Avdragene utgjorde 8,3 milliarder kroner. Det økonomiske låneresultatet for 2017 er beregnet til 762 millioner kroner, fratrukket en syntetisk innlånskostnad for staten, samt Eksportkreditt Norges drift- og investeringstilskudd.

Selskapet mottok 109,7 millioner kroner i drifts- og investeringstilskudd fra staten i 2017. Av dette ble 109,2 millioner kroner inntektsført. Driftskostnadene eksklusive avskrivninger var på 104,5 millioner kroner. Kostnadene består i hovedsak av personalkostnader, administrasjonskostnader og kjøp av eksterne tjenester. Årsresultatet viser et overskudd på 3,7 millioner kroner etter skatt, mens selskapet hadde et underskudd på 2,2 millioner kroner i 2016. Overskuddet i 2017 skyldes i hovedsak sparte kostnader i forbindelse med

ledige stillinger, samt kompensasjon fra staten for betaling av finansskatt. Selskapet har god egenkapital og er lite eksponert mot finansiell risiko.

⁴ «Arrangement on Officially Supported Export Credits» regulerer vilkår og betingelser som kan tilbys. Avtalen inneholder også egne sektoravtaler med særvilkår for prosjekter innen fornybar energi og klimateknologi, kullkraftverk, fly, tog, atomkraft og skipsfinansiering.

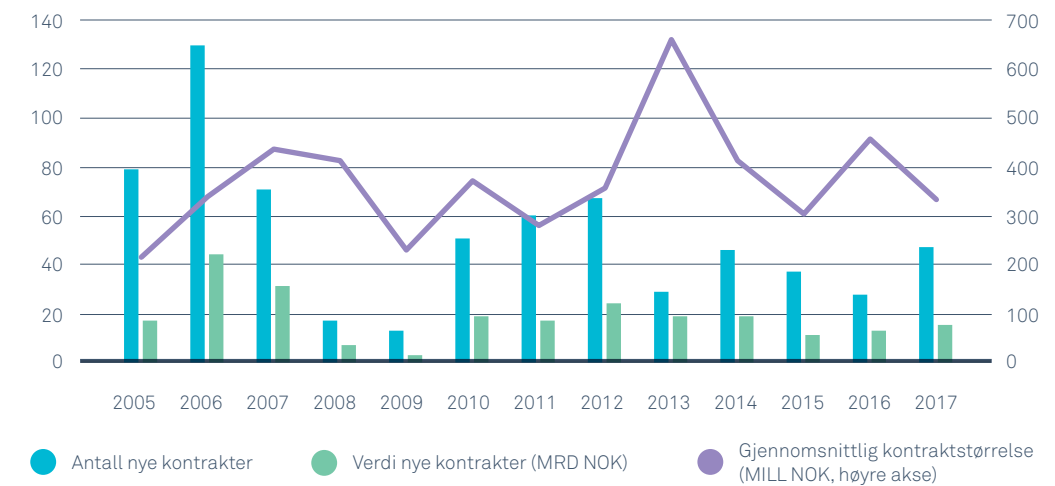
3 Å fremme norsk eksport

Eksportkreditt Norge og et Norge i omstilling

Etter flere år med krevende markedsforhold for leverandørindustrien relatert til olje- og gassvirksomhet, var 2017, som de foregående årene, preget av omstilling innen disse segmentene. Skipsverftene og maritim leverandørindustri har endret sitt segmentfokus for skip, fra olje og gass til skipstyper som passasjerskip, fiskebåter, brønnbåter og serviceskip for offshore vind. Total ordreinngangen for 2017 ved norske verft viser en økning i antall kontraherte

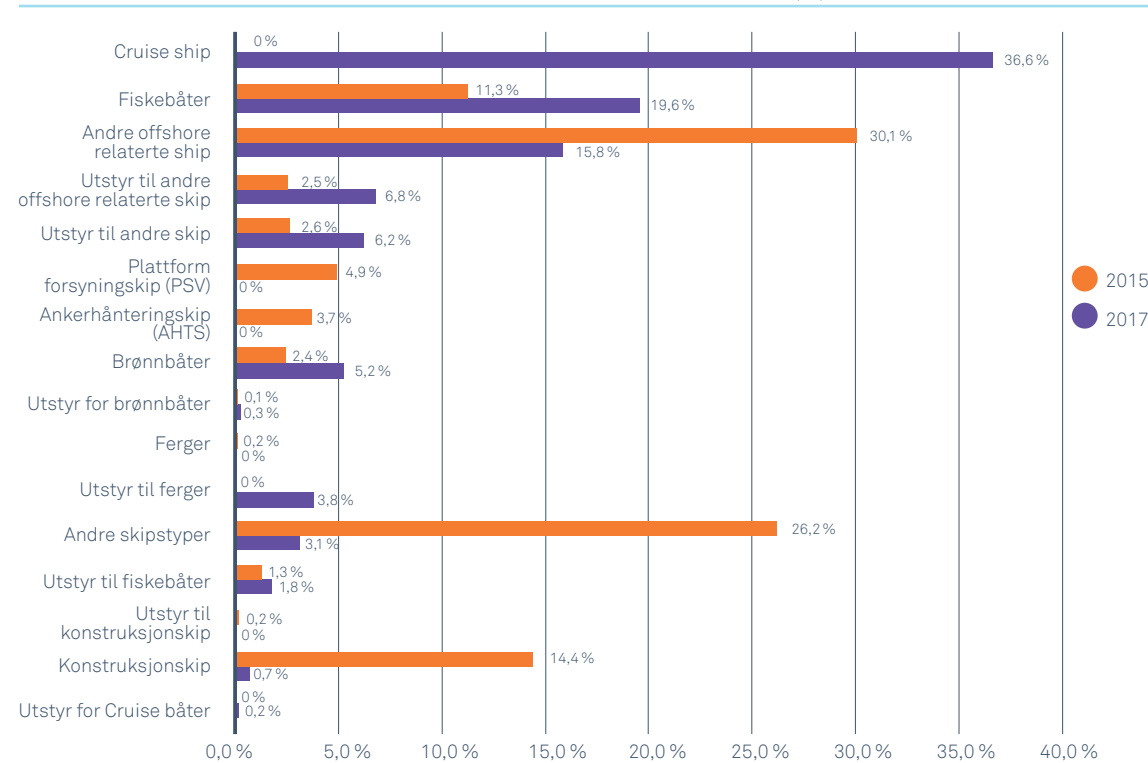
fartøy, både i antall og verdi sammenlignet med foregående år.⁵ Total ordreinngang var i 2017 på 47 fartøy til en verdi av 15,6 milliarder kroner, mot 28 fartøy til en verdi av 12,8 milliarder kroner i 2016. Gjennomsnittlig ordreverdi per skip går imidlertid ned, og avspeiler at det er ordre knyttet til fiskeri, havbruk og ferger som dominerer ordrebildet. Ordre knyttet til explorer og cruiseskip trekker i motsatt retning og trekker gjennomsnittlig ordreverdi opp.

FIGUR 3 - NYE KONTRAKTER VED NORSKE SKIPSVERFT 2005–2017

⁵ Kilde: Norske skipsverft

FIGUR 4 - RELATIV FORDELING AV EKSPORTKREDITT NORGES SØKNADSVOLUM INNENFOR MARITIM BRANSJE FORDELT PÅ ULIKE SEGMENT I 2015 OG 2017 (%)

Norske skipsverfts tydelige dreining fra olje og gass til andre segmenter reflekteres i Eksportkreditt Norges egen søknadsmasse. Olje- og gassrelaterte søknader innen maritim bransje utgjorde i 2015 56 prosent av søknadsvolumet. Tilsvarende

andel i 2017 ble redusert til 23 prosent. Figur 4 viser fordelingen av Eksportkreditt Norges søknadsvolum innen de ulike segmentene i maritim bransje i henholdsvis 2015 og 2017.

Eksportkreditt Norges bidrag til å styrke verftenes konkurranseposisjon er gjennom å tilby finansiering av fartøy som kvalifiserer for eksportkredittdordningen. Framover forventes etterspørselen etter lån å øke med introduksjon av ny skipsfinansieringsordning. Dette gir låneordningen et bredere nedslagsfelt, og her jobbes det sammen med verftene i tidlig fase med tanke på å tilby reder langsiktig finansiering av fartøy.

Øvrig kapitalvareeksport fra Norge utgjør mindre volumer og er spredt på en rekke ulike bransjer. Den svake norske kronekursen mot særlig amerikanske dollar og euro har styrket norsk eksportindustri konkurransevne. Tilbudet av langsiktig finansiering er imidlertid fortsatt begrenset innen flere bransjesegmenter. Disse makroendringene for norsk eksportnæring har preget Eksportkreditt Norges aktivitet og søknadstall gjennom 2017.

For å tilpasse seg nye markedsforhold og legge til rette for å ivareta behovet til både større og mindre eksportbedrifter identifiserte Eksportkreditt Norge flere prioriteringer i strategiplanen for 2017. Gjennom dette arbeidet søkte Eksportkreditt Norge å øke bevisstheten om, og å få på plass, salgs- og forretningsverktøy som kan være til støtte og bidra til god prioritering av selskapets ressurser. Arbeidet har også resultert i mer

systematisert og standardisert oppfølging av eksportører og låntakere. Selskapet har arbeidet med å videreutvikle egne digitale markedskanaler, herunder implementert ny ekstern nettside og digital søknad for selskapets kunder. Den digitale søknaden inkluderer også felles digital søknad mellom Eksportkreditt Norge og GIEK for små- og mellomstore lån.

Mot slutten av 2017 vedtok Eksportkreditt Norge en ny strategiplan som bygger videre på tidligere strategiplan. Basert på Eksportkreditt Norges mål, rammer og utviklingstrekk ved markedet skal Eksportkreditt Norge i neste strategiperiode prioritere å:

- › Bidra til omstilling i norsk næringsliv gjennom aktivt og profesjonelt markedsarbeid
- › Implementere nye, vedtatte ordninger og arbeide for et bredere produktspekter som imøtekommer finansieringsbehovene hos SMBer og større virksomheter
- › Sikre god drift gjennom effektive prosesser og kompetente medarbeidere
- › Sikre et tilgjengelig og effektivt tilbud basert på god kommunikasjon og digitale verktøy
- › Ivareta selskapets samfunnsansvar
- › Ha et godt samarbeid med andre aktører

3.1. KONKURRANSEDYKTIG EKSPORTFINANSIERING

3.1.1. Innledning

Eksporthkreditt Norge skal tilby konkurransedyktig eksportfinansiering.⁶ Med dette menes at de norske offentlig støttede eksportkreditter skal tilbys på like gode vilkår som våre konkurrentland og i samsvar med internasjonale avtaler. Videre skal Eksporthkreditt Norge bidra til å videreutvikle det internasjonale regelverket i samarbeid med Nærings- og fiskeridepartementet, og fungere som et fagorgan for departementet i relevante eksportpolitiske spørsmål. Tilbakemeldinger fra kunder viser at nedbetalingstid og utlånsrente er de viktigste faktorene som påvirker hvorvidt berørte parter ser på Eksporthkreditt Norges tilbud som konkurransedyktig. I tillegg spiller samarbeidet med GIEK og bankene samt oppfølging og service overfor den enkelte kunde en stor rolle for kundetilfredsheten.

I 2017 har forhandlingene i regi av OECD om en revisjon av reglene for rentefastsettelse (fastrenten CIRR) holdt fram. Eksporthkreditt Norge forventer at det nærmer seg en konklusjon på forhandlingene i løpet av 2018, men tidsforløpet er usikkert.

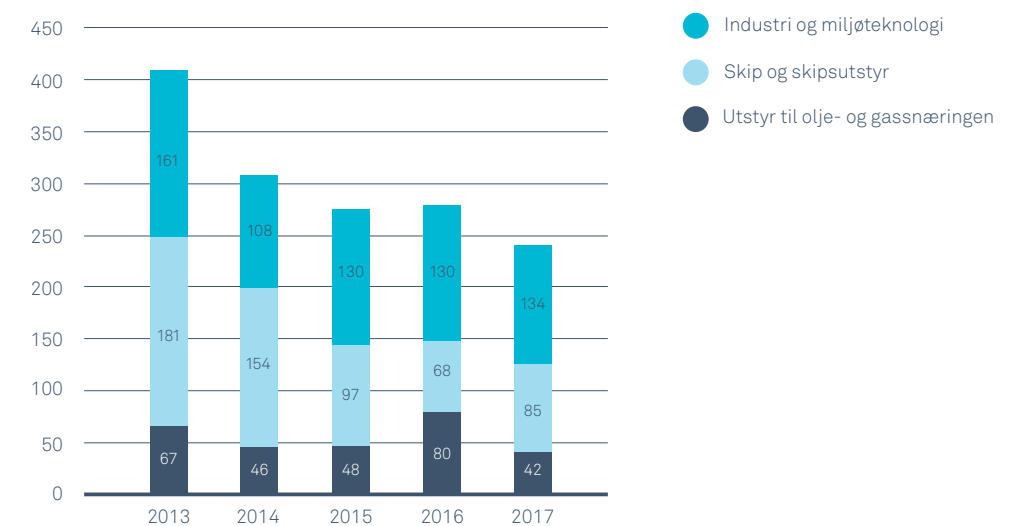
3.1.2. Markedsarbeid og søknadsutvikling

Eksporthkreditt Norge retter sitt markedsarbeid både mot norske eksportører og norske og internasjonale låntakere, potensielle så vel som eksisterende kunder. Norsk leverandørindustri til offshore olje- og gassvirksomhet opplevde i 2017 fortsatt krevende markedsforhold som følge av lavere investeringer og aktivitet i hele sektoren. Flere av selskapets låntakere innen offshoresegmentet opplevde, og opplever fortsatt, finansielle utfordringer som følge av markedsutviklingen. Eksporthkreditt Norge har som långiver fulgt opp de aktuelle kundene i nært samarbeid med garantistene for lånene. Tett oppfølging av låntakere som har finansielle utfordringer har vært en prioritert oppgave gjennom 2017.

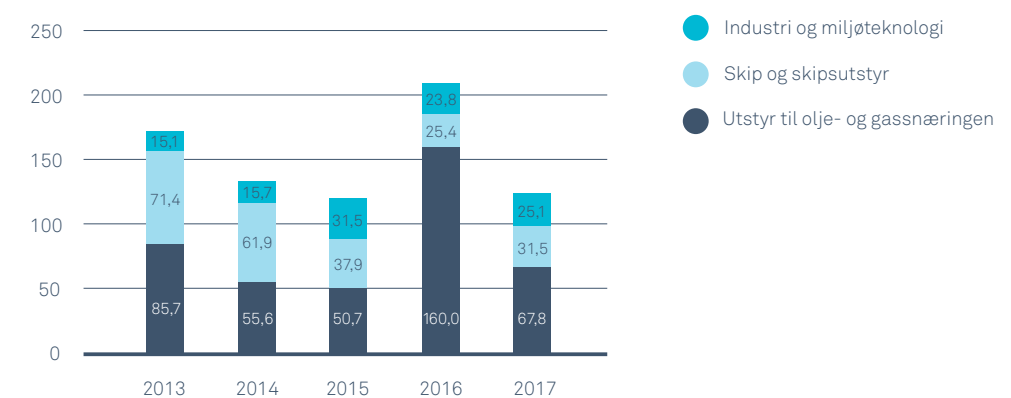
Selskapet mottok i løpet av året totalt 241 søknader til et samlet søknadsvolum på 124,4 milliarder kroner. Til sammenligning mottok Eksporthkreditt Norge 278 søknader til et søknadsvolum på 209,1 milliarder kroner i 2016. Søknadsinngangen i 2017 er lavere, både i antall og volum, sammenlignet med foregående år. I 2016 var søknadsvolumet knyttet til olje og gass ekstraordinært høyt. I verdi er søknadsinngangen i 2017 på nivå med 2015. For utvikling over tid, se figur 5 og 6.

⁶ Denne delen av årsrapporten fokuserer på antall lånesøknader, fordelingen av søknadene, utlånssaldo, sannsynlighetsjustert ordrebok, effekten av eksportfinansieringstilbudet, Eksporthkreditt Norges konkurransedyktighet og Eksporthkreditt Norges bidrag i det internasjonale arbeidet.

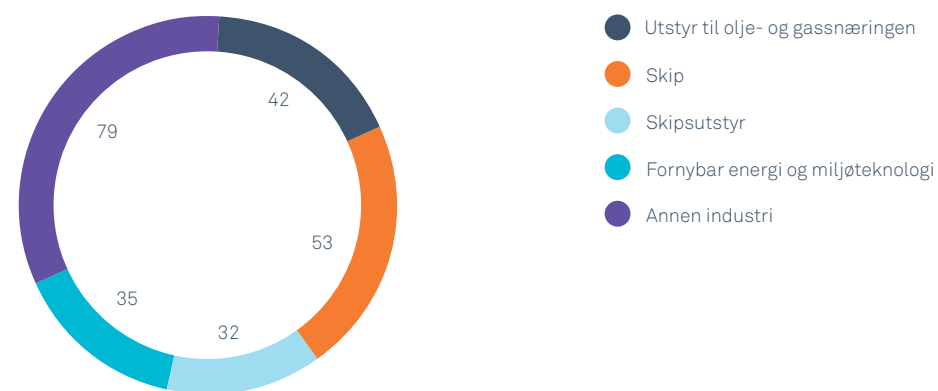
FIGUR 5 - UTVIKLING I ANTALL SØKNADER PER ÅR FORDELT PÅ BRANSJE

FIGUR 6 - UTVIKLING I SØKNADSVOLUM PER ÅR FORDELT PÅ BRANSJE (MRD NOK)

FIGUR 7 - ANTALL MOTTATTE LÅNESØKNADER I 2017 FORDELT PÅ BRANSJE

Utstyr til olje og gass hadde 42 lånesøknader i 2017 mot 80 søknader i 2016. Reduksjonen skyldes færre olje- og gassrelaterte prosjekter. Søknader til skip og skipsutstyr registrerte en økning, med 85 søknader i 2017 mot 68 søknader i 2016. Dette skyldes omstilling innenfor maritim bransje med økt fokus på andre bransjer enn offshore olje- og gass. Innen industri og miljøteknologi var antallet søknader 114 i 2017, altså en nedgang sammenlignet med 2016 da antallet var 130. Utviklingen til norsk eksportindustri innen fornybar energi har de siste årene sett under ett vært negativ.

Søknadsmassen for olje- og gassrelatert virksomhet er primært rettet mot blant annet flytende

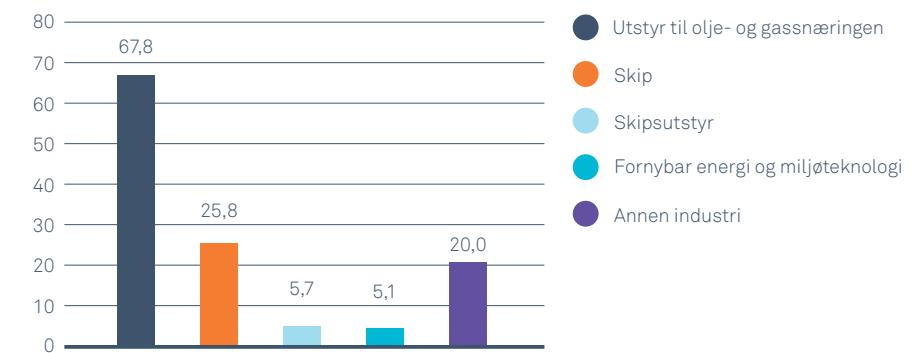
plattformer, undervannsteknologi og feltutbygging som for eksempel subsea-installasjoner. For maritim sektor er det en dreining i søknadene selskapet mottar, hvor andre segmenter enn offshore nå dominerer ordreboken, jf. tidligere omtale. Eksportkreditt Norge søker å ligge i forkant av utviklingen hos kunder i det oppsøkende markedsarbeidet, og har i 2017 målrettet arbeidet mot sektorer i vekst som blant annet cruise, fiskeri og havbruk og «merchant shipping»⁷.

For fastlandsbedrifter, som i hovedsak leverer små og mellomstore eksportkontrakter, fortsatte selskapet markedsarbeidet knyttet til SMB-løsningen⁸, blant annet gjennom kundearrangementer i Norge, utlands og ved aktiviteter rettet mot den enkelte kunde.

⁷ Eksportkreditt Norge bruker engelsk terminologi på segmentet internt. I norske termer omfatter segmentet handelsskip, cruiseskip og fergefartøy (dvs. frakt av gods eller passasjerer)

⁸ Ny SMB-løsning ble lansert på tampen av året 2014 og er en forenklet løsning for lån under 100 millioner kroner

FIGUR 8 - SØKNADSVOLUM I 2017 FORDELT PÅ BRANSJE (MRD NOK)

Kundesegmentene innen fastlands-Norge er fragmenterte, og det er i dag dessverre for få bedrifter innenfor hvert enkelt segment hvor Eksportkreditt Norge treffer optimalt med dagens tjenestetilbud. Dette er i stor grad knyttet til norsk næringsstruktur, hvor de fleste SMB-eksportører inngår som underleverandør i nasjonale og internasjonale verdikjeder og dermed ikke kan dra nytte av finansiering til sluttkunde.

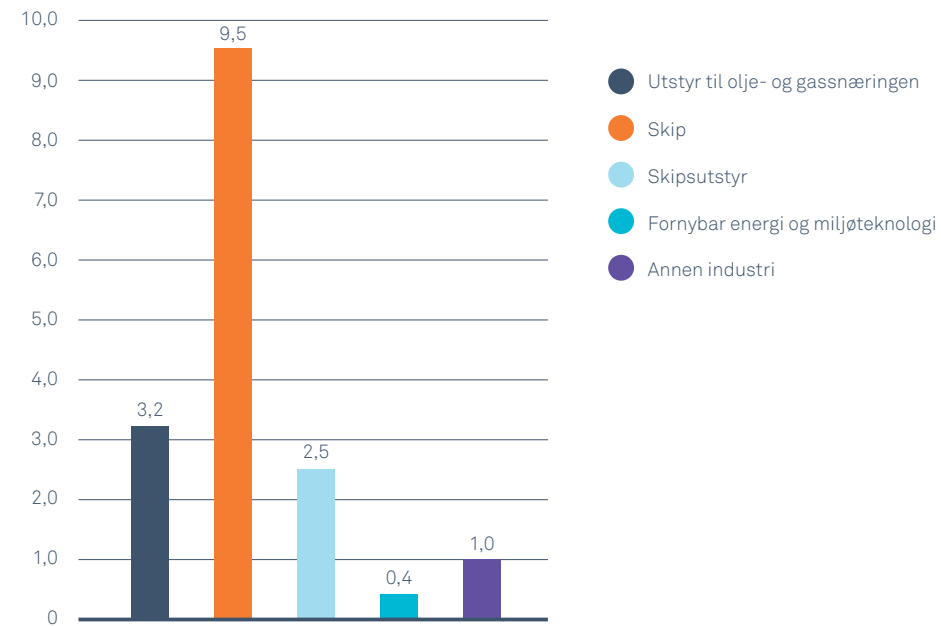
3.1.3. Ordrebok og utlånssaldo

Sannsynlighetsjustert ordrebok for utstyr til olje og gass var på 3,2 milliarder kroner ved utgangen av 2017, mot 4,9 milliarder kroner ved utgangen av 2016. Nedgangen skyldes blant annet kanselleringer og utsettelse av prosjekter innen det maritime

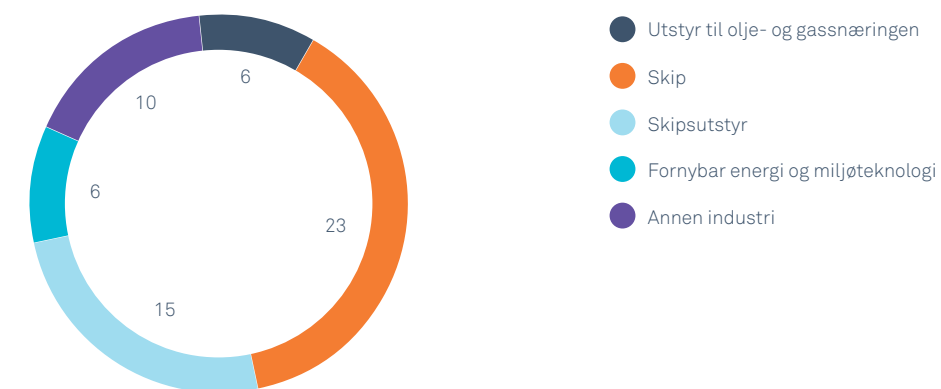
offshore markedet. Sannsynlighetsjustert ordrebok knyttet til skip og skipsutstyr var 12 milliarder kroner per 31. desember 2017, mot 10,2 milliarder kroner ved års-slutt 2016. Økningen skyldes nye søknader innenfor bransjer som ikke er relatert til olje- og gass. Sannsynlighetsjustert ordrebok for industri og miljøteknologi viser en reduksjon i 2017 og ble vurdert til 1,5 milliard kroner ved utgangen av året, sammenlignet med 2,1 milliarder kroner per 31. desember 2016.

Utlånssaldoen ved utgangen av året var på 69,4 milliarder kroner, mot 76,5 milliarder kroner ved utgangen av fjoråret. Nedgangen fra 2016 til 2017 skyldes lavere utbetalinger, samt valutakurssvingninger.

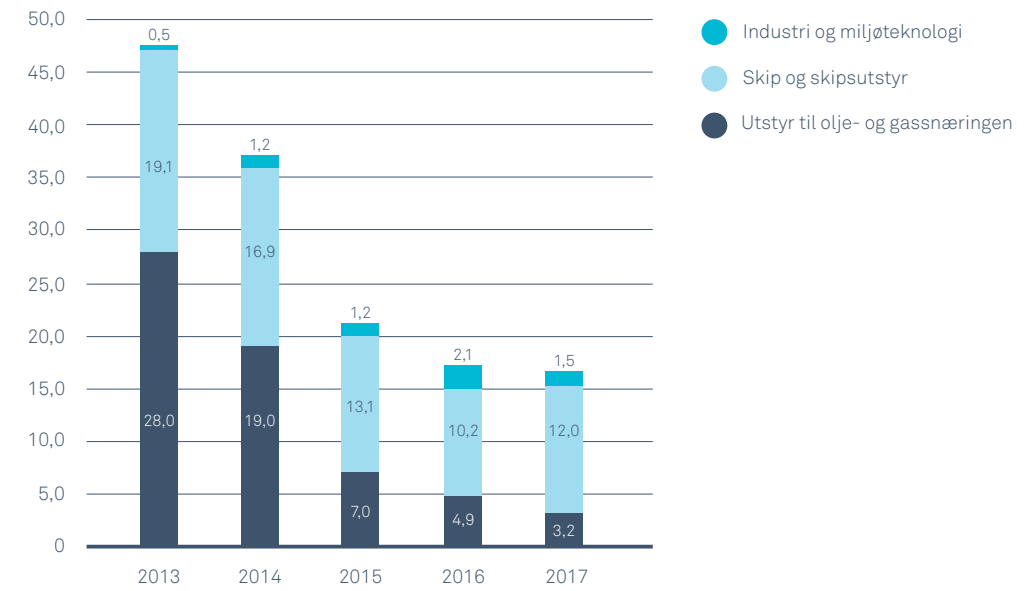
FIGUR 9 - SANNSYNLIGHETSJUSTERT ORDREBOK FORDELT PÅ BRANSJE PER 31.12.2017 (MRD NOK)

FIGUR 10 - SANNSYNLIGHETSJUSTERT ORDREBOK FORDELT PÅ BRANSJE PER 31.12.2017 (ANTALL LÅN)

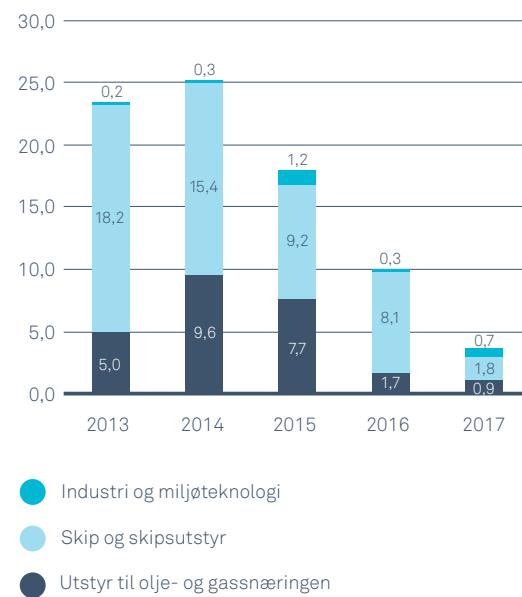
FIGUR 11 - UTVIKLING I SANNSYNLIGHETSJUSTERT ORDREBOK PER ÅR (MRD NOK)

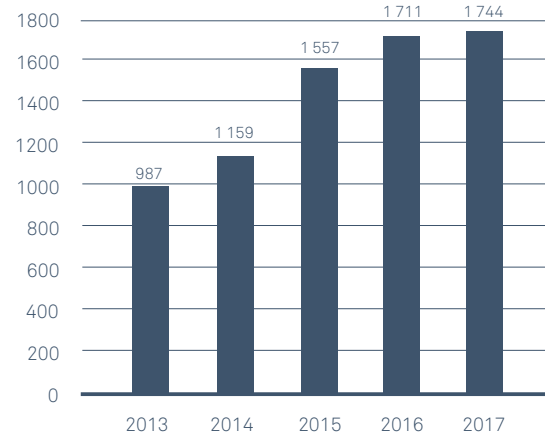
TABELL 1 - SEGMENTANDEL AV UTLÅNSSALDOEN PER 31.12.2017

SEGMENT	214	69 359	100 %
Industri segment	Antall lån	Utlånssaldo (MILL NOK)	Andel av utlånssaldo
Konstruksjonsskip	32	16 553	23,87 %
Utstyr til drillskip	13	12 545	18,09 %
Andre offshore-relaterte skip	19	10 128	14,60 %
Plattform forsyningskip (PSV)	50	8 964	12,92 %
Ankerhåndteringsskip (AHTS)	27	7 037	10,15 %
Utstyr til halvt nedsenkbare plattformer	10	5 708	8,23 %
Utstyr til jack-ups	2	1 526	2,20 %
Utstyr til andre skip	7	1 024	1,48 %
Annet utstyr til olje og gass industri	4	963	1,39 %
Utstyr til andre offshore-relaterte skip	7	687	0,99 %
Ferger	2	630	0,91 %
Brønnbåter	3	509	0,73 %
Utstyr til solenergi prosjekter	1	389	0,56 %
Offshore vindkraftfartøy	4	367	0,53 %
Forsvarsutstyr	1	347	0,50 %
Utstyr til vindkraftprosjekter	1	265	0,38 %
Ankerhåndteringsskip (AHTS)	2	259	0,37 %
Utstyr til plattform forsyningskip (PSV)	4	235	0,34 %
Fiskebåter	1	235	0,34 %
Vannrenseanlegg	1	211	0,30 %
Energi og kraftutbygging	1	190	0,27 %
Utstyr til brønnbåter	2	137	0,20 %
Utstyr til fiskeoppdrett	3	120	0,17 %
Utstyr til ferger	1	118	0,17 %
IKT	6	82	0,12 %
Infrastruktur	3	74	0,11 %
Annen industri	6	39	0,06 %
Utstyr til fiskebåter	1	17	0,02 %

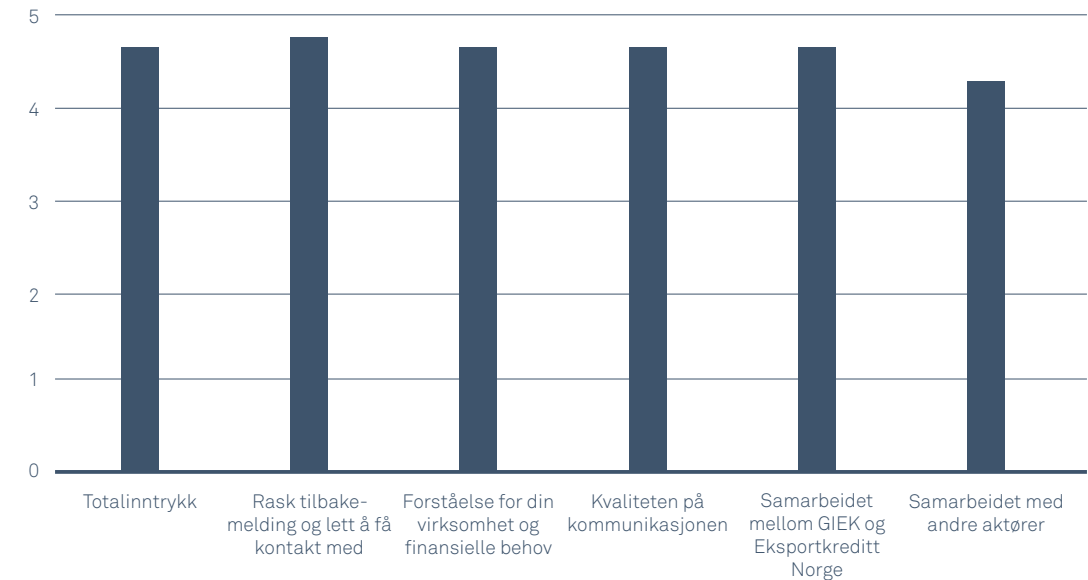
FIGUR 12 – UTVIKLING I UTBETALINGER PER ÅR (MRD NOK)

FIGUR 13 – BRUTTO RENTEINNTEKTER (MILL NOK)

FIGUR 14 - GJENNOMSNTTLIG SCORE PÅ SERVICESPØRSMÅL

Kilde: Kundeeffektundersøkelsen 2017, Menon Economics

3.1.4. Inn- og utbetalinger

Nye utbetalinger i 2017 var på 875 millioner kroner innenfor utstyr til olje og gass, mot 1,7 milliarder kroner i 2016. Innenfor skip og skipsutstyr var utbetalingene på 1,8 milliarder kroner i 2017 mot 8,1 milliarder kroner året før. Innenfor industri og miljøteknologi ble utbetalingsvolumet økt fra 281 millioner kroner i 2016 til 719 millioner kroner i 2017. Forventede utbetalinger for 2018 beløper seg til ca. 7 milliarder kroner.

Selskapet mottok 1 744 millioner kroner i renteinntekter fra utlånsvirksomheten i 2017, samt 21 millioner kroner i gebyrinntekter. Dette er på nivå med foregående år. Avdragene utgjorde 7,2 milliarder kroner. Det økonomiske låneresultatet for 2017 er beregnet til 762 millioner kroner, fratrukket beregnet innlånskostnad for staten, samt Eksportkreditt Norges drift- og investerings-tilskudd.

3.1.5. Resultater fra kundeundersøkelsen

Eksportkreditt Norge har for femte år på rad gjennomført kundeundersøkelser for å kartlegge

og vurdere egen måloppnåelse og effekt. De to siste årene, 2016 og 2017, har Menon Economics gjennomført undersøkelsen på vegne av Eksportkreditt Norge og GIEK i fellesskap.

I undersøkelsen intervjues respondentene om GIEK og Eksportkreditt Norges effekter samlet, og det er derfor ikke mulig å skille effektene fra de to virksomhetene fra hverandre. Totalt ble 16 personer intervjuet i forbindelse med Eksportkreditt Norges 13 saker til utbetaling i 2017¹⁰. Blant respondentene var åtte låntakere og åtte eksportører.

Kvalitet på produkter, tjenester og service

Respondentene sier seg svært fornøyd med Eksportkreditt Norge gjennom kundeundersøkelsen. På en skala fra 1 til 5, der 5 er best, scorer Eksportkreditt Norge i gjennomsnitt 4,6 på kundenes totalinntrykk av selskapet. Eksportkreditt Norge oppnår en score på 4,6 på forståelsen for kundens behov, kvalitet på kommunikasjon og samarbeidet med GIEK. Vurderingen av samarbeidet med andre private

aktører er marginalt lavere, men fortsatt høy, hvor respondentene i snitt svarer 4,3. Dette illustreres i figur 14.

Kundeundersøkelsen viser at totale lånekostnader er den viktigste årsaken til at kundene valgte å bruke Eksportkreditt Norge. Dette bekreftes også av tilbakemeldingene på Eksportkreditt Norges konkurransevne. 88 prosent av respondentene mener at Eksportkreditt Norges vilkår enten er like gode eller mer konkurransedyktige enn banker og andre private finansinstitusjoner.

Av respondentene mener 81 prosent at Eksportkreditt Norge og GIEK bidrar signifikant eller delvis til økt fortjeneste, gjennom reduserte kostnader og/eller økte inntekter. Dette bidrar til å bedre eksportbedriftenes konkurransevne. 88 prosent av respondentene mener at Eksportkreditt Norge og GIEK også bidrar delvis eller signifikant til å redusere risiko. Samtidig sier 81 prosent at Eksportkreditt Norge bidrar til å utvide eksportmarkedet til eksportørene. Dette tegner

et bilde av at de to aktørene er sentrale for å øke eksporten for de aktuelle foretakene.

Eksportkreditt Norges og GIEKs effekt på produkt- og prosessinnovasjon er mer moderat. Halvparten av respondentene sier at Eksportkreditt Norge og GIEK har bidratt signifikant eller delvis til produkt- og prosessinnovasjon.

Addisjonalitet

Menon Economics har beregnet hvor viktig Eksportkreditt Norges bidrag er for å fremme norsk eksport. Dette er basert på kundeundersøkelsene som er gjort for Eksportkreditt Norge og GIEK¹¹.

Respondentene ble spurt om effekten av Eksportkreditt Norge og GIEKs tjenester sammen. Det er ikke mulig å isolere effekten kun for Eksportkreditt Norge da det er sannsynlig at GIEKs garantier står for noe av den beregnede addisjonaliteten. I addisjonalitetsberegningene har Menon imidlertid kun brukt saker hvor Eksportkreditt Norge er involvert, uavhengig av garantist.

¹⁰ Antall saker hvor det ble gjennomført en utbetaling.

¹¹ Addisjonaliteten til Eksportkreditt Norge og GIEK kan ikke summeres da flere transaksjoner inngår i beregningene av både Eksportkreditt Norge og GIEKs addisjonalitet. På grunn av overlapp vil derfor addisjonaliteten til de to virksomhetene summere seg til over 100 prosent.

Undersøkelsen viser at Eksportkreditt Norge spiller en viktig rolle i å fremme norsk eksport. Selskapets produkter og tjenester har høy addisjonalitet. For hver krone eksport finansiert av Eksportkreditt Norge viser undersøkelsen at 72 øre ikke ville blitt realisert uten det statlige eksportfinansieringstilbudet tilgjengelig gjennom Eksportkreditt Norge og GIEK.¹² Dette ved at transaksjonene ikke ville blitt gjennomført uten Eksportkreditt Norge og GIEKs hjelp, eller ved at kontraktene ville blitt mindre uten virksomhetenes hjelp¹³.

I kundeeffektundersøkelsen blir respondentene stilt spørsmålet om hva de tror ville vært utfallet av transaksjonen uten eksportfinansieringsløsningen til Eksportkreditt Norge og GIEK. Tabell 2 viser hvor stor andel av antall saker som fordeles per svaralternativ og hvor store andeler av utbetalingene som fordeler seg på hvert svaralternativ. Den illustrerer at for sakene hvor Eksportkreditt Norge har vært långiver har 63 prosent av utbetalingene gått til transaksjoner som ikke ville ha funnet sted uten eksportfinansieringen.

Den beregnede addisjonaliteten til Eksportkreditt Norge er noe lavere for 2017 enn 2016 (82 øre), men betydelig høyere enn 2015 og tidligere år. En forklaring på nedgangen fra 2016 til 2017 er at det er få transaksjoner i 2017, noe som gjør at store enkeltsaker kan få stor påvirkning på addisjonalitetsberegningen. I 2017 var det spesielt en stor transaksjon hvor kunden svarte at trans-

aksjonen ville ha blitt gjennomført uten Eksportkreditt Norge, av ulike årsaker. Dette er med på å dra den beregnede addisjonaliteten ned. Respondenten understreker imidlertid at Eksportkreditt Norge spiller en avgjørende rolle for de fleste av deres transaksjoner, men at de trolig ikke var avgjørende i denne aktuelle saken.

Eksportkreditt Norges ringvirkninger

Basert på undersøkelser blant norske eksportbedrifter som benytter seg av Eksportkreditt Norges tjenester, har Menon estimert Eksportkreditt Norges addisjonelle effekt på norsk eksport til å være 1,7 milliarder kroner i 2017. De totale sysselsettings- og verdiskapings-effektene er vist i figur 15.

Den addisjonelle eksporten¹⁴ som realiseres av Eksportkreditt Norge kan knyttes til en direkte sysselsetting av omtrent 430 personer i de påvirkede eksportbedriftene. Tilsvarende er den direkte verdiskapings-effekten for de relevante eksportbedriftene på omtrent 450 millioner kroner.

Videre fører den addisjonelle eksporten til en omsetningsimpuls i norsk næringsliv som påvirker et bredt spekter av bedrifter gjennom bedriftenes kjøp av varer og tjenester gjennom flere ledd. Denne aktiviteten fører til indirekte sysselsettings- og verdiskapings-effekter som kan knyttes til Eksportkreditt Norge. I 2017 var de indirekte sysselsettingseffektene på 710 personer, mens de indirekte verdiskapings-effektene var på 690 millioner kroner. Dette er også presentert i tabell 3.

TABELL 2 - ANDEL AV ANTALL SAKER OG ANDEL AV UTBETALINGER PER SVARALTERNATIV

Ville den samme kontrakten blitt realisert hvis GIEK og Eksportkreditt Norge ikke hadde innvilget garantien og lånet?	Andel av antall saker	Andel totale utbetalinger
Ja, sannsynligvis realisert i samme skala og med samme tidsskjema	16 %	25 %
Ja, sannsynligvis realisert i samme skala, men på et senere tidspunkt	4 %	0 %
Ja, sannsynligvis realisert i mindre skala, men med samme tidsskjema	0 %	0 %
Ja, sannsynligvis realisert i mindre skala og på et senere tidspunkt	8 %	12 %
Nei	72 %	63 %
Sum	100 %	100 %

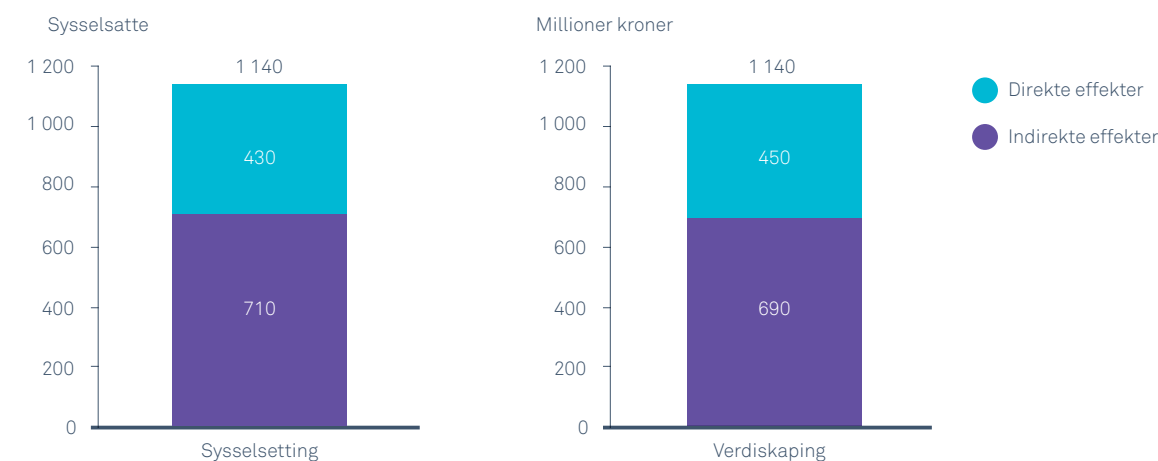
Kilde: Kundeeffektundersøkelsen 2017, Menon Economics

TABELL 3 - ADDISJONELL EFFEKT PÅ NORSK NÆRINGS LIV AV EKSPORTKREDITT NORGES TRANSAKSJONER I 2017

	Direkte effekt	Indirekte effekt	Totalt
Økt eksport	1,2 mrd. kroner		
Sysselsetting (arbeidsplasser)	430	710	1 140
Verdiskaping	450 mill. kroner	690 mill. kroner	1 140 mill. kroner

Kilde: Kundeeffektundersøkelsen 2017, Menon Economics

FIGUR 15 - TOTAL SYSSELSETTINGS- OG VERDISKAPINGSEFFEKT SOM KNYTTES TIL DEN ADDISJONELLE EKSPORTEN SOM UTLØSES AV EKSPORTKREDITT NORGE

Kilde: Kundeeffektundersøkelsen 2017, Menon Economics

¹² 15 av 16 respondenter brukte både Eksportkreditt Norge og GIEKs tjenester. Tre av respondentene hevder at lånet var viktigst for realiseringen av kontrakten. To respondenter hevder at lån og garanti var like viktig, mens tre respondenter hevder garantien var viktigst. Åtte respondenter vet ikke eller har ikke svart på spørsmålet. Respondenten som kun benyttet seg av Eksportkreditt Norges tjenester hevder kontrakten trolig hadde blitt gjennomført uten Eksportkreditt Norge, men i et mindre omfang og til et senere tidspunkt.

¹³ Basert på svar fra 14 av 16 respondenter. En av de to siste respondentene visste ikke hva som ville skjedd uten Eksportkreditt Norge, og derfor er denne kontrakten utelatt fra beregningen. Den siste respondenten svarte at kontrakten trolig ville vært både mindre og realisert til et senere tidspunkt uten Eksportkreditt Norge, men klarte ikke å anslå et estimat på hvor mye kontrakten ville blitt redusert. Denne kontrakten er derfor ikke inkludert i addisjonalitetsberegningen.

¹⁴ Den addisjonelle eksporten er eksport som Eksportkreditt Norge har bidratt til å realisere, og som vi antar at ikke ville funnet sted uten finansiering fra Eksportkreditt Norge og eventuelle garantier fra GIEK.

Den beregnede effekten i 2017 er lavere enn i 2016. Dette følger hovedsakelig av at det er utbetalt et betydelig lavere lånebeløp i 2017 enn i 2016. Det er imidlertid en viktig endring i nærings sammensetningen i porteføljen sammenlignet med 2016. Innen andre næringer, eksklusive den maritime næringen og olje- og gassnæringen, har den addisjonelle eksporten finansiert av Eksportkreditt Norge økt kraftig. Dette indikerer at Eksportkreditt Norge bidrar til omstilling i norsk næringsliv og til å stimulere bedrifter innenfor andre næringer til å bygge opp eksportrettede aktiviteter.

Figur 16 viser hvordan sysselsettingseffekten sprer seg på norske fylker.¹⁵ Størst aktivitet skapes i Møre og Romsdal, til tross for at regionen har vært preget av nedgangskonjunktur de siste årene. I tillegg har Vestfold og Nord-Trøndelag opplevd økt aktivitet. Resten av landet påvirkes også gjennom kjøp av varer og tjenester gjennom flere ledd, men denne effekten er både mindre og mer usikker enn de direkte effektene.

3.1.6. Evalueringen av Eksportkreditt Norge og GIEK

Eksportkreditt Norge og GIEK ble på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet evaluert av Oslo Economics i 2017. Tema i evalueringen av GIEK og Eksportkreditt Norge var å få belyst virksomhetenes måloppnåelse, om ressursbruken er effektiv og om helheten i det offentlige eksportfinansieringstilbudet fungerer godt. Evalueringen ble gjennomført høsten 2017, og Eksportkreditt Norge var tett involvert i arbeidet. Sluttrapporten fra evaluatør ble oversendt Nærings- og fiskeri-

departementet 18. desember 2017. Departementet gjennomførte våren 2018 en høringsrunde av evalueringen.

3.1.7. Bidrag i det internasjonale arbeidet

Eksportkreditt Norge skal være en kompetent bidragsyter på vegne av Norge i de internasjonale forhandlingene om eksportfinansiering i regi av OECD og International Working Group on Export Credits (IWG). Dette arbeidet ledes av Nærings- og fiskeridepartementet der Eksportkreditt Norge og GIEK deltar som faglige bidragsytere i forhandlingene.

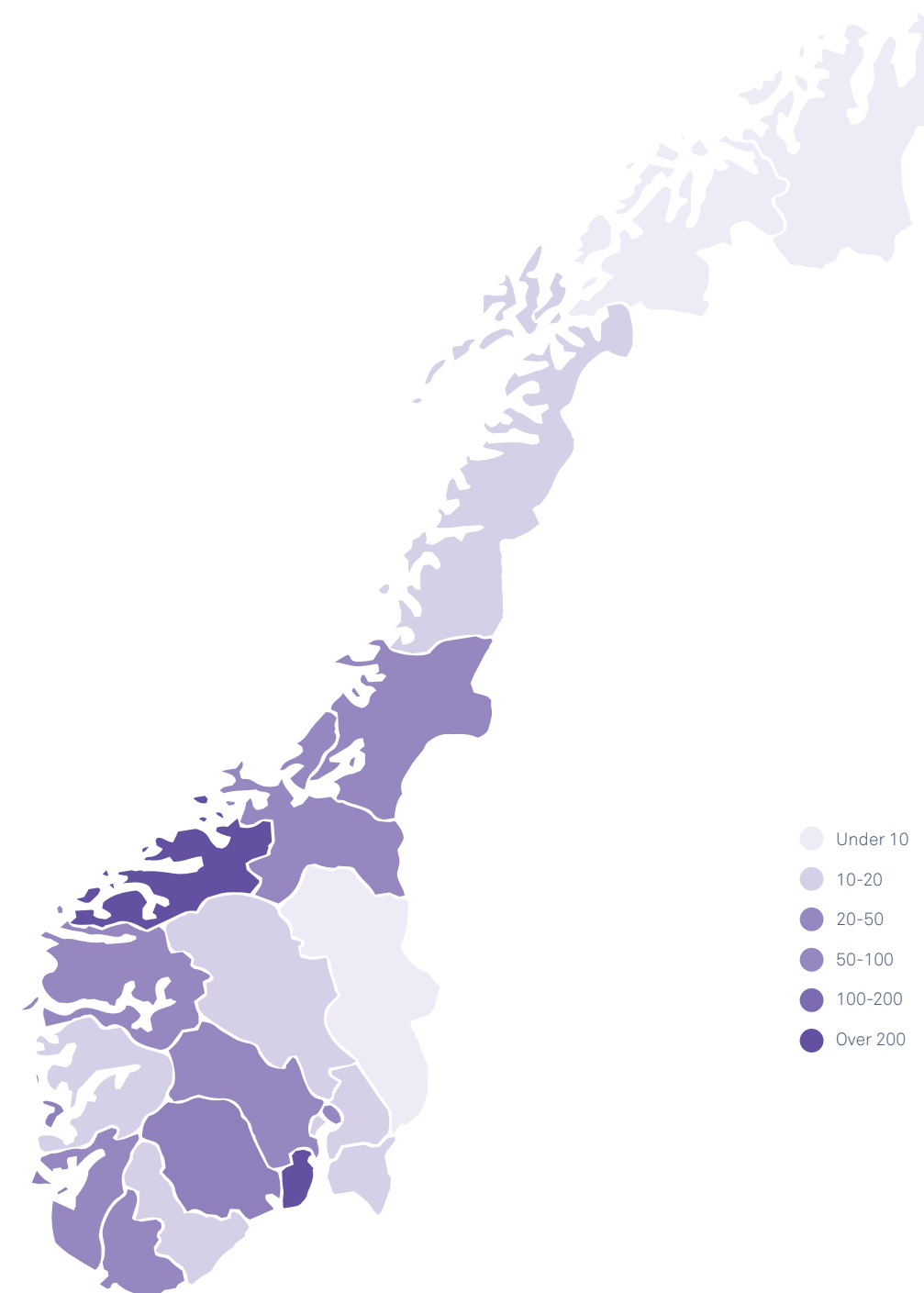
Eksportkreditt Norge har gjennom året bistått Nærings- og fiskeridepartementet, både i relasjon til virkemiddelutvikling og ikke minst inn mot de internasjonale forhandlingene om eksportfinansiering. På dette området skal selskapet være et kompetansesenter for norske myndigheter.

3.1.8. Videre arbeid

Selskapets hovedmål med tanke på konkurransedyktig eksportfinansiering er å sikre at eksportbedrifter får et relevant og konkurransedyktig tilbud i et marked i endring. Selskapets ambisjon er at hver eneste norske eksportbedrift som kan dra nytte av eksportfinansiering skal kjenne til tilbudet. Gjennom 2017 har Eksportkreditt Norge ytterligere styrket markedsarbeidet i selskapet.

Et aktivt markedsarbeid for å nå alle potensielle kunder videreføres i 2018, blant annet gjennom nye strategiske initiativ og fokus på å få fram ytterligere synergier i målrettet samarbeid med

FIGUR 16 - GEOGRAFISK FORDELING AV DE TOTALE SYSSELSETTINGS- OG VERDISKAPINGSEFFEKTENE AV EKSPORTKREDITT NORGE

¹⁵ De fylkesfordelte tallene kan avvike noe fra hovedtabellen på grunn av avrunding.

Innovasjon Norge, GIEK og GIEK Kredittforsikring. Arbeid knyttet til kunde- og interessentundersøkelsene videreføres også i 2018.

3.2. TILGJENGELIG EKSPORTFINANSIERING

3.2.1. Innledning

Eksporthkreditt Norge skal tilby tilgjengelig eksportfinansiering.¹⁶ Med tilgjengelig eksportfinansiering menes et kjent tilbud fra et selskap med godt nasjonalt og internasjonalt omdømme. Tilbudet skal være tilgjengelig for alle eksportbedrifter, inkludert små- og mellomstore norske eksportbedrifter og selskaper som utvikler ny kunnskap og teknologi.

Eksporthkreditt Norge jobber målrettet for at selskapets tilbud skal oppleves som tilgjengelig. I tillegg til direkte kontakt med bedriftene, skal tilgjengeligheten oppnås gjennom samarbeid med blant andre GIEK, Innovasjon Norge, banker, næringsforeninger og ulike bransjeorganisasjoner. Selskapet styrker også eget markedsarbeid gjennom mer effektivt samspill mellom bruk av analoge og digitale kanaler.

3.2.2. Målrettet markedsarbeid

For å nå målet om tilgjengelig eksportfinansiering overfor potensielle og eksisterende kunder, benyttes en kombinasjon av ulike salg- og markedskanaler. Direkte relasjoner og aktiviteter mot eksportører og kjøpere er i dag den viktigste salgskanalen av selskapets løsninger. Det er i den direkte dialogen med den enkelte kunde at det bygges tillit og finnes løsninger for finansiering av de aktuelle kontrakter. I 2017 ble selskapets nye kundebetjeningsmodell, som blant annet styrer

NØKKELTALL

I 2017 har Eksporthkreditt Norge:

- Mottatt 241 lånesøknader.
- Sannsynlighetsjustert ordrebok på 16,7 milliarder kroner ved årsslutt.
- Signert 22 låneavtaler til en verdi av 9,8 milliarder kroner.
- Utbetalt 19 nye lån til en utlansverdi av 3,4 milliarder kroner.
- Utlånssaldo på 69,4 milliarder kroner ved årsslutt.
- En score på 4,6 av 5 fra låntakere på deres totalinntrykk av selskapet
- Bidratt til å bedre vilkårene til flere av bedriftene på ulike måter. Spesielt sier 81 prosent av respondentene at de bidrar signifikant eller delvis til økt fortjeneste ved å redusere kostnadene og/eller øke inntektene. Dette bidrar til å bedre eksportbedriftenes konkurransevne.
- Addisjonalitet på 72 øre for hver krone utlånt.
- Bidratt til 1,7 milliarder kroner i økt eksport.
- Bidratt til å skape eller bevare 1 140 arbeidsplasser.

markedsinnsatsen mot de mest relevante kundene og eksportkontraktene, fullt ut implementert. Selskapets har nå styringsverktøy for prioritering av aktiviteter og kundeoppfølging knyttet til markedsarbeid basert på beste praksis på området.

I tillegg jobber selskapet aktivt med markedsføring av tilbud og aktivitetsstøtte gjennom digitale kanaler. En mer kundevennlig nettside ble lansert i løpet av 2017, og har en viktig funksjon for generell informasjon om selskapet og

tilbudene. I løpet av 2017 ble det også lansert en digital søknad på selskapets nettsider. Sistnevnte tiltak søker både å forenkle kundedialogen og prosesseringen av søknadsmassen gjennom standardisering av informasjons- og dokumentasjonskrav.

I 2017 har Eksporthkreditt Norge fortsatt arbeidet med å styrke indirekte salgskanaler og generelle markedsføringsaktiviteter. Gjennom året ble det holdt 25 kundearrangementer i Norge og utlandet med samarbeidspartnere. Ved mange av disse har Innovasjon Norge også vært hoved- eller medarrangør. Disse arrangementene har generelt god oppslutning fra lokale eksportører og er viktige med tanke på å etablere direkte kontakt med bedriftene. Banker, GIEK, Innovasjon Norge, Utenrikstjenesten, Norwegian Energy Partners, næringsforeningene, bransjeforeningene og GIEK Kredittforsikring er også kanaler som formidler informasjon om låneordningene til aktuelle kjøpere og eksportører. En viktig del av selskapets distribusjonsstrategi er derfor å sikre et nødvendig kunnskapsnivå om låneordningene hos selskapets samarbeidspartnere. Selskapet benytter også aktivt digitale kanaler for markedsføring av suksesshistorier og relevante nyheter, herunder også selskapets produkt- og tjenestetilbud. Ytterligere markedsføringsmaterieell, som eksempelvis presentasjonsmateriale og brosjyrer oppgraderes kontinuerlig.

I andre halvår 2017 introduserte selskapets markedsavdeling en ny organisering med kjøperlandsansvarlig for om lag 30 land. Hovedoppgavene til kjøperlandsansvarlig er å opprettholde

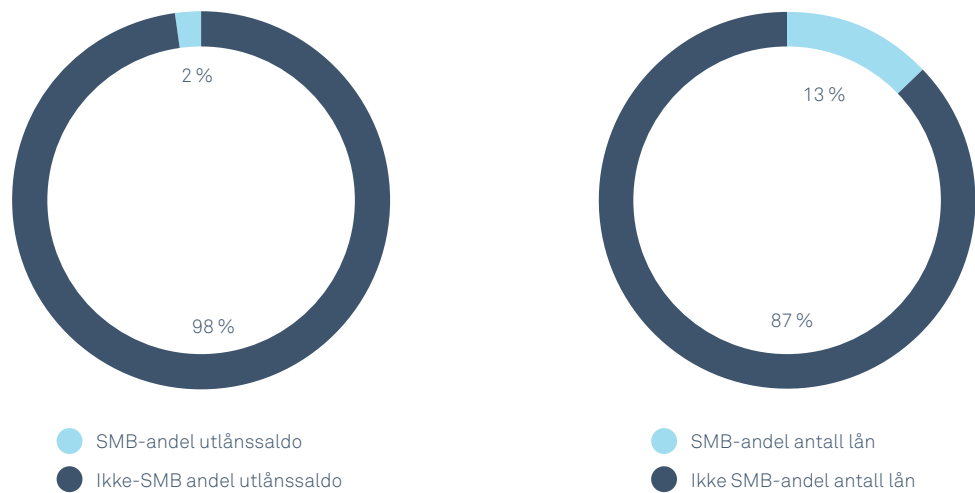
oversikt over relevante norske eksportbedrifter i «sine» land samt sørge for at de indirekte salgskanalerne «på bakken», som Innovasjon Norge, ambassader/generalkonsulater og Norwegian Energy Partners, har tilstrekkelig kunnskap og presentasjonsmaterieell til å markedsføre selskapets løsninger der det er relevant. Kjøperlandsansvarlige skal holde regelmessig kontakt med disse relasjonene og i felleskap identifisere potensielle kunder hvor finansiering kan være et relevant salgsargument i dialog mellom norske selskaper og deres internasjonale kunder.

I tillegg til oppsøkende virksomhet mot leverandører og kjøpere gjennomfører Eksporthkreditt Norge løpende relasjonsmøter med en rekke bransjeorganisasjoner og næringsforeninger relevant for selskapets kunder. Selskapet har i 2017 også arrangert «Eksporthkonferansen» i samarbeid med GIEK og GIEK Kredittforsikring. Konferansen er en møteplass for alle som er interessert i eksport. I 2017 ble også Innovasjon Norge invitert med til å gjennomføre konferansen som gikk av stabelen i april, og dermed står et samlet virkemiddelapparat som fremmer norsk eksport bak konferansen. I forbindelse med Eksporthkonferansen ble også årets Eksporthpris delt ut.

I 2017 implementerte selskapet markedsføringsprosjekter mot utvalgte bransjesegment for å ytterligere øke tilgjengeligheten av tilbudet. IKT har vært et av satsningsområdene. Som en del av «IKT-kampanjen» gjennomførte Eksporthkreditt Norge blant annet en analyse og prospekterings-eksersis av Norges 500 største IKT bedrifter

¹⁶ Denne delen av årsrapporten fokuserer på markedsarbeidet, SMBer og samarbeid med andre aktører.

FIGUR 17 - SMB-ANDEL AV UTLÅNSSALDO OG ANTALL LÅN PER 31.12.2017 (%)

og kontaktet de relevante selskapene som det ikke allerede var opprettet en kunderelasjon til. Eksportkreditt Norge har et relevant tilbud for

BRITISK GJENNOMBRUDD FOR VISMA MED STATLIG EKSPORTFINANSIERING

Visma Retail Software sikret seg kontrakt med det britiske detaljhandelsselskapet A.F. Blakemore & Son Limited. Med kontrakten fikk det norske IT-konsernet fotfeste i et nytt marked, hjulpet av Eksportkreditt Norge og GIEK.

Løsningen Visma Retail Software tilbyr møter den raske utviklingen i digital detaljhandel til rundt 600 butikker og 1500 kassepunkter. Programvaren omfatter sentrale prosesser for hovedkontor, back office og salgspunkt. I butikk omfatter løsningen prosesser som skanning, selvbetjente kasser og mobil POS, sanntidsrapportering og håndtering av arbeidsflyt.

A.F. Blakemore & Son Limited er en av Storbritannias største familieeide bedrifter, med over 7800 ansatte og en omsetning på GBP 1,35 milliarder. Selskapet er en av fem aktører som har rett til å benytte merke-navnet SPAR og er en betydelig leverandør til den uavhengige dagligvaresektoren i Storbritannia.

Eksportkreditt Norge og GIEK bidro med finansiering til kunden på vegne av eksportør Visma.

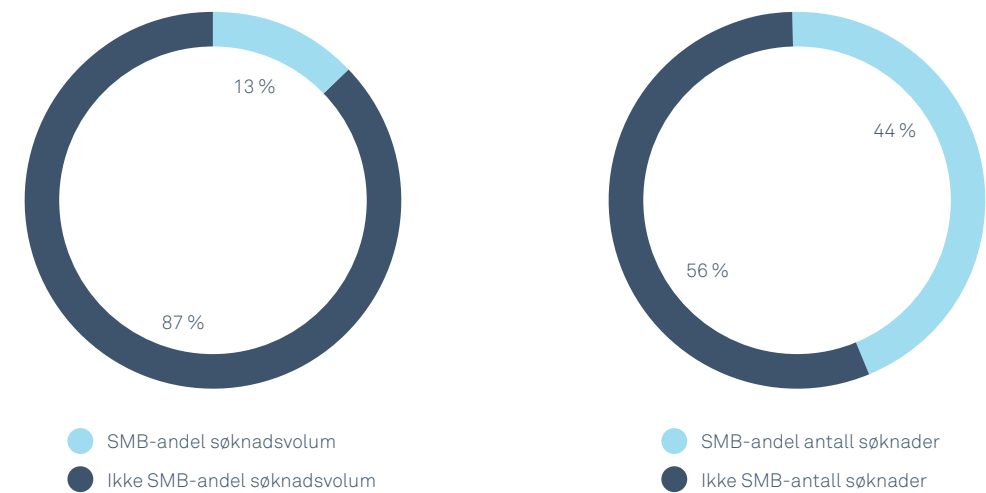
mellom 20 og 40 av disse 500 selskapene utfra bedriftenes forretningsmodeller og kundenes finansieringsbehov. IKT-kampanjen ble gjennomført ved en kombinasjon av analoge og digitale markedsføringsaktiviteter. Eksportkreditt Norge utbetalte flere lån knyttet til IKT-leveranser i 2017, inkludert for Visma og Kongsberg Gruppen.

3.2.3. Samarbeid med andre aktører

Eksportkreditt Norge har i 2017 implementert tiltak for å heve kompetansen om eksportrelaterte virkemidler internt og hos Innovasjon Norge, GIEK og GIEK Kredittforsikring. Formålet med dette er å gjøre tilbudet fra det samlede virkemiddelapparatet mer tilgjengelig og bedre kjent for norske eksportbedrifter. Innovasjon Norge er en viktig samarbeidspartner ut til næringslivet for tilbudet fra de tre institusjonene. Gjennom samarbeidet forventer Eksportkreditt Norge også at bedriftene samlet får bedre rådgivning fra virkemiddelapparatet. Som en del av dette samarbeidet har det i 2017 blitt arrangert et høyt antall kundearrangementer rettet mot eksportbedrifter. Eksportkreditt Norge kjøper også kapasitet av Innovasjon Norge ved tre av deres utekontorer.

Det er en del av selskapets samfunnsoppdrag å dele sin innsikt om eksportindustrien. Eksportkreditt Norge har flere ansatte som jevnlig deltar

FIGUR 18 - SMB-ANDEL AV SØKNADSVOLUM OG ANTALL SØKNADER I 2017 (%)

som eksperter på eksportindustrien i media, offentlige debatter og konferanser. Eksportkreditt Norges talspersoner bidrar blant annet som faste kommentatorer i publikasjonene Sysla og Teknisk Ukeblad. Selskapet blir i tillegg invitert til å presentere analyser av eksportindustrien som helhet og om enkelte bransjesegementer.

3.2.4. Arbeid rettet mot SMB

I 2017 har Eksportkreditt Norge intensivert arbeidet for å tilrettelegge for finansiering av SMB eksportkontrakter. Selskapet har videreutviklet sin kundebetjeningsmodell for å sikre bedre strategisk markedsarbeid, implementert digital søknad og forenklet dokumentasjonskravene. Videre har Eksportkreditt Norge og GIEK samarbeidet ytterligere for å forbedre felles kundekommunikasjon og søknadsprosess ved finansiering av eksportkontrakt under 100 millioner kroner. I 2017 har Eksportkreditt Norge videre analysert SMB-segmentet innen maritim industri for å nå ut til flere slike bedrifter. Analysearbeidet hever også egen kompetanse om dette segmentet.

I 2017 mottok Eksportkreditt Norge 105 søknader fra SMBer. Dette er på samme nivå som foregående år da antall søknader var 106. Eksportkreditt Norge vektlegger arbeid rettet mot SMB-bedrifter, og allokere betydelige ressurser

til dette. Kundesegmenter innenfor SMB er fragmenterte og tilhører et bredt spekter av bransjer. Det reflekteres også i Eksportkreditt Norges SMB-portefølje som domineres av leverandører tilknyttet IKT, maritim industri, vindkraft, fiskeoppdrett og andre utstyrsleverandører. De fleste eksportbedriftene som etterspør salgsstøtte fra Eksportkreditt Norge i sitt eksportrettede kundearbeid, er SMBer.

Eksportkreditt Norge vurderer at felles SMB-løsning, som ble introdusert i samarbeid med GIEK i slutten av 2014, har bidratt til å tilpasse sluttkunde-finansieringsløsningen for SMB-bedrifter. Imidlertid er de fleste SMB-eksportørene underleverandører i innenlandske og/eller internasjonale verdikjeder. For disse eksportbedriftene har Eksportkreditt Norge ikke et relevant finansieringstilbud, såfremt ikke flere norske leveranser samles i en pakke til én bestemt sluttkunde.

SMBenes behov i forbindelse med eksportfinansiering skiller seg fra større eksportører, og er ofte nødvendig med tettere støtte og oppfølging fra Eksportkreditt Norge og GIEK. SMB-andelen av Eksportkreditt Norges utlånssaldo utgjør i verdi to prosent. Det betyr at en eller flere SMBer er hovedeksportøren i disse transaksjonene.

I antall saker av total antall lån i porteføljen er andelen betydelig høyere og utgjør 13 prosent. Et tilsvarende bilde speiles også i søknadsmassen. SMB-andelen av søknadsvolumet for 2017 utgjør 13 prosent, mens i antall saker utgjør andelen 44 prosent. Det presiseres at Eksportkreditt Norge bidrar til sysselsetting hos flere SMBer, men da som underleverandører til større eksportører. Figurene 17 og 18 tar ikke hensyn til dette.

NØKKELTALL

I 2017 har Eksportkreditt Norge:

- Mottatt 42 lånesøknader til utstyr til olje og gass.
- Mottatt 85 lånesøknader innenfor skip og skipsutstyr, hvorav 53 søknader til skip og 32 søknader til skipsutstyr.
- Mottatt 114 lånesøknader til industri og miljøteknologi, hvorav 35 søknader til miljøteknologi og 79 søknader til annen industri.
- Mottatt 105 lånesøknader fra SMBer, som utgjør en andel på 44 prosent av totalt antall lånesøknader.
- Mottatt 39 lånesøknader relatert til nyskapende prosjekter, som utgjør en andel på 16 prosent av total antall lånesøknader.
- Organisert 25 kundearrangementer i samarbeid med Innovasjon Norge, GIEK, handelskamre, banker og næringsforeninger.

3.2.5. Videre arbeid

Gjennom de tidligere gjennomførte strategiske prosjektene «salgsledelse» og «markedskanaler og digitalisering av markedsarbeidet» har Eksportkreditt Norge tatt i bruk verktøy for å kunne drive mer strategisk markedsføring på et bedre analytisk grunnlag, gjennom å kombinere digitale markedskanaler og tradisjonelle kundemøter og -arrangementer. Disse verktøyene søker selskapet å kapitalisere ytterligere på i kommende arbeid. Det er ønskelig å nå bredt ut i markedsføringen av selskapets produkter og tjenester gjennom bruk av digitale plattformer, og samtidig kunne arbeide i dybden med de mest aktuelle prosjektene. Eksportkreditt Norge vil videre fortsette systematisk markedsføring i samarbeid med øvrige virkemiddelaktører og bransjeorganisasjoner. I tillegg vil det søkes et nært samarbeid med banker som er tett på leverandørene i de lokale markedene. Kjøpermarkedsoppfølging vil være et prioritert område i 2018.

3.3. EFFEKTIV EKSPORTFINANSIERING

3.3.1. Innledning

Effektiv eksportfinansiering innebærer en effektiv organisering og drift av selskapets virksomhet, herunder søknadsbehandling, gjennomføring av lånetransaksjoner og oppfølging av selskapets låneengasjement.¹⁷ Selskapet prioriterer effektiv

risikostyring, herunder prising, etablering og oppfølging av lån.

Trendene fra 2016 ble videreført i 2017 og innebærer at antall søknader innenfor nye industrier og mot andre segmenter enn borepakker innen olje og gass øker. Videre blir flere av de eksisterende låneengasjementene mot olje og gass-sektoren restrukturert.

Et økt antall søknader innenfor nye industrier medfører at selskapet må heve sin kompetanse på å strukturere prosessene for finansiering av prosjekter innenfor andre segmenter enn leverandører til olje og gass. Finansiering av industri- og kraftprosjekter i land med lavt BNP og finansiering av fiskebåter og utstyr til havbruk er eksempler på dette. Eksportkreditt Norge har i 2017 særlig arbeidet med å heve kompetansen innenfor havbruk. Dette er en næring i vekst med betydelig eksportpotensiale også innenfor kapitalvarer. I 2017 fikk Eksportkreditt Norge adgang til å finansiere offshore havmerder for norske låntakere.

Arbeidet med restruktureringer er betydelig ressurskrevende for Eksportkreditt Norge.¹⁸ Det er lagt vekt på å utarbeide gode rutiner og klare fullmakter for arbeidet, for å oppnå så effektiv gjennomføring som mulig.

3.3.2. Låneporteføljen

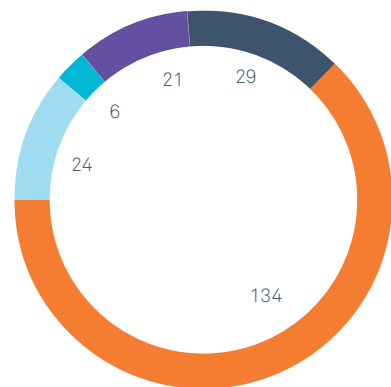
Eksportkreditt Norges utlånsportefølje på 69,4 milliarder kroner var ved utgangen av 2017 fordelt på 214 lån. Av utlånene var 62,7 prosent CIRR-lån, mens 37,3 prosent av lånene var gitt på markedsvilkår. Utlånsporteføljen var volummessig ved utgangen av 2017 dominert av lån til aktører som har sin inntjening fra olje- og gassvirksomhet. Dette bildet har vært stabilt i flere år. De fleste lån er knyttet til skip eller skipsstyr, etterfulgt av utstyr til olje- og gassnæringen, annen industri og fornybar energi og miljøteknologi. Figur 19 viser fordelingen av lånene per bransje.

Gjennomsnittsstørrelsen på utlånene varierte betydelig mellom de ulike bransjene. De største utlånsbeløpene er å finne innenfor olje og gass, med gjennomsnittlig lånebeløp på ca. 700 millioner kroner. Gjennomsnittsstørrelsen per lån innenfor maritim bransje er på ca. 300 millioner kroner for skip og ca. 100 millioner kroner for skipsutstyr. Innenfor miljøteknologi er gjennomsnittsstørrelsen per lån på ca. 170 millioner kroner og 50 millioner kroner innenfor annen industri, men majoriteten av utlånene innenfor industri og miljøteknologi ligger på under 10 millioner kroner.

¹⁷ Denne delen av årsrapporten fokuserer på forvaltning av låneporteføljen, kreditt- og risikoeksponering, økonomisk låneresultatet og driften av Eksportkreditt Norge.

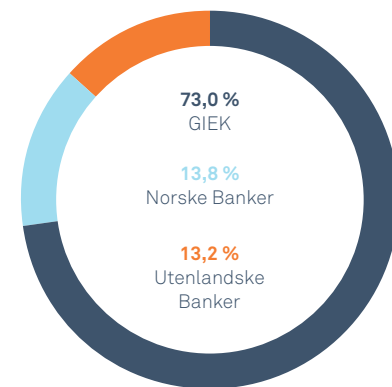
¹⁸ Faggruppen for utsatte engasjementer skal sikre at Eksportkreditt Norge har tilstrekkelig og god oppfølging av engasjementer hvor det foreligger vesentlig risiko for mislighold (utsatte engasjementer).

FIGUR 19 - ANTALL LÅN I FORVALTNING PER BRANSJE PER 31.12.2017

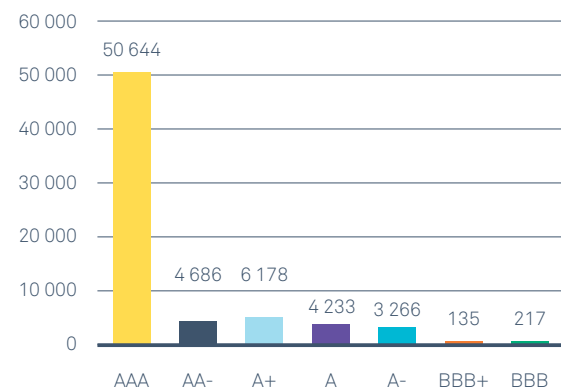

- Utstyr til olje- og gassnæringen
- Skip
- Skipsutstyr
- Fornybar energi og miljøteknologi
- Annen industri

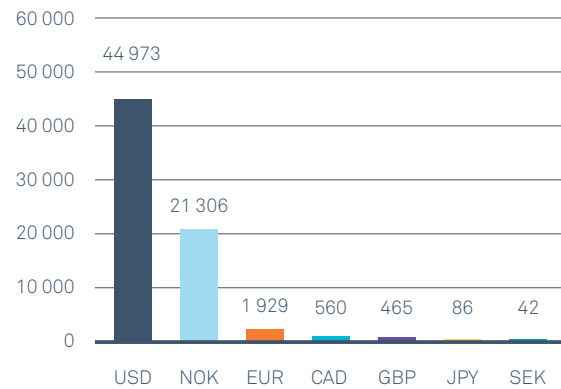
FIGUR 20 - GARANTISTFORDELING AV UTLÅNSSALDOEN PER 31.12.2017 (%)

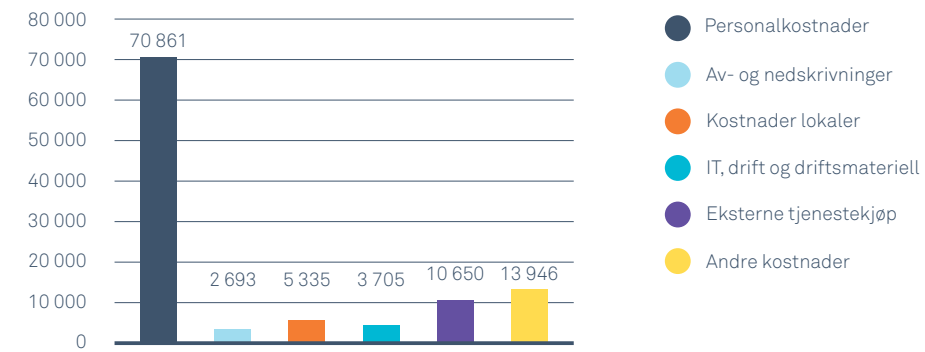
FIGUR 21 - EKSPONERING INNENFOR ULIKE RATING KATEGORIER PER 31.12.2017 (MILL NOK)

FIGUR 22 - UTLÅNSSALDOENS VALUTAFORDELING PER 31.12.2017 (MILL NOK)

FIGUR 23 - DRIFTSKOSTNADER 2017 (1 000 NOK)

3.3.3. Kreditt- og risikoeksponering

Eksportkredittordningen er innrettet slik at utlån står på statens balanse og staten tar all risiko knyttet til eksportkredittordningen. Eksportkreditt Norge foretar ingen sikringstransaksjoner og driver ikke med kapitalforvaltning. Alle lån skal være 100 prosent garantert av finansinstitusjoner og/eller statlige garanti-institusjoner som oppfyller selskapets ratingkrav. Eksportkreditt Norge er opptatt av gode rutiner for styring av risiko for å unngå tap knyttet til eksportkredittordningen.

Det har ikke vært tap på hovedstol knyttet til utlån i 2017. Eksportkreditt Norge har i 2017 bedt om erstatning fra garantister på fire lån.

Kredittrisiko

Ved årsslutt var 73 prosent av utlånssaldoen garantert av GIEK. Av resterende saldo ble 14 prosent garantert av norske banker og 13 prosent av utenlandske banker. Alle lån ved utgangen av 2017 var innenfor de etablerte rammene for kredittrisiko.

Selskapets kredittrisiko styres med en ramme for forventet tap for hele utlånsporteføljen og detaljerte rammer for garantister. Den totale rammen allokteres til ratingklasser og uttrykkes i en nominell ramme benevnt i kroner. Alle finans-

institusjoner som garanterer for selskapets lån følges tett. Det rapporteres jevnlig til selskapets styre om rammeutnyttelse på alle garantister.

Markedsrisiko

I henhold til eksportkredittforskriftens § 3 om beslutningsmyndighet, kan Eksportkreditt Norge gi tilsagn om lån både i norske kroner og i fremmed valuta. Av utlånssaldoen var 69,3 prosent av alle utlånene i utenlandsk valuta ved utgangen av 2017, hvorav 64,8 prosent var i USD.

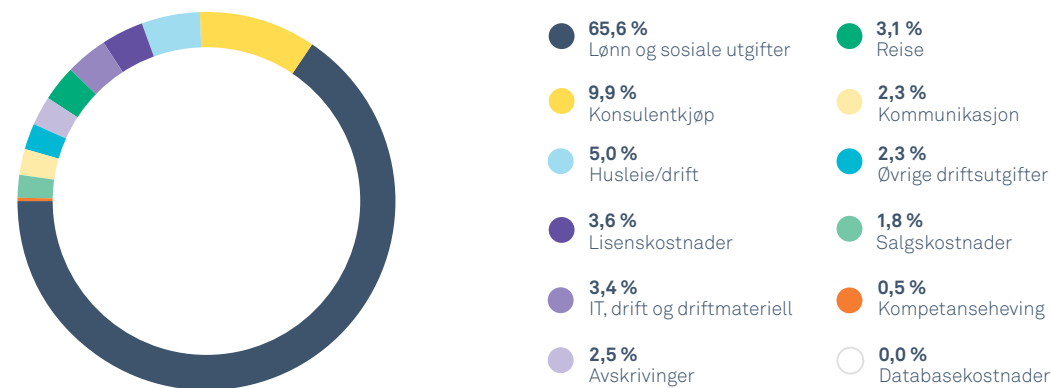
Operasjonell risiko

Operasjonell risiko i Eksportkreditt Norge knytter seg i hovedsak til å ivareta korrekt dokumentasjon, løpende oppfølging av utlånene herunder inn- og utbetalinger av lån, samt løpende oppfølging av utsatte engasjementer. Dette ivaretas gjennom vektlegging av god kompetanse og gode prosesser i forvaltning av utlån og ved gjennomføring av transaksjoner. Videre er arbeidet med etablering og implementering av gode kontrollrutiner vektlagt.

3.3.4. Effektivitet i driften av Eksportkreditt Norge

Stortinget bevilget et drifts- og investerings-tilskudd på 109,7 millioner kroner for 2017 til selskapet. Driftskostnadene eksklusive avskriv-

FIGUR 24 - DRIFTSKOSTNADER ETTER ART 2017 (%)*

* Total lønnsandel av driftsutgifter er summen av Lønn og sosiale utgifter og Kompetanseheving, totalt 66,1%.

TABELL 4 - VOLUMTALL I KOSTNADER 2017 (1 000 NOK)

	2017	2016	2015
Lønnsandel av driftsutgifter*	65,6 %	64,3 %	63,7 %
Lønnsutgift per årsverk*	1 477	1 500	1 500
Konsulentandel av driftskostnader	9,9 %	12,7 %	11,9 %

* Lønnsandel og lønnsutgift inkluderer alle personalrelaterte kostnader, slik som sosiale avgifter, feriepengar, pensjon, kompetansehevingstiltak etc.

ninger var på 104,5 millioner kroner. Kostnadene består i hovedsak av personalkostnader, administrasjonskostnader og kjøp av eksterne tjenester.

Årsresultatet for 2017 viser et overskudd på 3,7 millioner kroner etter skatt, mens underskudd etter skatt i 2016 var 2,2 millioner kroner. Selskapet har god egenkapital, god likviditet og er lite eksponert mot finansiell risiko.

Eksportkreditt Norges lønn og sosiale utgifter utgjorde 66,1 prosent av driftskostnadene i 2017. Den nest største posten på driftsbudsjettet er knyttet til kjøp av eksterne tjenester som utgjør ti prosent av driftsbudsjettet. Eksportkreditt Norges driftsmodell er basert på utkontraktering av enkelte tjenester. Fem prosent av driftskostnadene er brukt til reise og markedsarbeid. Kostnader til lokaler er uendret de to siste årene. Andre driftskostnader består av kontorkostnader, telefoni, kontingenter og forsikringspremier.

Det totale sykefraværet i selskapet i 2017 var på

5,9 prosent, hvorav korttidssykefraværet var på 0,95 prosent mens langtidsfraværet var på 4,95 prosent.

3.3.5. Lønnsomhetsberegning

Lønnsomhetsberegningen for eksportkredittordningen for 2017 er satt opp etter samme prinsipper som beregningen foregående år. Beregningen viser at netto rente- og gebyrinntekter i 2017 var på 762 millioner kroner fratrukket Eksportkreditt Norges drifts- og investeringstilskudd. CIRR-ordningen¹⁹ bidro med 511 millioner kroner i netto renteinntekter, mens markedsordningen²⁰ bidro med 339 millioner kroner i netto renteinntekter for 2017. I tillegg hadde Eksportkreditt Norge gebyrinntekter på 21 millioner kroner. For detaljert informasjon om lønnsomhetsberegningen for eksportkredittordningen, se vedlegg 10.1.

3.3.6. Iverksatte og planlagte digitaliserings- og effektivitetstiltak

Eksportkreditt Norge jobber kontinuerlig med

TABELL 5 - EFFEKTIVISERINGS- OG DIGITALISERINGSTILTAK

Tiltak	Formål	Felles med GIEK
Kundeportal	Forbedre kundeopplevelsen og brukervennligheten for eksportører og låntakere.	Ja
Digital søknad	Effektivisere søknadsprosessen for eksportør og låntaker.	Ja
Transaksjonseksellense	Forenkle Eksportkreditt Norges og GIEKs felles prosess for finansiering av eksportkontrakter under 100 millioner kroner.	Ja
Datautveksling om portefølje	Forbedre og effektivisere saksbehandling for Eksportkreditt Norge og GIEK gjennom automatisert utveksling av data i fellessaker.	Ja
Bruker- og kundeundersøkelse	Effektivisere gjennomføringen av kunde- og brukerundersøkelser.	Ja
Bærekraft- og antikorrupsjonsvurderinger	Effektivisere ressursbruken ved at organisasjonene deler ressurser på hhv. bærekraftfeltet og antikorrupsjon i fellessaker.	Ja
Digital signatur	Forenkle signering av dokumenter.	Nei
Digital modenhetsanalyse	Kartlegge Eksportkreditt Norges digitale modenhet, identifisere forbedringspotensial og generelt øke den digitale kompetansen.	Nei

å forenkle sine prosesser, både eksternt mot kundene og internt i driften av selskapet. Samarbeidet med andre virkemiddelaktører, herunder GIEK og Innovasjon Norge, er viktigst for å forenkle prosessene, samt øke kjennskapen til eksportkredittordningen.

I 2017 har Eksportkreditt Norge og GIEK samarbeidet aktivt for å forenkle prosessene og øke brukervennligheten for kundene. Nedenfor presenteres prosjekter som har vært gjennomført i 2017 samt planlagte prosjekter som skal bidra til høyere effektivitet framover.

Kundeportal

Formål med prosjektet er å forbedre kundeopplevelsen for eksportører og norske og utenlandske låntakere, samt legge til rette for bedre samordning mellom partene i eksportfinansieringstransaksjoner. Planlagt løsning er en selvbetjent og lett tilgjengelig felles kundeportal mellom GIEK og Eksportkreditt Norge som viser relevant informasjon og dokumentasjon. Målsetningen er å effektivisere kundekommunikasjonen, øke søknadsmassen og styrke informasjonssikkerheten.

En felles portal vil sikre bedre koordinering og samordning mellom Eksportkreditt Norge, GIEK og alle de andre partene i transaksjoner, herunder

eksportører, norske og utenlandske kjøpere, samt medvirkende banker. Det vil også forbedre interne prosesser i Eksportkreditt Norge og GIEK, samt prosesser på tvers av organisasjonene. Felles kundeportal er først og fremst et brukerrettet tiltak. Gevinstene for brukerne er blant annet:

- › Den enkelte eksportbedrift, og bankene (som ofte er den som søker), vil benytte færre ressurser på å gjennomføre en søknadsprosess, og prosessen vil gå raskere.
- › En god og transparent prosess kan bidra til at flere kjøpere velger å inngå kontrakt med norsk eksportør, og at de ønsker flere kontrakter med norsk eksportfinansiering.
- › Banker vil lettere henvise sine kunder til GIEK og Eksportkreditt Norge hvis de er trygge på at virksomhetenes prosesser er effektive og velfungerende.

Tiltaket vil være effektiviserende for både GIEK og Eksportkreditt Norge og for samhandlingen mellom institusjonene, og planlegges eventuelt iverksatt i tre faser i 2019 og 2020.

Digital søknad

Eksportkreditt Norge og GIEK har adskilte søknadsskjemaer, og ett felles søknadsskjema.

¹⁹ Lån på CIRR-rente (fastrente)
²⁰ Lån på markedsvilkår

For å gjøre søknadsprosessen mer effektiv for felleskunder har Eksportkreditt Norge, i samarbeid med GIEK, lansert en ny digital søknadsportal i 2017. Gjennom en steg-for-steg-prosess på Eksportkreditt Norges nettside fyller eksportør og låntaker ut informasjon om hvem som er kjøper, eksportør og produktet eller tjenesten som skal leveres. Når søknaden sendes inn, går den direkte til kundeansvarlige i både Eksportkreditt Norge og GIEK. Den digitale søknadsprosessen ble implementert siste halvår av 2017, og tilbakemeldinger mottatt fra kunder så langt har vært gode. Justeringer basert på brukeropplevelser gjøres fortløpende. Alle Eksportkreditt Norges søknader kan nå håndteres digitalt.

Transaksjonseksellense

Formålet med prosjektet er å ytterligere forenkle GIEKs og Eksportkreditt Norges felles prosess for finansiering av eksportkontrakter under 100 millioner kroner, gjerne kalt «SMB-løsningen». Målet er at eksportører og låntakere skal oppleve en mer strømlinjeformet og raskere prosess i regi av de to institusjonene. Det vil i 2018 bli implementert flere tiltak som resultat av prosjektet, både endrede prosess-steg, tydeligere ansvarsfordeling mellom Eksportkreditt Norge og GIEK, nye verktøy og måling av prosessetid i arbeidet med SMB-lån.

Det forventes at eksportører og låntakere vil oppleve raskere prosesser og tydeligere ansvarsfordeling mellom Eksportkreditt Norge og GIEK som følge av tiltakene som settes ut i livet. Tiltakene implementeres i første kvartal 2018 og skal gi effekt i løpet av dette året.

Datautveksling om portefølje

Eksportkreditt Norge og GIEK har kjøpt lisenser for de samme systemene, SLS (utlånssystem) og QlikView (rapporteringsverktøy). Organisasjonene har et faglig samarbeid på operativt nivå mellom ansatte som skal fremskaffe virksomhetskritisk informasjon (Business Intelligence, BI), og som arbeider med databaser (SQL), QlikView og porteføljeovervåking. Samarbeidet skal bidra til å forbedre løsningene i BI og QlikView, for å lette saksbehandlingen i organisasjonene – og dermed også øke servicegraden overfor kundene.

Samarbeidet etablerer løsninger for å utveksle data automatisk, og gir et større faglig forum som øker kompetansen på løsningene. I 2017 ble automatisert datautveksling etablert, og løsningen skal utvides i 2018. Automatisert utveksling av data om fellessaker for GIEK og Eksportkreditt Norge gir bedre kontroll og samkjøring av informasjon overfor kundene. God kvalitet på data letter saksbehandlingen i begge organisasjoner.

I 2017 ble det diskutert ulike elementer av programmering i QlikView, og forbedringer ble innført i begge organisasjoners rapporteringsverktøy. Dette arbeidet videreføres i 2018.

Bruker- og kundeundersøkelse

Eksportkreditt Norge og GIEK har siden 2016 gjennomført felles bruker- og kundeundersøkelser. Formålet med prosjektet er å måle de to organisasjonenes kundetilfredshet, samt bruke resultatene som underlag for beregning av andre kvantitative parametere, herunder addisjonalitet, sysselsettingseffekt og verdiskaping.

Bruker- og kundeundersøkelsene gjennomføres løpende etter utbetaling, mens det gjennomføres en større interessentundersøkelse en gang i året. I kunde- og brukerundersøkelsene spørres kunder i etterkant av en utbetaling. Den årlige interessentundersøkelsen gjennomføres blant øvrige interessenter, slik som garantister, banker, andre deler av virkemiddelapparatet, bransjeorganisasjoner, internasjonale ECAer og representanter for myndighetene.

Felles bruker- og kundeundersøkelser innebærer en gevinst for kunder og andre respondenter, da samkjøring av undersøkelsene medfører lavere respondenttrettighet og høyere svarprosent. For virksomhetene innebærer en slik tilnærming lavere kostnader, enn om undersøkelsene skulle ha vært gjennomført separat. Tiltaket er dermed effektiviserende for både GIEK og Eksportkreditt Norge og for samhandlingen mellom institusjonene.

Bærekraft- og antikorrupsjonsvurderinger

GIEK har etablert et eget bærekraftsteam bestående av tre ansatte som har som sin primær oppgave å vurdere risiko knyttet til miljø og sosiale forhold i transaksjonene og fremme løsninger på bærekraftfeltet. Teamet utfører også arbeid for Eksportkreditt Norge, både i egne Eksportkreditt Norgesaker, og i saker hvor både GIEK og Eksportkreditt Norge er parter.

Det er også inngått samarbeid på antikorrupsjonsfeltet. Ved finansiering av eksportkontrakter under 100 millioner kroner foretar Eksportkreditt Norge korrupsjonsvurderingen på vegne av begge

organisasjoner. Det innføres nå også et nytt felles, verktøy for antikorrupsjonsvurderinger, som vil øke sannsynligheten for rett og lik behandling av sakene i begge organisasjoner. Formålet er å ytterligere forenkle GIEKs og Eksportkreditt Norges felles prosesser, samt å effektivisere ressursbruken i begge organisasjoner.

Digital signatur

Eksportkreditt Norge har signert avtale om å være pilotkunde for integrasjon mellom løsning for digital signatur og internt saksbehandlings-/arkivsystem. Integrasjonen skal gjøre det mulig å sende dokumenter til signering direkte fra saksbehandlingssystemet, og når alle signaturer er innhentet skal de signerte dokumentene automatisk lagres tilbake i arkivsystemet. I første omgang vil løsningen være begrenset til å omfatte nordiske motparter, men leverandøren jobber kontinuerlig med å utvide tilbudet til å gjelde flere land. Løsningen ble utviklet og testet av leverandøren før utgangen av 2017. Kundetest, eventuell godkjenning og idriftsettelse er planlagt for første halvår 2018.

Digital modenhetsanalyse

Eksportkreditt Norge besluttet i fjerde kvartal å gjennomføre en analyse av digital modenhet. Formålet med analysen er å skape en bevissthet om selskapets status i forhold til bransjestandard når det gjelder digitalisering, samt gi et grunnlag for å jobbe mer målrettet med digitalisering framover.

Arbeidssamlingene ble gjennomført på slutten av året 2017 mens rapport med evaluering og anbefalinger ble overlevert i januar 2018.

3.3.7. Videre arbeid

I 2017 har Eksportkreditt Norge og GIEK lagt ned betydelige ressurser i forenkling av søknadsprosesser og lånedokumentasjon for små og mellomstore bedrifter. Standardisering og forenklinger vil være viktige målsettinger også for 2018. Flere viktige effektiviseringsprosjekter, flere i samarbeid med GIEK, er også under vurdering. Vi vil også prioritere å fortsette arbeidet for et bedre samlet tilbud fra virkemiddelapparatet til norske bedrifter som driver med eksport.

3.4. INTERESSENER

De viktigste interessentene for Eksportkreditt Norge er kunder i form av eksportbedrifter og deres kjøpere, Eksportkreditt Norges eier, andre deler av virkemiddelapparatet som GIEK og Innovasjon Norge samt banker. Selskapet skal være en troverdig, relevant og kompetent samarbeidspartner i tråd med interessentenes krav og forventninger til selskapet.

Eksportkreditt Norge påvirker eksportørene og deres kunder, og selskapets suksess er direkte påvirket av hvordan disse lykkes. Videre jobber selskapet tett med garantistene som påvirkes av hvordan Eksportkreditt Norge forvalter sine utlån. Selskapet påvirkes blant annet av garantistenes krav til låntakerne i transaksjonene. Eier fastsetter mandatet for Eksportkreditt Norge.

Selskapets betydning for norsk industri og næringsliv, og dermed norsk økonomi, er med på å påvirke selskapets eier. Andre eksportkredittinstitusjoner (ECAs) og internasjonale standardsettere, som OECD og Ekvatorprinsippene, legger

forutsetningene for hvordan eksportkreditter skal forvaltes. Eksportkreditt Norge er aktivt engasjert for å videreutvikle disse til det beste for Norge og verdenssamfunnet.

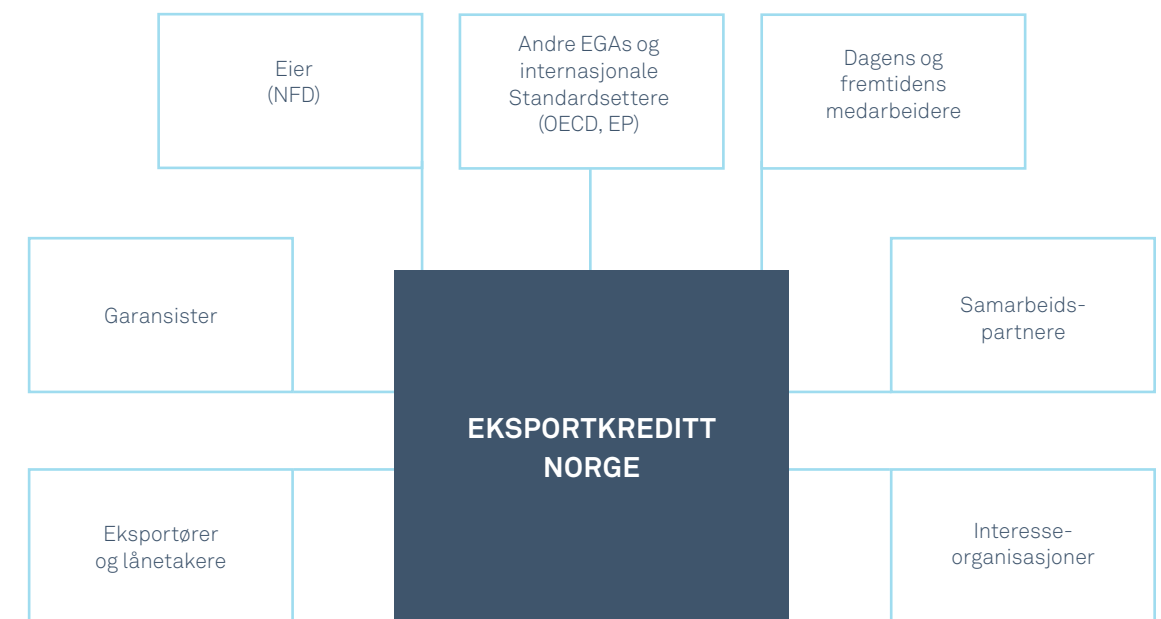
NØKKELTALL

I 2017 har Eksportkreditt Norge:

- 214 lån i forvaltning ved utgangen av året
- Håndtert 18 større endringer av lån, herunder avdragsutsettelse, mislighold og restruktureringer
- Kalt på fem garantier
- Håndtert over 100 waivere i lånesaker²¹
- Ingen brudd på rammer for kreditt- eller risikoksponeering
- Et akseptabelt risikobilde på kreditt- og risikoksponeeringen
- Et økonomisk låneresultat på 762 millioner kroner
- En forvaltningskostnad på 0,15 prosent av utlånsporteføljen

Dialog med interessenter er en del av Eksportkreditt Norges kontinuerlige arbeid. Dialogen har ulike formål og ulik form, avhengig type interessent. Det gjennomføres for eksempel relasjonsmøter med banker og organisasjoner, transaksjonsrelatert dialog med bedrifter og diskusjoner om regelverks- og produktutvikling med andre ECA-er. Dialogen med Innovasjon Norge og GIEK Kredittforsikring om felles tiltak og satsinger har blitt tettere de siste par årene. GIEK er en svært viktig interessent, som Eksportkreditt Norge har en tett dialog med på alle nivåer i organisasjonen. Videre gjennomfører Eksportkreditt Norge årlig en egen interessentundersøkelse, se omtale under 3.4.1.

FIGUR 25 - EKSPORTKREDITT NORGES INTERESSENER

3.4.1. Interessentundersøkelsen

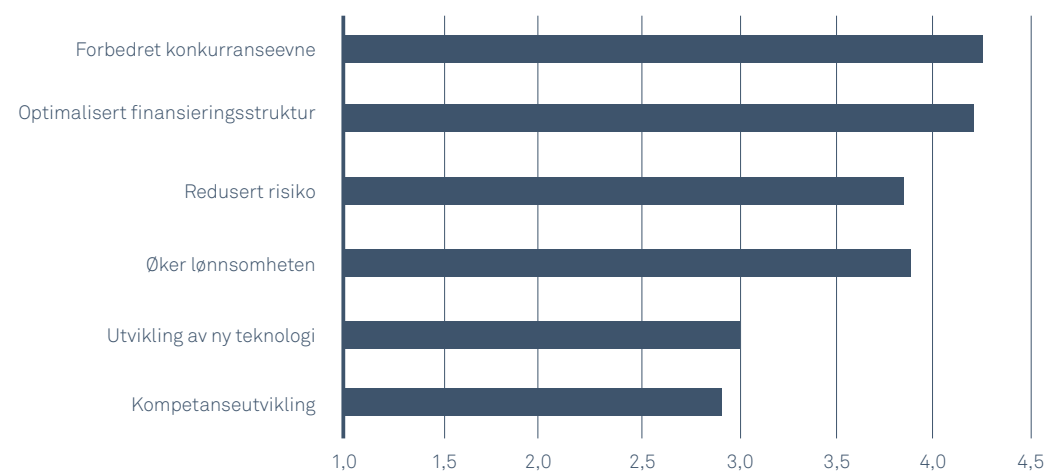
Menon Economics har dybdeintervjuet 26 interessenter for å kartlegge hvordan aktørene oppfatter Eksportkreditt Norges rolle i det norske eksportfinansieringsapparatet. Interessentene inkluderer finansinstitusjoner og garantister (27 prosent), myndighetsaktører herunder Nærings- og fiskeridepartementet, GIEK og Eksportkreditt Norge selv (27 prosent), bransjeorganisasjoner (35 prosent) og advokater (11 prosent). Disse aktørene representerer ulike innfallsvinkler til Eksportkreditt Norges virksomhet. Det innebærer at de sitter med ulik detaljkunnskap. Banker og advokater er ofte parter i transaksjonene, og har dermed bedre forutsetninger for å kunne diskutere detalj-

erte spørsmål om prosesser og produkter, mens bransjeaktører og myndighetene typisk vil ha et mer overordnet perspektiv.

Hovedinntrykket er at interessentene er godt fornøyd med arbeidet til Eksportkreditt Norge. Inntrykket til respondentene er at finansieringen bidrar til å utløse eksport, og addisjonaliteten beskrives som spesielt høy utenfor de tradisjonelle eksportnæringene som maritim næring og leverandørnæring. Eksportkreditt Norge oppleves som et supplement til markedet. Finansiering fra Eksportkreditt Norge fremstår som en viktig faktor for norske eksportørers konkurransekraft. Generelt er interessentene godt fornøyd med

²¹ En Waiver er en utsettelse på, eller henstand med, å oppfylle krav i lånedokumentasjonen

FIGUR 26 - VISER I HVILKEN GRAD AKTØRENE OPPLEVER AT EKSPORTKREDITT NORGE OG GIEK BIDRAR TIL FØLGENDE FAKTORER PÅ EN SKALA FRA 1 (SVÆRT LITEN GRAD) TIL 6 (I SVÆRT STOR GRAD)

Kilde: Interessentundersøkelsen 2017, Menon Economics

produktene som tilbys. Låneproduktene (med fast CIR-rente og flytende rente) beskrives som konkurransedyktige. Samarbeidet med Eksportkreditt Norge oppleves generelt som konstruktivt og profesjonelt og Eksportkreditt Norge oppleves å ha et godt omdømme. Eksportkreditt Norges proaktive holdning ut i markedet trekkes frem som positivt, men tilbakemeldingene er at det bør jobbes mer med å nå ut til eksportrettede næringer utenfor maritim næring og leverandørnæringen.

Effekt

Respondentene har vurdert i hvilken grad de opplever at Eksportkreditt Norge og GIEK bidrar

til å utvikle bedriftenes finansielle og konkurransemessige posisjon. Av figur 26 kan man se at respondentene opplever at finansieringstilbudet i størst grad har innvirkning på eksportørens konkurransevne og finansierungsstruktur. Dette er de faktorene som påvirkes mest direkte gjennom finansieringen fra GIEK og Eksportkreditt Norge, og er derfor naturlig nok høyest.

I noe mindre grad bidrar lån til reduksjon i risiko og økt lønnsomhet. Finansieringen oppleves kun i liten grad å påvirke eksportørens innovasjonsprosesser eller kompetanseutvikling. Dette er i tråd med hva kjøpere og eksportører selv hevder, og

harmonerer også med tidligere undersøkelser. Majoriteten av respondentene i interessentundersøkelsen svarer at lån fra Eksportkreditt Norge har en betydelig grad av addisjonalitet. Respondentene mener at lånene utvider kapasiteten til banksektoren, slik at de kommersielle bankene kan involvere seg i flere prosjekter. På denne måten rapporterer respondentene at likviditeten i kapitalmarkedet øker. Bankenes reduserte risikoeksponering gir seg utslag i lavere risikopremier, som igjen senker de totale lånekostnadene for kunden. Uten finansieringstilbudet fra Eksportkreditt Norge og GIEK ville bankene kunne engasjere seg i like mange prosjekter. Imidlertid hevder om lag halvparten av bankene at de benytter finansiering fra Eksportkreditt Norge og garantier fra GIEK også på prosjekter som kunne blitt realisert uten statlig involvering. Aktørene understreker imidlertid at finansieringstilbudet påvirker antall prosjekter som bankene kan engasjere seg i. Det innebærer at selv om enkelttransaksjoner kunne blitt realisert uten Eksportkreditt Norge og GIEK, så ville bankene ikke hatt kapasitet til å overta summen av alle transaksjoner Eksportkreditt og GIEK står bak.

Det statlige eksportfinansieringstilbudet oppfattes som et reelt supplement til de kommersielle bankene, ikke konkurrenter. Denne tilbakemeldingen

er nær unison og mange uttrykker at de er svært positive til Eksportkreditt Norge og GIEKs tilstedeværelse. Ingen av bankene oppgir at Eksportkreditt Norge og GIEKs virksomhet er til hinder for deres inntjeningsmuligheter.

Kvalitet på produkter, tjenester og service

Respondentene trekker fram fastrenteproduktet CIR- som et spesielt viktig og etterspurt tilbud. De flytende rentene oppfattes generelt som konkurransedyktige, men med noen variasjoner. Lange nedbetalingstider fremheves som viktige, spesielt for prosjekter med betydelig risiko. Enkelte av respondentene etterspør også fleksibilitet i nedbetalingsplaner for bransjer med sesongvariable inntekter.

Respondentene opplever både Eksportkreditt Norge og GIEK som dyktige og profesjonelle samarbeidspartnere i gjennomføringen av prosjektene. Dette gjelder særlig på prosjekter som følger etablerte og gjennomarbeidede prosedyrer. Aktører som deltar i slike transaksjoner, uttrykker at de er veldig tilfreds med samarbeidet. Imidlertid er tilbakemeldinger fra aktører involvert i krevende transaksjoner, med en rekke involverte parter, at Eksportkreditt Norges handlingsrom oppleves noe begrenset i enkelte sammenhenger. Bakgrunnen skyldes antagelig at Eksportkreditt Norge er

underlagt et annet regelverk enn kommersielle banker, og at handlingsrommet dermed oppleves som noe mer begrenset.

Når det gjelder samarbeidet mellom Eksportkreditt Norge og GIEK, er inntrykket blant interessentene noe delt. Utfallet av transaksjonene kan styre i hvilken grad interessentene er fornøyd med samarbeidet mellom Eksportkreditt Norge og GIEK. Flere av interessentene ønsker ytterligere forenklinger i gjennomføringsprosessen, spesielt knyttet til dokumentasjonsprosessen. Dette er en velkjent problemstilling, som Eksportkreditt Norge og GIEK har jobbet med over flere år. Disse utfordringene adresseres også gjennom en rekke samarbeidsprosjekter i 2017 (se avsnitt 3.3.6).

Omdømme

Generelt oppleves kompetansenivået hos Eksportkreditt Norge å være høyt. Majoriteten av respondentene opplever at Eksportkreditt Norge fremstår som et kompetansesenter innen eksportfinansiering for norsk næringsliv.

Majoriteten av aktørene mener Eksportkreditt Norge har god tilgjengelighet, både når det gjelder tilstedeværelse i markedene og responstid på henvendelser. Dette er i tråd med brukerundersøkelsen blant kundene.

Eksportkreditt Norges målrettede arbeid med samfunnsansvar har de fleste et godt inntrykk av. Flere av respondentene trekker fram Eksportkreditt Norges proaktive og fremoverlente holdning til dette arbeidet, og fremholder at det er viktig at Eksportkreditt Norge leder an arbeidet med samfunnsansvar i næringslivet. Begrensningene og føringene som legges av retningslinjene for samfunnsansvar oppleves i liten grad å være hemmende for transaksjonen. Inntrykket er at Eksportkreditt Norges arbeid med samfunnsansvar er viktig også for kundene.

Av det fåtall av aktørene som har jobbet med andre lands ECAer, så uttrykker majoriteten at Eksportkreditt Norge fremstår mindre byråkratiske og mer profesjonelle sammenlignet med andre ECAer. I likhet med fjorårets undersøkelse påpeker flere av respondentene at Eksportkreditt Norge fremstår som en velfungerende eksportkredittinstitusjon sammenlignet med ECA-institusjoner i andre land²². Denne tilbakemeldingen kommer både fra banker, advokater og bransjeorganisasjoner som har jobbet med eksportfinansieringsordninger i andre land.

²² Det må understrekes at kun et fåtall av intervjuobjektene har kjennskap til ECAer i andre land. Utvalget av aktører som har relevante innspill på denne problemstillingen er dermed langt mindre enn resten av undersøkelsen.

4 Bærekraft

4.1. VURDERING OG OPPFØLGING AV MILJØ OG SOSIALE FORHOLD I TRANSAKSJONENE

4.1.1. Innledning

Eksportkreditt Norge er en liten organisasjon med få ansatte og et begrenset økologisk fotavtrykk. Det er primært i finansieringen av lånetransaksjonene at selskapet kan gjøre en forskjell. Selskapets bærekraftsmål er å sørge for at prosjektene finansieres på en forsvarlig måte, gjennom å stille relevante spørsmål og å stille riktige krav. Dette vil i mange tilfeller være en bedre løsning fremfor at Eksportkreditt Norge avstår fra finansieringen og at transaksjonen eventuelt blir finansiert på andre måter uten tilstrekkelig hensyn til mennesker og miljø. Det handler om miljømessig bærekraft og sosial ansvarlighet. For å følge opp selskapets samfunnsansvar tas det utgangspunkt i nasjonale lover og internasjonalt anerkjente prinsipper og retningslinjer.

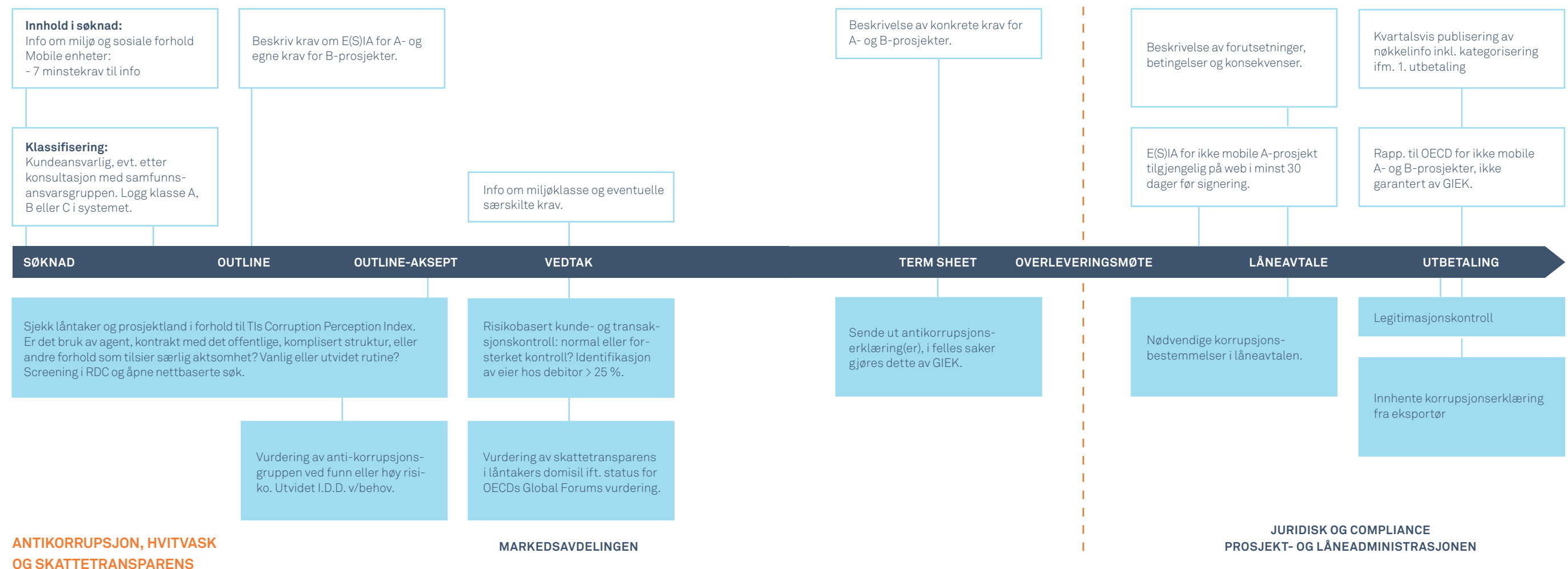
Eksportkreditt Norge har gjennomført en vesentlighetsanalyse av selskapets samfunnsoppdrag og -ansvar. Analysen tok utgangspunkt i Global Reporting Initiative (GRI) sin metodikk for å definere beste praksis knyttet til rapportering om samfunnsansvar²³. Siden oppstart av selskapet

har Eksportkreditt Norges arbeid med samfunnsansvar fokusert på vesentlige områder for selskapet hvor det har størst risiko og størst mulighet til å påvirke denne. Dette gjelder primært aspekter knyttet til miljø- og sosiale forhold, samt arbeid med antikorrupsjon, i selskapets lånetransaksjoner. Selskapets samfunnsansvar er bærekraft i lånetransaksjonene, og ansvarlighet i egen organisasjon som understøtter samfunnsoppdraget om å støtte norsk eksport. Gode vurderinger av transaksjonene og oppfølging av låneforhold, arbeidet med antikorrupsjon og å forhindre hvitvasking er sentrale aspekter. Dette utgjør sammen med kompetanse, etikk og integritet grunnstammen i Eksportkreditt Norges samfunnsansvar. Dette arbeidet er, og vil fortsatt være, det sentrale for selskapets arbeid med samfunnsansvar fremover.

Eksportkreditt Norge følger OECDs «Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence» (Common Approaches), og er også tilsluttet Ekvatorprinsippene. Se nærmere omtale i egne faktabokser.

²³ Global Reporting Initiative (GRI) ble grunnlagt i 1997 med mål om å gi et pålitelig og troverdig rammeverk for samfunnsansvarsrapportering tilgjengelig for alle organisasjoner, uansett størrelse, bransje eller geografisk tilhørighet

FIGUR 27 - MILJØ OG SOSIALE FORHOLD

COMMON APPROACHES

Eksportkreditt Norge følger OECDs «Common Approaches for Officially Supported Export Credits and Environmental and Social Due Diligence» (Common Approaches). Dette er OECDs retningslinjer for vurdering og oppfølging av miljø og sosiale forhold i de prosjektene medlemslandene bidrar med offentlig støttet eksportfinansiering til. Målet er å bidra til ansvarlighet for miljø og sosiale risikoer i prosjekter finansiert med eksportkreditter. Gjennom samarbeid i OECD søkes det at konkurransen skal foregå på like vilkår, og ikke på bekostning av miljøhensyn og sosiale forhold.

EKVATORPRINSIPPENE

Eksportkreditt Norge er også tilsluttet Ekvatorprinsippene, som er de store internasjonale bankenes retningslinjer for ivaretagelse av miljø og sosiale forhold i prosjekter hvor de bidrar med finansiering. Dette er ti prinsipper som forplikter bankene til å foreta en tilstrekkelig risikoanalyse for å definere, vurdere, styre og følge opp miljø og sosial risiko i prosjekter de finansierer. Ekvatorprinsippene er et sett av frivillige retningslinjer for prosjektfinansiering som i stor grad er basert på retningslinjer fra Verdensbankens organ for prosjektsamarbeid med næringslivet, International Financial Corporation (IFC). Eksportkreditt Norge har vært medlem siden 2014.

THE RESPONSIBLE SHIP RECYCLING STANDARD (RSRS)

Eksportkreditt Norge tilsluttet seg «The Responsible Recycling Standard» høsten 2017. Selv om hovedtyngden av Eksportkreditt Norges finansiering knytter seg til bygging av skip er det viktig å være med å fremme bærekraftige løsninger i hele skipets levetid, fra vugge til grav. RSRS er initiert av en gruppe større internasjonale shippingbanker, og hensikten med initiativet er å påvirke flere rederier til å forplikte seg til ansvarlig resirkulering av skip i henhold til standarder nedfelt i internasjonale konvensjoner og EUs regelverk. Flere rederier følger disse standardene allerede. Likevel blir fortsatt mange skip hugget opp på strender til stor skade for mennesker og miljø, hovedsakelig i Sør-Asia. Eksportkreditt Norge støtter initiativet i sin helhet, og har nå klausuler knyttet til skraping av skip i sine låneavtaler.

OECDs Common Approaches og Ekvatorprinsippet er i stor grad sammenfallende og legger til grunn International Finance Corporations (IFC) Performance Standards som referansenormer og styringsmål sammen med bruk av Verdensbankens HMS retningslinjer (WB EHS Guidelines)²⁴. Ytelsesnivåene og tiltakene er generelt ansett for å være gjennomførbare for nye prosjekter basert på eksisterende teknologi og til en fornuftig pris. Prosjektene skal selvfølgelig også alltid tilfredsstillende nasjonal lovgivning og eventuelle internasjonale regelverk og konvensjoner.

Videre følger Eksportkreditt Norge OECDs retningslinjer for ansvarlig långivning som skal forhindre at utviklingsland påtar seg en gjeldsbyrde som ikke er bærekraftig. Retningslinjene støtter opp om arbeidet til IMF og Verdensbanken for å bidra til at utviklingsland ikke på nytt bygger opp en betydelig utenlandsgjeld etter at dette nå har kommet ned på et akseptabelt nivå med Heavily Indebted Poor Countries (HIPC) og Multilateral Debt Relief (MDRI) initiativene.

GIEK er en viktig samarbeidspartner for Eksportkreditt Norge på mange områder. I arbeidet med vurdering av risiko for miljø og sosiale forhold er det inngått en egen samarbeidsavtale med GIEK som gir Eksportkreditt Norge tilgang til miljø- og menneskerettighetsspesialistene i GIEK, også i transaksjoner som ikke blir garantert av GIEK.

4.1.2. Arbeidet med vurdering og oppfølging av miljø og sosiale forhold

Alle søknader om finansiering som mottas av Eksportkreditt Norge, blir klassifisert, vurdert

og fulgt opp i henhold til en risikovurdering av sosiale vilkår og miljømessige konsekvenser. Formålet med dette er å sikre ansvarlighet og bærekraft for miljø og sosiale risikoer i prosjekter hvor Eksportkreditt Norge deltar med finansiering.

Søknadene klassifiseres i tre ulike kategorier: A, B eller C. Disse kategoriene representerer en risikovurdering mht. miljømessige konsekvenser og/eller sosiale vilkår ved gjennomføring av prosjektet. Saker som anses å ha høy miljørisiko og/eller risiko for negative sosiale konsekvenser kategoriseres som «A-prosjekter». Saker i kategori B vurderes som middels risiko, mens kategori C vurderes til å ha lav risiko for manglende ivaretagelse av miljø og sosiale forhold.

I 2017 ble det gitt tilsagn om finansiering til én transaksjon i kategori A, syv transaksjoner i kategori B og tolv transaksjoner i kategori C. Avhengig av transaksjonens grad av risiko vil Eksportkreditt Norge følge opp med tiltak i lånets utbetalings- og tilbakebetalingstid. Dette vil være vilkår i lånedokumentasjonen med for eksempel krav til uavhengige rapporter. Generelt vil alle transaksjoner i kategori A og en del i kategori B ha spesifikke krav til oppfølging. Særlig i konstruksjonsfasen vil det være krav om rapportering på oppfølging av tiltaksplaner for å redusere risikoene for miljø og sosiale forhold. Dette vil være knyttet opp mot videre utbetalinger av finansieringen. I likhet med alle andre trinn i prosessen, vil anslått alvorlighetsgrad av negative virkninger være en avgjørende faktor for å bestemme hvilke tiltak det er hensiktsmessig å iverksette. Dersom

risikoen for negative virkninger er høy vil låneavtalen omfatte spesifikke krav om tiltak og utbedring av avvik innen en passende tidsperiode. Unnlattelse av å utbedre innen den avtalte perioden kan føre til en stans eller forsinkelse i låneutbetalinger. I verste tilfelle kan det føre til en misligholdssituasjon. For alle større transaksjoner (over 100 millioner kroner) er det krav om rapportering av vesentlige krav eller klagemål mot deltakerne i prosjektet, og Eksportkreditt Norge vil ha rett til stedsbefaring.

Det er etablert egne retningslinjer for vurdering av transaksjoner til ikke transparente jurisdiksjoner, gjerne omtalt som skatteparadiser. Viktige vurderingskriterier er åpenhet og informasjonsdeling. I utgangspunktet er det et minimumskrav at de involverte partene er etablert i land som scorer «Largely compliant» eller bedre på OECDs Global Forums oversikt og at landet har inngått en informasjonsutvekslingsavtale med Norge. I 2017 ble det gitt tilsagn om finansiering til en låntaker registret i et land som ikke scoret «Largely compliant» eller bedre, men hvor det var inngått informasjonsutvekslingsavtale.

Eksportkreditt Norge undersøker om eventuelle tilbud om finansiering til offentlige kjøpere i lav-inntektsland er innenfor grensene for offentlig opplåning avtalt med International Monetary Fund (IMF) og Verdensbanken, og at opplåningen ellers er i tråd med landets langsiktige utviklingsplaner.

Vesentlighetsanalyse

Eksportkreditt Norges har gjennomført en vesentlighetsanalyse for arbeidet med samfunnsansvar.

Analysen har vært et viktig grunnlag for rapporteringen av selskapets samfunnsoppdrag og -ansvar. Vesentlighetsanalysen har blitt gjort i samsvar med Global Reporting Initiatives (GRI) sin metodikk. Eksportkreditt Norge har også latt oss inspirere av GRI-rammeverket der det er relevant, blant annet hva gjelder metode for rapporteringsprinsipper, men har imidlertid valgt å ikke rapportere i henhold til GRI.

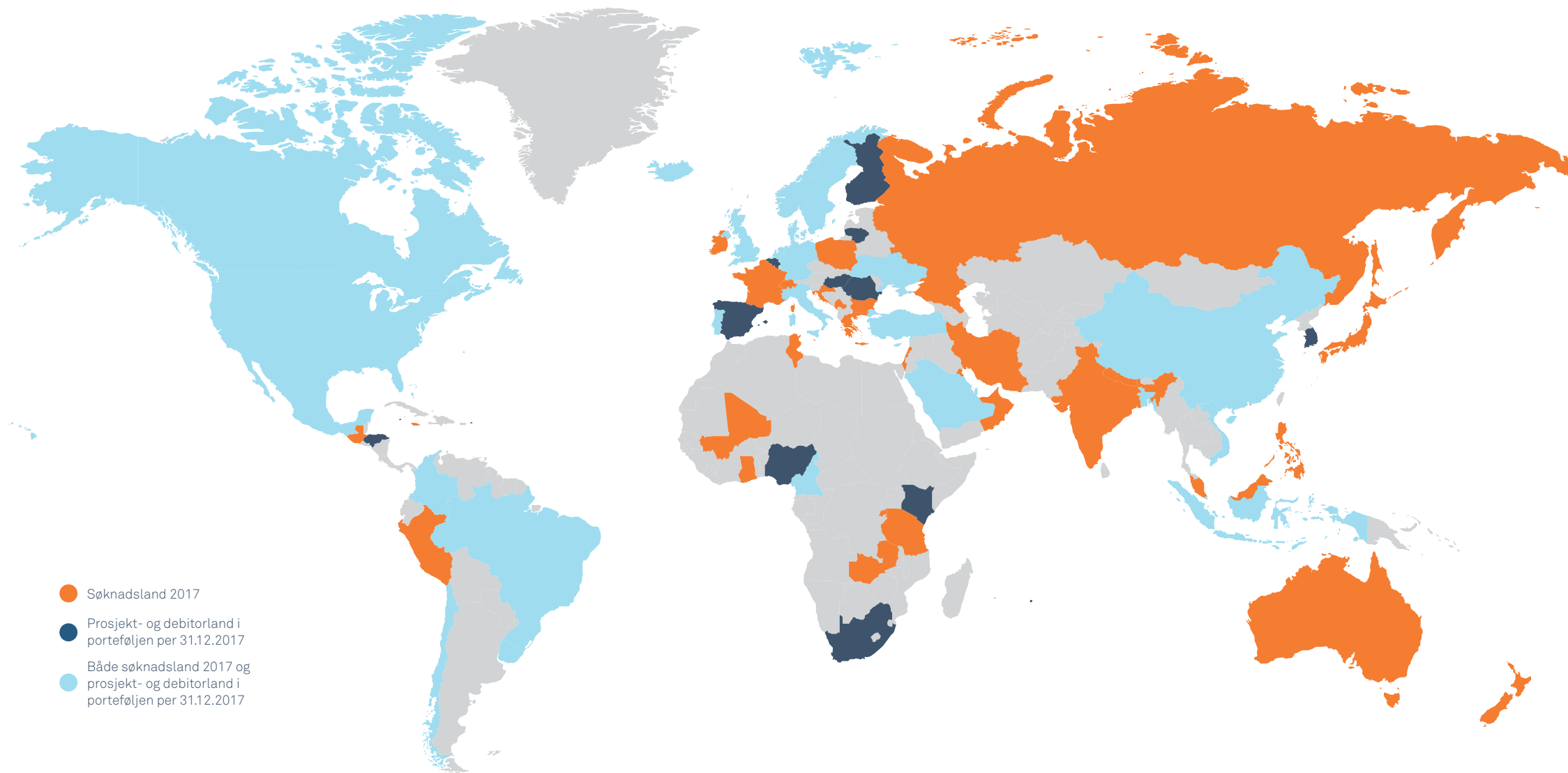
Eksportkreditt Norge er ikke tilsluttet UN Global Compact, men rapporterer likevel på aspektene som er vesentlige for selskapets virksomhet. For disse aspektene søker Eksportkreditt Norge å følge UN Global Compacts sine krav om beskrivelse av policy, gjennomførte aktiviteter, resultater og forventede resultater tilsvarende hva som legges til grunn i norsk regnskapslovgivning § 3-3 c.

4.1.3. Videre arbeid

Hovedfokus vil fortsatt være på vurdering av miljø og sosiale forhold i transaksjonene og bygging av økt intern kompetanse på dette. Eksportkreditt Norge har også som mål å bidra til økt bevissthet hos de norske eksportørene om dette både i transaksjonene og ift. risikovurdering av miljø og sosiale forhold i egen bedrift og leverandørkjede. Gjennom arbeid i OECD og Ekvatorprinsippene vil Eksportkreditt Norge bidra til en likere vurdering av risiko og krav knyttet til miljø og sosiale forhold ved bygging og drift av skip. I 2018 vil Eksportkreditt Norge også vurdere nærmere hva selskapet eventuelt kan gjøre for å bidra til å fremme det grønne skiftet. Økt rapportering av klimarisiko i porteføljen vil også bli vurdert og Eksportkreditt Norge skal bli tydeligere på hvilke av FNs bærekraftsmål selskapet støtter opp under.

²⁴ Verdensbankens HMS retningslinjer er sektorspesifikke, tekniske referansedokumenter med generelle og bransjespesifikke eksempler på God Internasjonal Industri Praksis (GIIP), iht. IFC Performance Standard 3 om

FIGUR 28 - LANDFORDELING SØKNADER 2017 OG TRANSAKSJONER PER 31.12.2017

- Søknadsland 2017
- Prosjekt- og debitorland i porteføljen per 31.12.2017
- Både søknadsland 2017 og prosjekt- og debitorland i porteføljen per 31.12.2017

NØKKELTALL

I 2017 har Eksportkreditt Norge

- Utbetalt en transaksjon i kategori A, til knyttet til et offshore prosjekt for produksjon av olje og gass. Utbetalt fem transaksjoner i kategori B, herunder flere knyttet til fiskeoppdrett. De resterende transaksjonene var i kategori C.
- Ved utgangen av 2017 er totalt 16 transaksjoner i porteføljen kategori A saker, 19 transaksjoner kategori B saker, mens de resterende 179 transaksjonene er kategori C saker.
- I samarbeid med GIEK besøkt og vurdert mer enn ti utenlandske verft. Det har ikke blitt utbetalt lån ifm. levering fra verft som ikke var blitt vurdert.
- To transaksjoner har bortfalt som følge av at låntaker mente at spørsmålene relatert til risikovurdering av miljø og sosiale forhold var for krevende/omfattende.
- Utbetalt tre nye lån med særskilte krav til miljø og/eller sosiale forhold.
- Utbetalt et lån til statlig låntaker i Kamerun i forbindelse med finansiering av et drikkevannsanlegg. På tidspunktet for vedtak og signering av låneavtalen var Kamerun ikke omfattet av noen begrensninger knyttet til offentlig opplåning i henhold til OECDs retningslinjer for ansvarlig långivning til lav-inntektsland. Dette ble innført i andre halvdel 2017.
- Gjennomført opplæring med Ekvatorprinsippene for 21 medarbeidere.
- Avholdt tre presentasjoner for alle ansatte i selskapet med fokus på Eksportkreditt Norges arbeid med miljø og sosiale forhold i tre konkrete lånetransaksjoner.
- Deltatt på to møter blant OECDs Environmental and Social Practitioners, workshop med Practitioners og Ekvatorbanker, Ekvatorbankenes årsmøte og IFCs Community of Learning i tillegg til flere andre seminarer og presentasjoner.
- Tilstuttet seg Responsible Ship Recycling Standard (RSRS), et initiativ tatt av ledende shippingbanker for økt fokus på miljømessig og sosial ansvarlighet knyttet til skraping av skip.
- Deltatt i samarbeidet med det øvrige virkemiddelapparatet for å sette fokus på næringslivets samfunnsansvar.

4.2. ARBEID MED ANTIKORRUPSJON OG HVITVASKING

4.2.1. Innledning

Eksportkreditt Norge er ansvarlig for at statens midler forvaltes på en forsvarlig måte. Det er avgjørende for selskapets tillit hos eierne, og omverden for øvrig, at selskapet har tilstrekkelige kontroll- og forebyggingstiltak for korrupsjons- og hvitvaskingsrisiko i transaksjoner selskapet finansierer. Dette skal bidra til at selskapet ikke finansierer eksportkontrakter hvor det foreligger korrupsjon eller andre misligheter. Med stadig økende eksponering i korrupsjonsutsatte områder arbeider Eksportkreditt Norge aktivt for å sikre at selskapet har et godt antikorrupsjonsprogram og gode rutiner for forebygging og avdekking av misligheter i eksportkontraktene.

Eksportkreditt Norge har en risikobasert tilnærming til arbeidet med å forebygge misligheter i transaksjoner selskapet finansierer. Risikoen for korrupsjon, hvitvasking og andre misligheter blir vurdert konkret i alle selskapets transaksjoner. Arbeidet med forebygging tilpasses risikonivået i den enkelte transaksjon. Eksportkreditt Norge har vedtatt og implementert retningslinjer og rutiner for hvordan korrupsjon skal bekjempes i transaksjonene. Gjennom rutinene implementerer Eksportkreditt Norge de krav som følger

av OECDs «Recommendation on Bribery and Officially Supported Export Credits». Selskapets antikorrupsjonsrutiner forplikter blant annet til å gi informasjon til kundene, innhente opplysninger og erklæringer fra eksportør, og eventuelt fra annen søker, gjøre undersøkelser av involverte parter, samt å inkludere vilkår mot korrupsjon i låneavtalene.

Eksportkreditt Norge ser det som viktig å ha et godt samarbeid med GIEK og samarbeidende banker, for å dele kunnskap og erfaringer om antikorrupsjonsarbeid og gjennom dette videreutvikle selskapets antikorrupsjonsprogram. Dette sikrer også godt koordinerte og effektive prosesser mot selskapets kunder.

Gjennom hvitvaskingsprinsippet «kjenn din kunde» foretar Eksportkreditt Norge en vurdering av låntakerne i samsvar med regelverket i hvitvaskingsloven.

4.2.2. Arbeidet med antikorrupsjon og hvitvasking i 2017

Selskapet har i løpet av det siste året samarbeidet med GIEK om utvikling av et nytt verktøy for vurdering av ulike integritetsrisikoer i den enkelte lånetransaksjon. Formålet har vært å forbedre risikoanalysene og samkjøre «kjenn-din-kunde

(KYC)» prosesser, for å sikre en helhetlig og konsekvent tilnærming til ulike risikoer som korrupsjon, hvitvasking og sanksjoner. Verktøyet med tilhørende rutinesett forventes å bli implementert i løpet av 1. halvår 2018. Som ledd i arbeidet med å sikre objektivitet og kontinuitet i risikoanalyser har selskapet på slutten av året også flyttet de innledende undersøkelser og vurderinger knyttet til antikorrupsjon og hvitvasking fra markedsavdelingen til i juridisk avdeling. Selskapet har i 2017 inngått en samarbeidsavtale med GIEK om gjennomføring av undersøkelser i SMB transaksjoner.

Antikorrupsjonsprogrammet legger vekt på at man i hver enkelt utlånsak må utvise nødvendig aktsomhet og vurdering av de involverte parter for å hindre korrupsjon i tilknytning til prosjektene som finansieres. Det er i 2017 gjennomført dilemmatrening for ansatte i selskapet i etiske problemstillinger, herunder intern og ekstern korrupsjonsrisiko. Selskapets antikorrupsjonsgruppe som rådgir i risikoutsatte engasjementer er involvert i et økende antall saker, og hadde i 2017 20 saker til vurdering. Eksportkreditt Norge etablerte i 2016 en ekstern varslingskanal tilrettelagt for ekstern varslings. Selskapet har ikke mottatt varsler i 2017.

NØKKELTALL

I 2017 har Eksportkreditt Norge:

- Hatt 20 saker som har vært fremlagt for antikorrupsjonsgruppen for vurdering og rådgivning
- Gjennomført 5 interne samlinger med opplæring eller dilemmatrening innenfor temaene korrupsjon og sanksjoner.

4.2.3. Videre arbeid

Eksportkreditt Norge ser antikorrupsjonsarbeidet som en kontinuerlig prosess og vil videreføre fokuset på å minimere risiko for korrupsjon, hvitvasking og andre misligheter i lånetransaksjonene. Selskapet ser det som viktig å videreføre et godt samarbeid med GIEK og samarbeidende banker for å dele kunnskap og erfaringer og gjennom dette videreutvikle selskapets arbeid med å avdekke og forhindre hvitvasking og korrupsjon i transaksjoner. Selskapet vil i det kommende år legge arbeid ned i å implementere nytt verktøy med tilhørende rutiner for utføring av korrupsjons- og hvitvaskingssjekker i transaksjonene.

5 Ansvarlighet

5.1. GODE ETISKE HOLDNINGER

Eksporkreditt Norge forvalter store beløp på statens vegne, og selskapet er avhengig av å opptre etisk korrekt og med stor integritet for å ha tillit hos eier og omverden for øvrig. Eksporkreditt Norge arbeider derfor aktivt for å sikre at alle ansatte opptrer med høy etisk bevissthet og høyt integritetsnivå med tanke på problemstillinger som korrupsjon, konfidensialitet, inhabilitet og øvrige interessekonflikter. Eksporkreditt Norges forpliktelse til et høyt etisk nivå kommer klart til uttrykk i selskapets etiske prinsipper.

Eksporkreditt Norge arbeider kontinuerlig for å sikre en god forretningskultur og gode etiske holdninger. Dette gjøres blant annet med opplæring og trening av ansatte i relevante problemstillinger.

Selskapet har i 2017 revidert selskapets etiske prinsipper og alle andre policier og rutiner som operasjonaliserer de overordnede prinsippene. De etiske prinsippene ble oppdatert spesielt med tanke på å tydeliggjøre at ingen former for psykisk, seksuell eller annen type trakassering aksepteres. Selskapets etiske prinsipper omfatter både etiske forpliktelser i den daglige drift, samt etiske forpliktelser i de transaksjoner vi finansierer.

På selskapets felles samling i september 2017 ble det gjennomført dilemmatruening for alle ansatte. Temaene som ble drøftet og utredet var intern korrupsjon, ekstern korrupsjon, KYC rutiner, interessekonflikter, innsideinformasjon, taushetsplikt, habilitet, reisepolicy, åpenhet og varsling.

Eksporkreditt Norge har i 2017 arbeidet med å begrense risikoen for interessekonflikter slik som brudd på innsideregler og habilitetsproblematikk. Det er utarbeidet nye rutiner for ansattes egenhandel som innebærer klareringsplikt for handel i børsnoterte finansielle instrumenter og rapporteringsplikt for ansattes beholdning av verdipapirer.

NØKKELTALL

I 2017 har Eksporkreditt Norge:

- Ingen registrerte brudd på etiske retningslinjer
- Ingen mottatte interne eller eksterne varsler
- Gjennomført 11 samlinger med intern opplæring i temaer relatert til etiske standarder, herunder opplæring i etiske prinsipper, nye rutiner på egenhandel, regler om håndtering av innsideinformasjon, sanksjoner, nytt personvernregelverk og korrupsjonslovgivningen.

FIGUR 29 - VÅRE VERDIER

Ansvarlig
Vi kan vårt fag og er ikke redd for å ta beslutninger

Dynamisk
Vi er i forkant av markedsendringer, og vi vil – selv om vi ikke må

Entusiastisk
Vi støtter hverandre, og vi lærer og utvikler oss som mennesker

Reglene gjelder også for selskapets styre. Det er gjennomført opplæring i de nye rutineene for alle avdelingene i selskapet.

5.2. FAGORGAN FOR EIER OG PÅDRIVER FOR GODE OG ANSVARLIGE INTERNASJONALE RAMMEBETINGELSER

Eksportkreditt Norge tilbyr offentlig støttet finansiering og er underlagt OECDs regelverk for eksportfinansiering for alle sine utlån. Hovedavtalen er «Arrangement on Officially Supported Export Credits», se nærmere omtale i kapittel 2.2.

Som en del av avtaleverket har OECD også etablert felles retningslinjer for ivaretagelse av miljø og sosiale forhold²⁵, og for bekjempelse av korrupsjon i prosjektene som finansieres. Eksportkreditt anvender disse retningslinjene i vurderingen av alle prosjekter.

Eksportkreditt Norge skal videre sikre ansvarlig långivning til lavinntektsland for å unngå at det bygges opp et for høyt nivå på utenlandsk gjeld i landene. Dette er også regulert av OECDs retningslinjer. Selskapet søker samtidig å fremme økt bevissthet om OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper og arbeidet i Norges nasjonale OECD-kontaktpunkt.²⁶

Selskapet deltar i internasjonalt arbeid innenfor eksportfinansiering i nært samarbeid med GIEK og norske myndigheter. Dette arbeidet finner sted i faste møter i OECDs eksportkredittgrupper.

I tillegg er det etablert en egen arbeidsgruppe, International Working Group on Export Credits (IWG), som har som formål å enes om et felles sett med regler for eksportfinansiering som omfatter nye eksportland som Kina, Brasil og India. Eksportkreditt Norge bidrar også her med

forberedelser og utarbeidelse av bakgrunnsinformasjon, rapportering og møtedeltagelse i internasjonale forhandlinger og ekspertgrupper.

Som fagorgan for Nærings- og fiskeridepartementet prioriterer selskapet samarbeid med andre relevante eksportfinansieringsinstitusjoner (ECAer), for å opprettholde oppdatert kompetanse om andre relevante lands eksportfinansieringsordninger- og tilbud.

I tillegg til OECDs avtaler og retningslinjer er Eksportkreditt Norge også tilknyttet Ekvatorprinsippene, se omtale i kapittel 4. Det er viktig for selskapet å støtte internasjonale initiativ for å fremme miljø og sosiale forhold og sikre ansvarlighet innen finansiering av internasjonale prosjekter. Flere av de internasjonale bankene som selskapet samarbeider tett med, er også tilknyttet Ekvatorprinsippene, og initiativet er viktig for å øke oppmerksomheten rundt sosiale forhold og miljøaspekter i prosjektene.

Eksportkreditt Norge deltar aktivt i forberedelser som fagorgan for norske myndigheter. Selskapet deltar i møtene som en del av den norske delegasjonen under forhandlinger og videreutvikling av internasjonale avtaler forhandlet i OECDs eksportkredittgrupper og i IWG.

I 2017 har Eksportkreditt Norge:

- Videreført arbeid og oppfølging i OECDs eksportfinansieringsgrupper. Deltatt på de tre faste forhandlingsmøtene i OECD samt i OECDs ekspertgruppe på renter.
- Deltatt som del av den norske delegasjonen i forhandlingsmøter for arbeidet i IWG.
- Prioritert arbeid med internasjonale relasjoner i form av kontakt med andre eksportfinansieringsinstitusjoner, herunder med ikke-OECD land som Kina. Formålet er å bidra til informasjons- og erfaringsutveksling og sikre et godt samarbeid. Eksportkreditt Norge har også deltatt på det årlige nettverksmøtet sammen med andre europeiske ECAs.
- Deltatt på det årlige møtet for Ekvatorprinsippmedlemmene samt på workshops arrangert av IFC med fokus på diskusjon og utvikling av IFC Performance Standards.
- Mottatt tilbakemelding fra Nærings- og fiskeridepartementet hvor de uttrykker at de er tilfredse med Eksportkreditt Norges arbeid som fagorgan og bidragsyter i det internasjonale arbeidet i 2017.

²⁵ Se nærmere omtale av avtalen under avsnitt 4.1

²⁶ Kontaktpunktet skal fremme OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper, og bidra til å håndtere enkelt saker om etterlevelse av retningslinjene.

5.3. TILTREKKE OG BEHOLDE DYKTIGE MED-ARBEIDERE, LIKESTILLING OG MANGFOLD

Eksporthkreditt Norge skal etterstrebe rekruttering av dyktige medarbeidere, med sterke faglige ferdigheter og positive holdninger, og som har evne og vilje til å bidra til utviklingen av et viktig selskap for norsk eksportindustri. Rutiner for rekruttering skal understøtte målsettinger innen likestilling og mangfold. I forkant av ansettelser skal kjønnsbalansen vurderes. Ved behov for å balansere skal det, ved utlysning og rekrutteringsprosess, særskilt vektlegges å få fram kandidater fra det underrepresenterte kjønn.

Selskapet skal sikre at medarbeiderne gis markedsmessige lønnsvilkår, men skal ikke være lønnsledende. Videre skal medarbeidere møte et forutsigbart belønningssystem. Lønnspolitikken skal være objektiv og eventuelle ubegrunnede skjjevheter skal søkes utjevnet.

Selskapet skal ha fokus på kompetanse og utvikling av medarbeiderne. Alle skal få innføring, veiledning og opplæring for å fungere optimalt i sin rolle. Medarbeiderutvikling skal understøttes av en årlig medarbeiderevaluering, og personlige mål og kompetanseutviklingsplaner skal fastsettes. Målsettinger innen likestilling og mangfold skal ivaretas ved planlegging og gjennomføring

av kompetanseutviklingstiltak i organisasjonen. Eksporthkreditt Norge skal ha en kultur og omgangsform som oppmuntrer medarbeiderne til å ønske ansvar og utfordringer. Selskapet skal oppfordre til balanse mellom medarbeidernes private og profesjonelle liv, for å forsterke ansattes trivsel, engasjement og bidra til en bærekraftig virksomhet.

Eksporthkreditt Norge har særlig arbeidet med kompetanseutvikling i 2017. Det er i løpet av året iverksatt målrettede og strukturerte kompetanseutviklingstiltak på tvers av avdelingene, for å lukke tidligere identifiserte kompetansegap. Ordningen hvor ansatte gis mulighet til å søke støtte til videreutdanning er videreført. Prestasjonssystemene for mål, oppfølging og kompensasjon er fornyet i 2017, både for sikre riktige incentiver for ønsket kultur og gode resultater i tråd med ønsket ambisjon og for å sikre tilstrekkelig vektlegging av tiltak for kompetanseutvikling.

Arbeidet med likestilling og mangfold ble videreført i 2017. Prioriterte tiltak har fortsatt vært å sikre at god kjønnsbalanse, på alle nivåer og i alle enheter, vektlegges ved rekruttering. Ved årets lønnsoppgjør er behovet for å utjevne eventuelle ubegrunnede forskjeller kartlagt, uten at det ble avdekket behov for å gjennomføre tilpasninger.

Selskapet mener at det å ha klare mål og arbeide systematisk for mangfold og likestilling er et viktig bidrag for å skape en god og attraktiv arbeidsplass.

Eksporthkreditt Norge har opprettet fire interne faggrupper for å sikre god koordinering og samarbeid på tvers av organisasjonen innenfor ulike tema som er viktig for selskapet. Gruppene er antikorrupsjonsgruppen, gruppen for utsatte engasjementer, samfunnsansvarsgruppen og OECD-regelverksgruppen. Alle gruppene med unntak av gruppen for utsatte engasjementer ledes av kvinnelige ansatte.

Ved utgangen av 2017 har Eksporthkreditt Norge:

- 49 prosent kvinnelige ansatte
- 67 prosent kvinner i styret samlet sett og 60 prosent kvinner blant aksjonærvalgte styremedlemmer
- 29 prosent kvinner i ledelsen
- 75 prosent av interne faggrupper ledes av kvinnelige ansatte
- 9 prosent av de ansatte har bakgrunn fra land utenfor Norden

Sentralt for Eksporthkreditt Norge er å sikre at selskapet har riktig og tilstrekkelig kompetanse til å ivareta de oppgaver og utfordringer som ligger fremover, samt sikre at selskapet er optimalt organisert og bemannet. Prosjektet som ble igangsatt i 2016 for systematisk arbeid med kompetanseutvikling, ble videreført og implementert i 2017 og videre i 2018.

Arbeidet med likestilling og mangfold videreføres i 2018 med basis i den plattform og de prioriteringene som er lagt. Det vil også kommende år bli gjort en vurdering av behov for eventuell utjevning av ubegrunnede forskjeller i lønn. Arbeidet for å sikre balansert representasjon på alle nivå og i alle avdelinger i virksomheten videreføres.

Selskapet vil også i 2018 arbeide systematisk med mål, oppfølging av evaluering for å sikre en ønsket kompetanseutvikling og for å underbygge en resultatorientert kultur. Det ble i 2017 tatt initiativ sammen med øvrig virkemiddelapparat for å gjennomføre et felles kompetanseløft knyttet til ulike ordninger for å understøtte norsk eksport og næringsutvikling. Dette arbeidet vil bli tatt videre i 2018 med formål å gjennomføre konkrete tiltak på tvers av virkemiddelapparatet.

5.4. HMS FOR EGNE MEDARBEIDERE

Arbeidsmiljøutvalget i Eksportkreditt Norge arbeider for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i selskapet. Utvalget skal delta i planleggingen av verne- og miljøarbeidet, og nøye følge utviklingen i spørsmål som angår arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd.

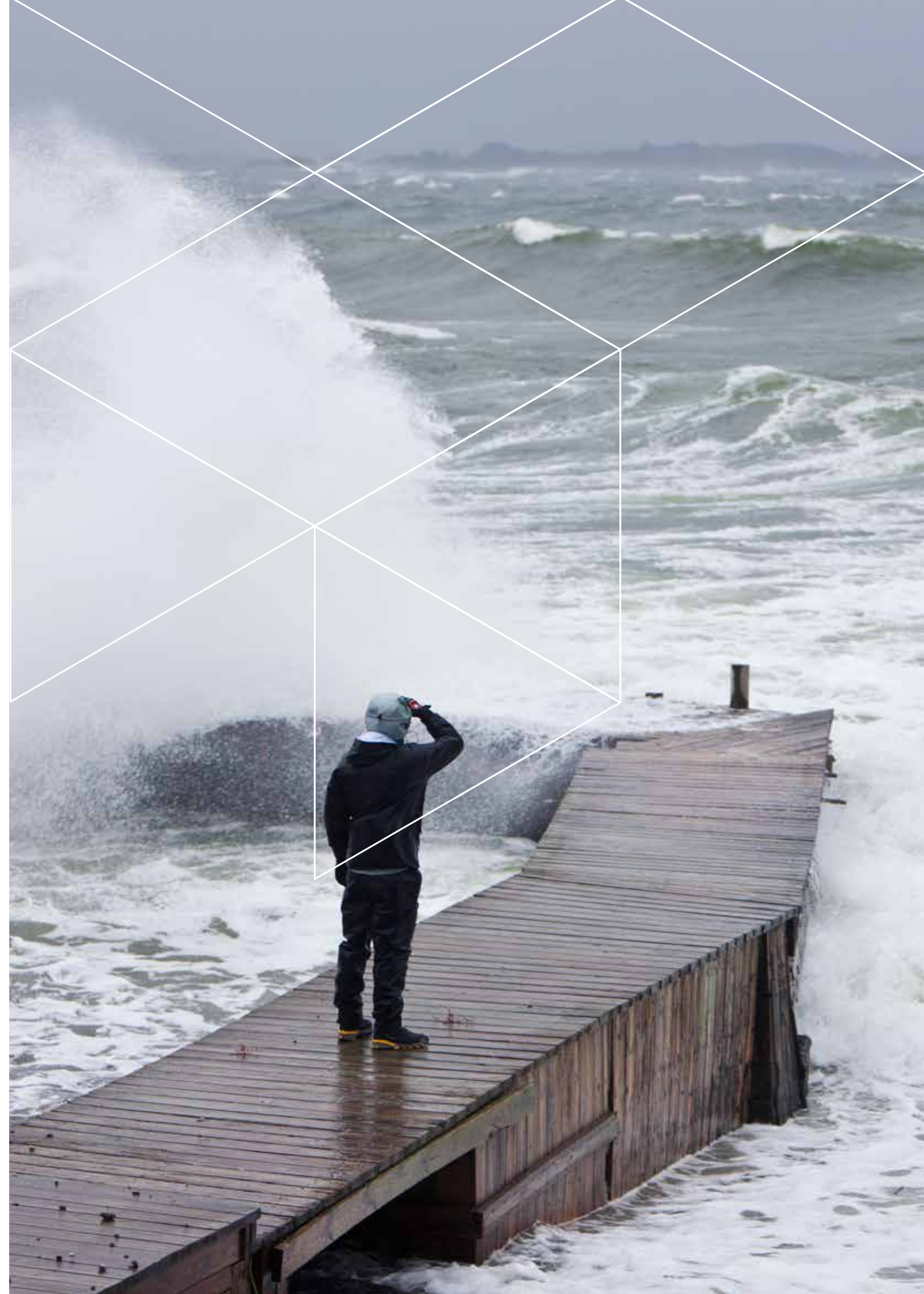
Ledelsen og arbeidstakerne har like mange representanter i utvalget. I tillegg deltar en representant fra bedriftshelsetjenesten. Vervet som leder for utvalget går på omgang mellom ledelsen og arbeidstakerne. Det avholdes møter ved behov og minimum to møter hvert år. Agendaen for møtene skal inneholde sykefraværsoppfølging og skaderapportering, og de ansatte inviteres i forkant av hvert møte til å komme med innspill og saker de ønsker skal tas opp.

Det skal avholdes en årlig vernerunde i lokalene. Hvert annet år får de ansatte tilbud om helsekontroll hos bedriftshelsetjenesten. Med jevne mellomrom inviteres også en ergoterapeut for gjennomgang og innspill på de ansattes arbeidsstillinger. Eksportkreditt Norge har i tillegg tegnet helseforsikring for ansatte. Vernerunden som ble avholdt i lokalene i november 2017, viste ingen mangler og ga derav ingen oppfølgingspunkter.

Det totale sykefraværet i selskapet i 2017 var på 5,9 prosent, sammenlignet med 2,5 prosent i 2016. Korttidssykefraværet var på 0,95 prosent mens langtidsfraværet var på 4,95 prosent. Langtidsfraværet skyldes lengre fravær hos enkeltpersoner. Det har ikke forekommet eller blitt rapportert om arbeidsuhell eller ulykker som har resultert i person- eller materielle skader i løpet av året.

Høsten 2017 ble det gjennomført en medarbeider-tilfredshetsundersøkelse, i regi av Stamina, i selskapet. Undersøkelsen viste som sist en bra score for selskapet med relativt mindre endringer fra forrige undersøkelse i 2015.

Eksportkreditt Norge vil fortsette arbeidet med å ivareta et godt og fullt forsvarlig arbeidsmiljø. Selskapet har som mål at sykefraværet skal være på et stabilt og lavt nivå. Det vil bli gjennomført en vurdering av sykefravær i forhold til referansenivået i andre virksomheter per årsslutt 2017.

6 Styring av Eksportkreditt Norge

6.1 STYRE

Eksportkreditt Norge har et bredt sammensatt styre, med bakgrunn fra næringsliv, politikk og det offentlige. Styret består av styreleder Else Bugge Fougner, Siri Beate Hatlen, Ingelise Arntsen, Finn Ivar Marum, Øyvind Holte, Fanny Fabricius Bye (ansattevalgt representant) og Jørgen Hauge (ansattevalgt vararepresentant og observatør). Alle styremedlemmene er uavhengige. I 2017 har det vært avholdt 13 styremøter.

Else Bugge Fougner (f. 1944) har vært styreleder siden juni 2012. Hun har juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo. Bugge Fougner er høyesterettsadvokat og tidligere partner i Advokatfirmaet Hjort DA, nå kontorfelle i Advokatfirmaet Hjort DA. Hun er tidligere justisminister og har betydelig styreerfaring fra en rekke store norske virksomheter. Bugge Fougner er styreleder i Kommunalbanken AS og styremedlem i Aker Kværner Holding AS og Protector Forsikring ASA. Bugge Fougner har deltatt på 13 styremøter i 2017.

Siri Hatlen (f. 1957) har vært styremedlem siden juni 2012. Hun har en Master of Science fra NTNU og Master of Business Administration fra INSEAD. Hatlen innehar styreverv i blant annet stiftelsen Nobels Fredssenter, Entra ASA, Bane NOR SF, Teknologirådet, fellesstyret for Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (NMBU) og Lovisenberg sykehus. Hatlen var tidligere administrerende direktør ved Oslo Universitetssykehus, konserndirektør i Statkraft AS og har hatt ulike stillinger i Statoil ASA. Hatlen har deltatt på 11 styremøter i 2017.

Finn Ivar Marum (f. 1967) har vært styremedlem siden juni 2012. Han har en Master of International Affairs fra Columbia University. Marum er avdelingsleder for Direkte investeringer i Norfund. Marum innehar styreverv i blant annet Nortek AS, Formuesforvaltning aktiv forvaltning og African Century Infrastructure Services. Han var tidligere senior partner i investeringsselskapet HitecVision, og har også bakgrunn fra Kistefos AS, Ernst & Young AS og Statoil ASA. Marum har deltatt på 10 styremøter i 2017.

Ingelise Arntsen (f. 1966) har vært styremedlem siden mai 2016. Hun er utdannet ved Handelshøyskolen Syd i Danmark. Arntsen har omfattende ledererfaring fra en rekke energiselskaper som Statkraft, REC ASA, Sway Turbine AS samt Sogn og Fjordane Energiverk. Hun har også arbeidet i syv år med skipsbygging i Kværner Fjellstrand, både i Hardanger og Singapore. Arntsen er styremedlem i Statkraft ASA og Nammo AS. Arntsen har deltatt på 11 styremøter i 2017.

Øyvind Holte (f. 1949) har vært styremedlem siden mai 2016. Han er utdannet siviløkonom fra Norges handelshøyskole (NHH) med en MBA fra University of California, Berkley. Siden februar 2016 har Holte jobbet med eget konsulentforetak og er styremedlem bla. i Northcape Capital AS, TS Shipping Invest AS og Stiftelsen Domkirkeboligene. Holthe har erfaring fra en rekke finansinstitusjoner, shipping- og industriselskaper, senest som Managing Director og leder for det norske markedet i DVB Bank. Tidligere styreerfaring omfatter blant annet verv som styremedlem i Oslo Børs. Holte har deltatt på 10 styremøter i 2017.

Fanny Fabricius Bye (f. 1972) (ansattevalgt representant) har vært styremedlem siden juni 2016. Hun har en master i internasjonale relasjoner fra Graduate Institute of International Relations i Genève. Bye jobber som prosjektleder i avdeling prosjekt og låneadministrasjon i Eksportkreditt Norge og er ansvarlig for arbeidet med samfunnsansvar og bærekraft i selskapet. Bye har deltatt på 13 styremøter i 2017.

Jørgen Hauge (f. 1959) (ansattevalgt vararepresentant og observatør) har vært observatør siden juni 2016. Han er siviløkonom og har en Master of Business Administration fra NHH. Hauge er fagansvarlig for gruppen for utsatte engasjementer i Eksportkreditt Norge. Han har tidligere jobbet i Eksportfinans ASA og har også bakgrunn fra Kredittilsynet. Hauge har deltatt på 13 styremøter i 2017.

6.2. LEDELSE OG ADMINISTRASJON

Ledergruppen i Eksportkreditt Norge har bred erfaring fra industrien og eksportfinansieringsordningen.

Otto Søberg

er administrerende direktør i Eksportkreditt Norge. Søberg har mer enn 30 års toppleder-erfaring fra eksportrettede næringer. Han har i tillegg bred styreerfaring fra en rekke eksportrettede virksomheter og bransjeorganisasjoner.

Eli Skrøvset

er CFO i Eksportkreditt Norge. Skrøvset er utdannet siviløkonom fra NHH og har bred erfaring fra energisektoren, med bakgrunn blant annet som økonomidirektør og CFO i Statkraft. Hun har også erfaring fra Olje- og energidepartementet. Skrøvset er styremedlem i Avinor AS.

Olav Einar Rygg

er utlånsdirektør for havbaserte næringer («Ocean Industries»). Han var fungerende administrerende direktør i Eksportkreditt Norge i selskapets første 100 dager, og fungerte også som administrerende direktør fra 1. juli til 1. desember 2016. Rygg er siviløkonom fra NHH og har tidligere arbeids-erfaring fra Forsvaret, Den norske Hypotekforening, ABB og fra en rekke lederstillinger i Eksportfinans ASA, sist som utlånsdirektør.

Ivar Slengesol

er utlånsdirektør for industri og miljøteknologi. Slengesol har en MBA fra IMD International (Sveits), en MA i internasjonal politikk og økonomi fra Johns Hopkins University School of Advanced International Studies (SAIS) (USA), og en BA i journalistikk fra University of South Carolina (USA). Slengesol var tidligere direktør for forretningsutvikling i Eksportfinans ASA og administrerende direktør i havvindselskapet OceanWind AS. Videre har Slengesol hatt flere lederstillinger i Shell og Verdensbanken basert i Nederland, Frankrike og USA.

Jostein Djupvik

er direktør for prosjekt- og låneadministrasjonen. Djupvik har bakgrunn fra Eksportfinans ASA og Nærings- og handelsdepartementet. Han har sin utdannelse fra NHH, Universitetet i Oslo og London School of Economics.

Tobias Hvinden

er direktør for juridisk og compliance i Eksportkreditt Norge. Han har juridisk embetseksamen fra Universitetet i Oslo og en Bachelor i business fra University of Colorado at Boulder, USA. Hvinden har tidligere jobbet som advokat og leder for utlånsjuridisk avdeling i Eksportfinans ASA. Han har også vært advokat i Kvale Advokatfirma DA og Advokatfirmaet Grette DA.

Ellen B. Svaheim

er leder for kommunikasjonsavdelingen i Eksportkreditt Norge. Svaheim er utdannet siviløkonom fra Copenhagen Business School (CBS)/Høyskolen i Bodø, og i tillegg utdanning innen kommunikasjon og grafisk design. Svaheim har tidligere innehatt kommunikasjonsstillinger i Eksportfinans ASA og Canon Norge. Hun har også bakgrunn fra Gyro Marketing og Norges Bank Investment Management.²⁷

45

Ved utgangen av 2017 var det totalt 45 ansatte i Eksportkreditt Norge. Hovedvekten av selskapets medarbeidere er økonomer og jurister.

²⁷ Svaheim var i permisjon frem til 14.09.2017.

6.3. EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Eksportkreditt Norge følger statens prinsipper for god eierstyring som beskrevet i Meld. St. 27 (2013 – 2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap. I Meldingens pkt. 8.2.3 fremgår det at alle heleide statlige selskaper bør følge Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES) der dette er hensiktsmessig, og som en del av dette gi en samlet redegjørelse for selskapets eierstyring og selskapsledelse, herunder redegjøre for eventuelle avvik fra anbefalingen.

Eksportkreditt Norge følger statens prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse og har utarbeidet en redegjørelse for etterlevelse av NUES. Redegjørelsen inngår som vedlegg til årsrapporten og er publisert på selskapets nettsider. Deler av NUES sin anbefaling er ikke relevant for selskapet ettersom Eksportkreditt Norge er et heleid statlig selskap. Ikke relevante anbefalinger relaterer seg til likebehandling av aksjeeiere, fri omsettelighet av aksjer, innkalling til generalforsamling, valgkomité, retningslinjer for kontakt med aksjeeiere utenfor generalforsamlingen samt selskapsovertakelse.

6.4. TRE FORSVARSLINJER

Eksportkreditt Norge legger stor vekt på å ha et godt og effektivt system for risikostyring og

internkontroll. Selskapet håndterer store pengestrømmer og toleransenivået for feil med alvorlig konsekvens er meget lav. Selskapet oversender årlig to risikovurderinger til Nærings- og fiskeridepartementet.

Eksportkreditt Norge har etablert tre forsvarslinjer for risikostyring og internkontroll.

Internkontroll

Eksportkreditt Norge har et system for internkontroll og operasjonell styring som kalles helhetlige styringssystemer. Oppfølging av dette systemet er vektlagt i 2017.

Systemet har som mål å implementere et system for internkontroll og operasjonell risikostyring, med tilhørende styringsdokumenter, risikovurderinger og nøkkelkontroller, tilpasset selskapets størrelse og kompleksitet.

Systemet innebærer en helhetlig tilnærming til risikostyring og internkontroll i selskapet. Formålet med systemet er at alle som jobber i Eksportkreditt Norge skal ha et bevisst forhold til risiko i det daglige arbeidet, slik at selskapet kan ligge i forkant og unngå feil i det daglige arbeidet samt ha gode vurderinger hva gjelder fremtidig risiko.

Eksportkreditt Norges mål for internkontroll er at alle ansatte har tilhørende oppmerksomhet og kontroll integrert i sin arbeidshverdag, og dermed fungerer som første forsvarslinje mot feil. Linjeledelse har eierskap til og ansvar for risikovurdering, risikostyring og risikoreducerende tiltak, herunder også et ansvar for å opprettholde en hensiktsmessig internkontroll.

Compliance og controlling

Andre forsvarslinje i Eksportkreditt Norge består av både etterlevelseshjelpen (compliance), som følger opp risiko for selskapets brudd på lover, forskrifter og retningslinjer, og selskapets controller-funksjon. Organisatorisk og faglig er compliance-funksjonen underlagt juridisk avdeling og controller-funksjonen underlagt økonomiavdelingen. Eksportkreditt Norge har i 2017 lagt vekt på å ytterligere bedre koordinering av prosesser mellom compliance- og controller-funksjonen.

Internrevisjon

Selskapets tredje forsvarslinje er internrevisjonen, som er en uavhengig og objektiv revisjons- og rådgivningsfunksjon. Internrevisjonen skal bidra til at selskapet oppnår sine mål gjennom å tilføre selskapet en systematisk og disiplinert tilnærming for å evaluere og forbedre effektiviteten av selska-

pets risikostyring, kontroll- og styringsprosesser. Internrevisjonen skal gjennomføre sitt arbeid i henhold til en risikobasert årlig revisjonsplan godkjent av selskapets styre. Resultatene av utførte revisjonsaktiviteter, med tilhørende forslag til forbedringer, rapporteres rettidig til ledelsen, kontrollfunksjoner og styret. Internrevisjon rapporterer direkte til styret og er funksjonelt uavhengig av administrasjonen. Eksportkreditt Norges internrevisjon ble etablert våren 2013 og er i dag outsourcet til PricewaterhouseCoopers.

6.5. OPPFØLGING AV RISIKOER I 2017

Eksportkreditt Norges oppdaterte risikovurdering for 2017 ble oversendt Nærings- og fiskeridepartementet høsten 2017. Risikoene vurderes ut ifra sannsynlighet og konsekvens. Fargekodene grønn, gul og rød brukes for å indikere alvorlighetsgraden knyttet til risikoen, hvor rød er høyeste alvorlighetsgrad. Ingen risiko ble vurdert som rød i nevnte risikovurdering.

6.6. HENDELSER I 2018

Det har i 2018 ikke vært hendelser som har endret risikobildet for virksomheten betydelig. Eksportkreditt Norges oppdaterte risikovurdering for 2018 ble oversendt Nærings- og fiskeridepartementet våren 2018.

7 Oppsummering og samlet vurdering av måloppnåelse

Eksportkreditt Norges hovedmål er å fremme norsk eksport gjennom konkurransedyktig, tilgjengelig og effektiv eksportfinansiering. I vedlegg til oppdragsbrevet for 2017 har NFD definert måleparameterne for hver enkelt av nøkkelbegrepene i hovedmålet til selskapet, og som selskapet forventes å rapportere på i årsrapporten. Måleparameterne er kommentert i årsrapporten, og dette kapitlet gir en samlet vurdering av måloppnåelsen opp imot de fastsatte måleparameterne.

Konkurransedyktig eksportfinansiering

Eksportkreditt Norge mottok i 2017 241 lånesøknader. Antallet søknader er redusert fra 2016, men anses likevel relativt høyt med hensyn til at deler av norsk eksportindustri fortsatt opererer i krevende markedsforhold. Utlånssaldoen ved utgangen av 2017 var 69,4 milliarder kroner. Det er en reduksjon sammenlignet med 2016 som følge av færre utbetalinger, samt valutakurs-svingninger. Valutakurssvingninger reduserte utlånssaldoen isolert sett med ca. 2,3 milliarder kroner. Selskapets sannsynlighetsjusterte ordrebok var ved utgangen av 2017 på 16,7 milliarder kroner, som er marginalt lavere enn året før.

Menon Economics har beregnet Eksportkreditt Norges addisjonalitet. For hver krone eksport,

relatert til Eksportkreditt Norges saker, tilsier beregningene at 72 øre ikke ville blitt realisert uten hjelp fra Eksportkreditt Norge og GIEK. Addisjonaliteten er redusert sammenlignet med 2016. Nedgangen skyldes i hovedsak at det var få transaksjoner i 2017, noe som gjør at store enkelt-saker får stor påvirkning på addisjonalitetsberegningen. I 2017 var det spesielt en stor transaksjon hvor kunden svarte at transaksjonen ville blitt gjennomført uten Eksportkreditt Norge og GIEK, noe som bidrar til at addisjonaliteten reduseres.

I 2017 har Eksportkreditt Norge deltatt på faste forhandlingsmøter i OECDs eksportfinansierings-grupper samt i OECDs ekspertgruppe på renter. Selskapet har også deltatt på forhandlingsmøter for arbeidet i IWG. Videre har selskapet deltatt på det årlige møtet for Ekvatorprinsippmedlemmene samt på workshops arrangert av IFC med fokus på diskusjon og utvikling av IFC Performance Standards. Selskapet har fått god respons på sitt internasjonale arbeid på dette, herunder fra eier Nærings- og fiskeridepartementet.

Eksportkreditt Norges vurdering er at måloppnåelsen innenfor nøkkelbegrepet konkurransedyktig eksportfinansiering er god.

Tilgjengelig eksportfinansiering

Eksportkreditt Norge mottok i 2017 42 lånesøknader til utstyr til olje og gass. Innenfor maritim virksomhet mottok selskapet 85 lånesøknader, hvorav 53 søknader til skip og 32 søknader til skipsutstyr. Innen industri og miljøteknologi mottok selskapet 114 lånesøknader til industri og miljøteknologi, hvorav 35 søknader til fornybar energi og miljøteknologi og 79 søknader til annen industri. Av totalt 241 søknader ble 39 vurdert til å være nyskapende prosjekter. Arbeidet rettet mot SMB-eksportører har hatt høyt fokus i 2017.

Eksportkreditt Norge har intensivert arbeidet for å tilrettelegge for finansiering av SMB eksportkontrakter, blant annet gjennom strategisk markedsarbeid, digital søknad og forenkling av dokumentasjonskravene. Videre har Eksportkreditt Norge og GIEK samarbeidet ytterligere for å forbedre felles kundekommunikasjon og søknadsprosess ved finansiering av eksportkontrakt under 100 millioner kroner. Det ble mottatt totalt 105 søknader fra SMBer. Selskapet arrangerte 25 kundearrangementer i samarbeid med det øvrige virkemiddelapparatet, banker og andre interessenter i 2017.

Fordelingen av søknadene mellom selskapets definerte bransjer har endret seg noe. Andel søknader knyttet til utstyr til olje- og gass er redusert, mens andelen knyttet til maritim sektor har økt tilsvarende. Andelen innen industri og miljøteknologi er uendret 2016. Antall lånesøknader er noe lavere sammenlignet med året før. Søknadsvolumet er betydelig redusert, noe som

skyldes enkelte store søknader i 2016 (med lave sannsynligheter).

Menon Economics intervjuet i 2017 26 interessenter for å kartlegge deres oppfatning av Eksportkreditt Norges rolle og omdømme, hvor godt kjent de er i markedet samt viktigheten av og kvaliteten på deres produkter, tjenester og service. Interessentene inkluderer garantister, finansinstitusjoner, myndigheter, bransjeorganisasjoner og advokater. Generelt er Eksportkreditt Norges interessenter godt fornøyde med Eksportkreditt Norges arbeid, og mener at selskapet spiller en sentral rolle i å fremme norsk eksport. Dette gjelder spesielt innen shipping og offshore, og andre næringer som preges av store enkeltleveranser.

Eksportkreditt Norges produkter og service oppleves som konkurransedyktige. Interessentene er også jevnt over godt fornøyde med servicen og kompetansen hos Eksportkreditt Norge. Enkelte mener at prosessene bør kunne forenkles, spesielt i forbindelse med dokumentasjonsprosesser og samarbeidet med GIEK. Totalt sett er interessentene godt fornøyde med samarbeidet med Eksportkreditt Norge.

Eksportkreditt Norges vurdering er at måloppnåelsen innenfor nøkkelbegrepet tilgjengelig eksportfinansiering er god.

Effektiv eksportfinansiering

Eksportkreditt Norge hadde ved utgangen av 2017 214 lån i forvaltning. Selskapets økonomiske låne-

resultat var på 762 millioner kroner, fratrukket selskapets tilskudd for 2017. Selskapets hadde i 2017 et akseptabelt risikobilde med tanke på kreditt- og risikoeksponeringen, og det ble i 2017 ikke registrert noen brudd på vedtatte rammer for kreditt- og risikoeksponering. Selskapets forvaltningskostnad var på 0,15 prosent som en andel av utlånsporteføljen.²⁸

Omstillingen av norsk næringsliv generelt, og eksportindustri spesielt, stiller andre og strengere krav til Eksportkreditt Norge. Hensynet til å ivareta behovene til norsk industri på en best mulig måte fordrer at Eksportkreditt Norge har gode og effektive prosesser. Selv om antall lån i forvaltning har en svak nedgang fra året før, er det imidlertid betydelig arbeid knyttet til avdragsutsettelse og restrukturering av mange av lånene.

Eksportkreditt Norge har i 2017 gjennomført flere interne prosjekter, både på egenhånd og i samarbeid med GIEK. Dette inkluderer blant annet prosessgjennomgang i Låneadministrasjonen for å effektivisere og forenkle arbeidet i avdelingen, prosjektet Transaksjonseksellense med GIEK og digital modenhetsanalyse. Selskapet har også arbeidet med å se på markedskanaler og digitalisering av markedsarbeidet. Gjennom bruk av teknologi kan selskapet nå ut til flere potensielle og eksisterende kunder og dermed forenkle og effektivisere sine prosesser. Som et resultat av dette er digital søknad lansert på Eksportkreditt Norges eksterne nettsider i samarbeid med GIEK. GIEK og Eksportkreditt Norge har sammen gjennomført forprosjekt med tanke på etablering av

en felles kundeportal. Selskapet har videre brukt betydelig ressurser i forbindelse med eksternt evaluering av Eksportkreditt Norge og GIEK.

Eksportkreditt Norges vurdering at måloppnåelsen innenfor nøkkelbegrepet effektiv eksportfinansiering er god.

Prioriteringer i oppdragsbrevet

I oppdragsbrevet er det pekt ut flere prioriteringsområder. Disse er å sikre statens samlede verdier, kjennskap til eksportfinansieringstilbudet, samfunnsansvar inkludert antikorrupsjon og effektiv offentlige eksportfinansiering.

Eksportkreditt Norge har i 2017 lagt ned betydelige ressurser på å sikre statens samlede verdier. Det er i 2017, og heller ikke i tidligere år, forekommet tap på hovedstol. Koordinering med GIEK er viktig i dette arbeidet. Selskapet har videre jobbet med å øke kjennskapen til eksportfinansieringstilbudet gjennom blant annet strukturert markedsarbeid og bruk av digitale kanaler. Selskapet har blant annet i 2017, i samarbeid med GIEK, lansert digital søknad for å ytterligere forenkle søknadsprosessen. Det er i tillegg gjennomført flere effektiviserings- og digitaliseringstiltak for å øke effektiviteten innen offentlig eksportfinansiering. Samfunnsansvarsarbeidet har hatt høyt fokus og det er lagt vekt på å ha god systemstøtte i dette arbeidet. I 2017 er det blant annet utviklet av et nytt verktøy for vurdering av ulike integritetsrisikoer i lånetransaksjoner.

²⁸ For fordeling av driftsutgifter etter art og volumtall kostnader vises det til figur under kapittel 3.3.4

8 Årsregnskap

8.1. STYRETS ÅRSBERETNING

Hovedpunkter 2017

Fastlandsøkonomien vokste med 1,8 prosent i 2017, hvilket er den sterkeste veksten siden 2014²⁹. Oljeprisen økte vesentlig i andre halvdel av 2017. Denne positive utviklingen, kombinert med en fortsatt svak krone gir en god konkurransevne for norsk eksportnæring og legger forholdene til rette for økt eksport. Samtidig er det viktig at norsk næringsliv opprettholder viljen til omstilling for å sikre fremtidig vekst.

Eksportkreditt Norge har i 2017 videreutviklet markedsarbeidet både mot nye og eksisterende kunder. Selskapet har brukt betydelige ressurser på oppfølging av eksisterende lån, herunder krevende restruktureringer. Selskapet har gjennomført flere forbedringsprosjekter, deriblant gjennomgang av hele transaksjonsprosessen med tanke på redusere saksbehandlingstiden og bedre effektiviteten. Videre er det blitt gjennomført en evaluering av Eksportkreditt Norge og GIEK på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet, noe Eksportkreditt Norge har vært tett involvert i.

Eksportkreditt Norge mottok 241 lånesøknader med et søknadsvolum på totalt 124,4 milliarder kroner i 2017. Selskapet utbetalte nye lån for 3,4 milliarder kroner, hvilket er lavere enn tidligere år.

Årsaken er nedgangen i aktiviteten innen maritim og offshore sektor de siste årene som følge av lav oljepris. Samtidig signerte selskapet 22 nye låneavtaler med et samlet utlånsvolum på 9,8 milliarder kroner i 2017, som er på nivå med de to foregående årene. Ni av låneavtalene som ble signert var innen industri og miljøteknologi, med et samlet volum på 1 milliard kroner. Innen skip og skipsutstyr ble det signert 12 avtaler med samlet volum på 7,9 milliarder. En avtale ble signert innen innen utstyr til olje og gass med et volum på 821 millioner. kroner. Disse låneavtalene ventes å komme til utbetaling i 2018 og 2019. Selskapets sannsynlighetsjusterte ordresreserve var ved årsslutt på 16,7 milliarder kroner. Eksportkreditt Norge hadde ved årets utgang en utlånsaldo på 69,4 milliarder kroner.

Om Eksportkreditt Norge og eksportkredittordningen

Eksportkreditt Norge er et aksjeselskap heleid av staten og underlagt Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). Selskapet har kontor i Oslo. Eksportkreditt Norge forvalter eksportkredittordningen ved å yte eksportfinansiering i form av såkalte CIRR-lån med fast rente og CIRR-kvalifiserte markedslån med flytende rente.³⁰ For mer informasjon om eksportkredittordningen, se Eksportkreditt Norges årsrapport.

²⁹ Kilde: SSB

³⁰ CIRR-lån (Commercial Interest Reference Rate) er fastrentelån som gis i henhold til den OECD-tilknyttede avtalen om offentlig støttede eksportkreditter. Renten er basert på statsobligasjonsrenten i hver enkelt valuta og fastsettes av OECD. CIRR-lån kan gis i alle OECD-valutaer. Nedbetalingstiden på lånene er fra 2 til 12 år. For enkelte låneformål kan nedbetalingstiden være opptil 18 år.

Strategi og mål

Hovedmålet for Eksportkreditt Norge er å fremme norsk eksport gjennom konkurransedyktig, tilgjengelig og effektiv eksportfinansiering. Innenfor hvert av delområdene av hovedmålet har NFD identifisert måleparametere som skal bidra til å vurdere Eksportkreditt Norges måloppnåelse. Eksportkreditt Norge rapporterer på måleparametrene i selskapets årsrapport. Selskapet har med utgangspunkt i eiers mål utarbeidet en forretningsstrategi. I strategien er det identifisert tiltak og initiativ for å sikre måloppnåelse knyttet til hovedmålet og fokusområdene. Strategien er operasjonalisert gjennom tilhørende måleparametere og handlingsplaner.

Eksportkreditt Norge har gjennom 2017 arbeidet med tiltak for å styrke tilbudet til norske eksportører. Sentralt i dette arbeidet har vært å gi eksportbedriftene god forretnings- og salgsstøtte samt samordne arbeidet på tvers av ulike virkemiddelaktører. Eksportkreditt Norge og GIEK har arbeidet aktivt for å forbedre kundeopplevelsen og effektivisere felles prosesser. Selskapene har

blant annet lansert digital søknad for eksportører og låntakere, og forenklet felles søknadsprosesser for finansiering av eksportkontrakter under 100 millioner kroner. Videre har Eksportkreditt Norge og øvrige virkemiddelaktører gjennomført flere felles kundearrangementer.

Markeds- og utlånsaktivitet

2017 har vært et år preget av omstilling for maritim leverandørindustri og for utstyrsindustrien innen olje og gass. Flere norske skipsverft og leverandører av skipsutstyr har i stor grad lyktes med å finne nye markedssegment etter nedgangen innen offshorerelatert virksomhet. Ordrebøkene består av andre fartøystyper enn for få år siden. Det har også vært stabilt høy aktivitet knyttet til nye prosjekter relatert til subsea og produksjonseenheter. Utstyr til oppdrettsnæringen har også vært et viktig markedsområde gjennom året. Videre har eksportnæringen generelt hatt nytte av en fortsatt svak kronekurs målt mot annen valuta.

Søknadsvolumet for 2017 og 2016 var som følger³¹:

Tabell 6: Lånesøknader

Beløp i millioner kroner	Antall søknader 2017	Antall søknader 2016	Søknadsvolum 2017	Søknadsvolum 2016
Skip	53	39	25 849	18 702
Skipsutstyr	32	29	5 675	6 712
Utstyr til olje- og gassnæringen	42	80	67 780	159 951
Fornybar energi og miljøteknologi	35	51	5 095	12 992
Annen industri	79	79	20 019	10 786
Totalt	241	278	124 418	209 143

³¹ Flere av prosjektene vil etter all sannsynlighet falle bort, slik at sannsynlighetsjustert utbetalinger vil være vesentlig lavere.

Selskapet mottok i løpet av året totalt 241 søknader til et samlet søknadsvolum på 124,4 milliarder kroner. Til sammenligning mottok selskapet 278 søknader med et søknadsvolum på 209,1 milliarder kroner i 2016. Reduksjonen i søknadsvolum fra 2016 til 2017 skyldes i hovedsak søknader innen utstyr til olje- og gassnæringen, hvor enkelte store søknader i 2016 økte volumet. Søknadsvolum innen fornybar energi- og miljøteknologi er også redusert, som skyldes færre søknader fra enkeltaktører i kombinasjon med generelt lavere etterspørsel etter finansiering. Erfaringsvis konverteres i underkant av 10 prosent av antallet registrerte søknader til utbetalte lån, men det er store variasjoner mellom bransjene.

Historisk har størstedelen av søknadsvolumet mot offshoresektoren vært tilknyttet finansiering av offshoreskip og rigger. Gjennom 2016 opplevde Eksportkreditt Norge en dreining i søknadsmassen, med flere henvendelser tilknyttet finansiering av FPSO³², undervannsteknologi og feltutbygging. Denne trenden fortsatte i 2017. Også for maritim

sektor er det en dreining i fokus, med større vekt på andre sektorer enn offshore. I 2017 mottok Eksportkreditt Norge 53 søknader med et søknadsvolum på 25,8 milliarder kroner innen skip, sammenlignet med 39 søknader med søknadsvolum på 18,7 milliarder kroner i 2016. Selskapet har arbeidet sammen med verftene i tidlig fase med tanke på å tilby reder langsiktig finansiering av fartøyene. Framover vil Eksportkreditt Norges relevans øke ytterligere ved introduksjon av ny skipsfinansieringsordning. For beskrivelse av ny skipsfinansieringsordning og mer utfyllende beskrivelse av antall søknader og søknadstall, se Eksportkreditt Norges årsrapport for 2017.

IKT har vært et fokusområde for Eksportkreditt Norges markedsarbeid i 2017. I løpet av året har det vært et økende antall søknader og utbetalinger innen IKT-segmentet sammenlignet med tidligere år, og utsiktene er positive.

Eksportkredittordningens kontantstrømmer i 2017 og 2016 var som følger:

Tabell 7: Eksportkredittordningens kontantstrømoppstilling

Beløp i millioner kroner	2017	2016
Nye utbetalinger	3 418	10 121
Renteinntekter	1 744	1 711
Avdrag ³³	7 174	8 922
Gebyrinntekter	21	20

³² FPSO, Floating Production Storage and Offloading
³³ Avdragene i utenlandsk valuta i 2017 er ført etter faktisk kost, det vil si til den valutakursen avdragene blir mottatt til. Selskapet foretar ikke sikringstransaksjoner mot valutakurssvingninger.

Eksporkreditt Norge utbetalte lån for 3,4 milliarder kroner i 2017, mot 10,1 milliarder kroner i 2016. Nye utbetalinger var på 875 millioner kroner innenfor utstyr til olje og gass, mot 1,7 milliarder kroner i 2016. Innenfor skip og skipsutstyr var utbetalingene på 1,8 milliarder kroner mot 8,1 milliarder kroner året før. Innenfor industri og miljøteknologi ble utbetalingsvolumet økt fra 280 millioner kroner i 2016 til 719 millioner kroner i 2017.

Endringen for offshorerelatert leverandørindustri, med lavere volumer, slo sterkt inn i utbetalingsbeløpene til Eksporkreditt Norge i 2017. Utbetalingsvolumet var vesentlig lavere enn i tidligere år. Samtidig ble det inngått nye låneavtaler for 9,8 milliarder kroner totalt for alle bransjer. Det tyder på at låneordningen har bidratt til omstillingen, inkludert for maritim og offshorerelatert virksomhet, jf. omtale under kap. 3 Eksporkreditt Norges årsrapport for 2017. Det er ingen enkeltsegmenter som fullt ut kan erstatte volumet som har vært innen finansiering av offshoreskip og borerigger. Det er for tiden et mer fragmentert utlånsmarked hvor Eksporkreditt Norge i større grad enn tidligere opplever nye kjøpere og nye leverandører innenfor en større variasjon av markedssegmenter.

Tabell 8: Utlånssaldo

Beløp i millioner kroner	CAD	EUR	GBP	JPY	NOK	SEK	USD	Totalt
Skip	560	648	298	86	19 756		22 708	44 056
Skipsutstyr			104		697		1 675	2 477
Utstyr til olje- og gassnæringen		263			700		19 780	20 742
Fornybar energi og miljøteknologi		442	38		152		389	1 021
Annen industri		576	24			42	421	1 063
Totalt	560	1 929	465	86	21 306	42	44 973	69 359
Andel av totalsaldo	0,8 %	2,8 %	0,7 %	0,1 %	30,7 %	0,1 %	64,8 %	100 %

³⁴ Basert på Norges Banks midtkurs for siste bankdag i desember 2017. USD:NOK 8,205, EUR:NOK 9,8403, GBP:NOK 11,091, JPY:NOK 7,2886, SEK:NOK 99,96 og CAD:NOK 6,5432.

Dette stiller krav til effektiv kommunikasjonsstrategi og effektive prosesser, inklusive digitale løsninger for å kunne nå ut og dekke behovene i markedet.

Til tross noe bedring i oljeprisen, ventes olje- og gassnæringen fortsatt å være preget av restruktureringer som følge av lave ratenivåer og overkapasitet. Eksporkreditt Norge har satt inn betydelige ressurser og fagkompetanse i prosessene for å ivareta statens samlede verdier, et arbeid som ventes å fortsette inn i 2018. Arbeidet knytter seg hovedsakelig til restrukturering av lån og avdragsutsettelse til låntakere. Ved utgangen av 2017 har Eksporkreditt Norge 80 lån der det er innvilget avdragsutsettelse fordelt på til sammen 18 låntakere. De samlede innvilgede avdragsutsettelsene utgjør 5,2 milliarder kroner ved årets slutt. Eksporkreditt Norge har gode garantister bak lånene, slik at tapsrisikoen vurderes å være beskjeden.

Eksporkreditt Norge har per 31. desember 2017 totalt 214 lån i forvaltning. Samlet utestående lånesaldo var ved utgangen av 2017 på 69,4 milliarder kroner.³⁴ Utlånssaldoen fordelt på valutaer og bransjer ved utgangen av 2017 var som følger:

Valutafordelingen av utlånssaldoen reflekterer i stor grad de bransjene det lånes mest til. Innenfor olje- og gassnæringen har Eksporkreditt Norge 95 prosent lån i USD, mens maritime næringer domineres av både NOK og USD. Sammenlignet med 2016 ble det i 2017 utbetalt en større andel CIRR-lån. 75 prosent av utbetalingsvolumet i 2017 var knyttet til CIRR-lån, mens tilsvarende andel for 2016 var 61 prosent.

Den totale ordreserven utgjorde ved utgangen av desember 2017 25,9 milliarder kroner, mens den sannsynlighetsjusterte ordreserven utgjorde 16,7 milliarder kroner.³⁵ Sannsynlighetsjustert ordreserve var på 3,2 milliarder kroner innenfor olje- og gasssektoren, 12 milliarder kroner innen maritim sektor, mens den for fornybar energi og øvrige næringer var på 1,5 milliarder kroner.

Det er styrets vurdering at Eksporkreditt Norge i 2017 har bidratt til å fremme norsk eksport gjennom konkurransedyktig, tilgjengelig og effektiv eksportfinansiering. Selskapet har hatt høy kunderettet aktivitet for å sikre at eksportører har god kjennskap til selskapets tilbud. Videre viser gjennomførte kundeundersøkelser at låntakere oppfatter selskapets betingelser som konkurransedyktige og at eksportfinansiering har god addisjonalitet, dvs. er utløsende for ny eksport. Gjennom prosjekter i samarbeid med GIEK, er det lagt ned en betydelig innsats for å forbedre kvalitet og effektivitet i driften, herunder også å utvikle det digitale tilbudet til eksportører og låntakere. Det vises for øvrig til omtale i selskapets årsrapport.

Arbeid rettet mot små og mellomstore bedrifter

Styret vektlegger Eksporkreditt Norges arbeid rettet mot små og mellomstore eksportbedrifter (SMB). Kundesegmenter innenfor kategorien SMB er fragmenterte og tilhører et bredt spekter av bransjer. Det reflekteres også i Eksporkreditt Norges SMB-portefølje som domineres av leverandører tilknyttet IKT, maritim industri, vindkraft, fiskeoppdrett og andre utstysleverandører. I 2017 har Eksporkreditt Norge intensivert arbeidet for å tilrettelegge for finansiering av SMB eksportkontrakter. Selskapet har videreutviklet og fullt ut implementert sin kundebetjeningsmodell for å sikre bedre strategisk markedsarbeid, opprettet digital søknadsskjema og forenklet dokumentasjonskravene. Videre har Eksporkreditt Norge og GIEK samarbeidet for å implementere felles kundekommunikasjon og søknadsprosess ved finansiering av eksportkontrakt under 100 millioner kroner. For nærmere omtale av Eksporkreditt Norges arbeid rettet mot SMB, se kap. 3.2 i årsrapporten for 2017.

Eksporkreditt Norge AS, selskapsregnskap

Eksporkreditt Norge mottar tilskudd over statsbudsjettet for forvaltningen av eksportkredittordningen. For 2017 var tilskuddet på 109,7 millioner kroner, hvorav 109,2 millioner kroner ble inntektsført. Driftskostnadene eksklusiv avskrivninger var på 104,5 millioner kroner. Kostnadene består i hovedsak av personal-kostnader, administrasjonskostnader og kjøp av eksterne tjenester.

³⁵ Et lån inngår i ordreserven når kunden har akseptert vilkårene i tilbudet.

Årsresultatet for 2017 viser et overskudd på 3,7 millioner kroner etter skatt, mens underskudd etter skatt i 2016 var 2,2 millioner kroner. Selskapet har 46,9 millioner kroner i egenkapital og er lite eksponert mot finansiell risiko. Selskapets kontantstrømoppstilling viser at likviditeten er god. Avvik mellom driftsresultatet og kontantstrøm skyldes utsatt inntektsføring av investeringstilskudd. Selskapets eiendeler består i hovedsak av bankinnskudd, inventar og immaterielle eiendeler.

For 2018 har Stortinget vedtatt et tilskudd til Eksportkreditt Norge på 112,4 millioner kroner.

I henhold til regnskapslovens §§ 3-3a og 3-2a bekrefter styret at aksjeselskapets årsregnskap og eksportkredittordningens kontantstrømoppstilling gir et rettviseende bilde av virksomhetens eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat, samt at regnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapsårets slutt som er av betydning for bedømmelsen av regnskapet. Disponering av årets overskudd Styret foreslår at overskuddet på 3,7 millioner kroner overføres til annen egenkapital.

Risikostyring og internkontroll

Føringer for kredittrisikostyringen er gitt i lov og instruks til selskapet. Alle utlån står på statens balanse. Lånene skal være 100 prosent garantert av finansinstitusjoner og/eller statlige garantiinstitusjoner som oppfyller ratingkravene.

Eksportkreditt Norge er opptatt av å ha gode rutiner for styring av risiko for å unngå tap knyttet til eksportkredittordningen. Selskapet har ikke hatt tap på hovedstol siden opprettelsen.

Eksportkreditt Norge sin virksomhet innebærer motpartsrisiko mot garantister, markedsrisiko og operasjonell risiko. Eksportkreditt Norge har i 2017 arbeidet med risikostyringen gjennom videreutvikling av selskapets helhetlige rammeverk for internkontroll og operasjonell risikostyring. Systemet sikrer enhetlig tilnærming til internkontroll og risikostyringsarbeidet på tvers av organisasjonen innenfor områdene risikovurderinger, styringsprinsipper, kontrollaktiviteter, roller og ansvar og oppfølging av rapportering.

I vurderingen av risikoene er det viktig å skille mellom risiko knyttet til eksportkredittordningen og Eksportkreditt Norge som selskap. Risikobildet vil kunne være forskjellig for eksportkredittordningen og for Eksportkreditt Norge.

Motpartsrisiko

I forvaltningen av eksportkredittordningen følger selskapet ratingnivåer, nøkkeltall og rammeutnyttelse på alle garantister løpende. Alle lån var ved utgangen av 2017 godt innenfor de etablerte rammene for motpartsrisiko, og eksportkredittordningens motpartsrisiko anses for å være lav.

Eksportkreditt Norges motpartsrisiko knytter seg til driften av selskapet og anses for å være begrenset.

Markedsrisiko

Av utlånsaldoen var 69 prosent av alle utlånene i utenlandsk valuta ved utgangen av 2017. Til sammenligning var 70 prosent av alle utlånene i utenlandsk valuta ved utgangen av 2016. Av utlånsaldoen var 37 prosent av lånene gitt på markedsvilkår, dette er på nivå med 2016 (39 prosent). Ved årsslutt 2017 hadde staten en urealisert valutagevinst på 6,6 milliarder kroner i porteføljen. Selskapet har ikke anledning til å foreta sikringstransaksjoner og den norske stat håndterer valutarisiko knyttet til utlånene i selskapets portefølje sammen med statens øvrige eksponering.

Eksportkreditt Norges finansielle markedsrisiko knytter seg til driften av selskapet og anses for å være begrenset.

Likviditetsrisiko

Eksportkredittordningens likviditetsrisiko er begrenset, da ordningen har adgang til midler direkte i Norges Bank ved utbetaling av lån. Eksportkreditt Norges likviditetsrisiko er begrenset, da selskapet mottar kvartalsvise overføringer av selskapets drifts- og investeringstilskudd.

Operasjonell risiko

Eksportkredittordningens og Eksportkreditt Norges operasjonelle risiko henger i stor grad sammen, da operasjonelle feil i selskapet kan få innvirkning på forvaltningen av eksportkredittordningen.

Den operasjonelle risikoen knytter seg i hovedsak til håndtering av selskapets låneengasjement, herunder håndtering av risiko knyttet til korrupsjon, hvitvasking, miljø og sosiale forhold samt etablering av korrekt låne- og sikkerhetsdokumentasjon. Eksportkreditt Norge håndterer en rekke restruktureringer og mislighold av eksisterende låneengasjement. Dette arbeidet innebærer operasjonell risiko, og det legges ned betydelig arbeid i å etablere gode prosesser og derigjennom sikre statens verdier. Det foreligger også operasjonell risiko i selskapet knyttet til utbetaling av lån og innbetaling av renter og avdrag i låneengasjementene samt løpende oppfølging av lånengasjementene i lånets løpetid.

Oppfølgingen av operasjonell risiko i selskapet er ivaretatt gjennom god juridisk kompetanse for å sikre overholdelse av lover og regler samt korrekt låne- og sikkerhetsdokumentasjon. Videre er implementering av gode kontrollrutiner i selskapets låneadministrasjon knyttet til løpende oppfølging av lån samt inn- og utbetalinger blitt vektlagt. Selskapet har i tillegg nedsatt en egen gruppe av medarbeidere internt som følger opp utfordrende engasjement samt en egen antikorruptjonsgruppe. Selskapets system for håndtering av internkontroll og operasjonell risikostyring, helhetlige styringssystemer, har bidratt til ytterligere bedring av systemer og rutiner for å redusere og bedre overvåke den operasjonelle risikoen. Eksportkreditt Norges samarbeid med GIEK er også med på å bidra til å redusere den operasjonelle risikoen da det gir tilgang på kompetanse og økt mulighet for erfaringsdeling.

Selskapets øvrige drift

Risikoer knyttet til øvrig drift gjelder i hovedsak vellykket implementering og videreutvikling av kritiske systemer, og etterlevelse av de krav staten har stilt til virksomheten.

Forsknings- og utviklingsaktiviteter

Eksportkreditt Norge har selv ingen forsknings- og utviklingsaktiviteter (FoU). Eksportkreditt Norge er av oppdragsgiver bedt om å legge vekt på finansiering av prosjekter som utvikler ny kunnskap og teknologi. Eksportkreditt Norge vurderer prosjektene som omsøkes for grad av innovasjon i henhold til OECDs klassifisering. Av 241 omsøkte prosjekt 16 prosent klassifisert som «særdeles nyskapende» eller «nyskapende» i 2017, mot 21 prosent i 2016.

Eierstyring og selskapsledelse

God foretaksstyring sikrer at Eksportkreditt Norge styres på en god og effektiv måte. Det er en forutsetning for at selskapet skal nå sine mål over tid og levere tjenester i henhold til de krav og forventninger som stilles.

Eksportkreditt Norge følger statens prinsipper for god eierstyring som beskrevet i Meld. St. 27 (2013 – 2014) Et mangfoldig og verdiskapende eierskap. I Meldingens pkt. 8.2.3 fremgår det at alle heleide statlige selskaper bør følge Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES) der dette er hensiktsmessig, og som en del av dette gi en samlet redegjørelse for selskapets eierstyring og selskapsledelse, herunder redegjøre for eventuelle avvik fra anbefalingen.

Eksportkreditt Norge har utarbeidet en redegjørelse for etterlevelse av NUES. Redegjørelsen inngår som vedlegg til årsrapporten og er publisert på selskapets nettsider. Deler av NUES sin anbefaling er ikke relevant for selskapet ettersom Eksportkreditt Norge er et heleid statlig selskap. Ikke relevante anbefalinger relaterer seg til likebehandling av aksjeeiere, fri omsettelighet av aksjer, innkalling til generalforsamling, valgkomité, retningslinjer for kontakt med aksjeeiere utenfor generalforsamlingen samt selskapsovertakelse.

Bærekraft, samfunnsansvar, likestilling og mangfold

Styret vektlegger at Eksportkreditt Norges arbeid med bærekraft og samfunnsansvar er en integrert del av selskapets virksomhet og strategi. Selskapet har i 2017 særlig fokusert på intern kompetanseheving på området risikovurderinger knyttet til miljø og sosiale forhold i transaksjonene, samt videreutviklet samarbeidet med GIEK innen bærekraft og samfunnsansvar. GIEK sitt bærekraftsteam bistår Eksportkreditt Norge i risikovurderinger relatert til samfunnsansvar. Tilsvarende gjennomfører Eksportkreditt Norge kartlegginger knyttet til korrupsjonsrisiko på vegne av begge parter i transaksjoner under 100 millioner kroner. Vurdering av arbeidsvilkår ved utenlandske verft som byggeskip finansiert av Eksportkreditt Norge har blitt videreført og har i 2017 vært særlig konsentrert om verft som leverer skrog til norske verft.

Årsrapporten for 2017 inneholder en omtale av selskapets arbeid med samfunnsoppdraget og

samfunnsansvaret. For mer informasjon om de ulike aspektene knyttet til dette, se selskapets omtale i kapittel 4 i årsrapporten. Eksportkreditt Norge forurensrer ikke det ytre miljø utover effekter av normal kontordrift og reiseaktivitet for en virksomhet av denne størrelse og art.

Selskapet hadde ved utgangen av 2017 totalt 45 ansatte, samt fire nye medarbeidere med oppstart 2. januar 2018. Selskapet har en lik fordeling mellom kvinner og menn. Kvinneandelen blant de aksjonærvalgte styremedlemmene var 60 prosent, mens kvinneandelen i styret samlet sett var 67 prosent ved årsskiftet. Andelen kvinner i ledergruppen var ved årsskiftet 29 prosent.

Eksportkreditt Norge har etablert retningslinjer og igangsatt tiltak for å sikre at selskapet arbeider målrettet og planmessig med likestilling og mangfold. Selskapet vektlegger kjønnsbalanse ved rekruttering av nye medarbeidere, sikre like muligheter for alle ansatte til kompetanseutvikling samt utligne eventuelle ubegrunnede forskjeller i lønn og øvrig kompensasjon mellom kjønnene. Eksportkreditt Norge har nulltoleranse for enhver form for psykisk, seksuell eller annen form for trakassering. For mer informasjon om likestilling og mangfold, se Eksportkreditt Norges årsrapport.

Selskapet har, i tillegg til den kollektive pensjonsordningen, hatt en innskuddsordning over 12 G for ledende ansatte. Denne ordningen ble etablert før nye retningslinjer fra staten ble fastsatt med krav om pensjonsvilkår for ledende ansatte på lik linje med øvrige ansatte i selskapet. Innskuddsordningen over 12 G er avvirket fra og med 1. januar 2018.

Arbeidsmiljø og kompetanseutvikling

Eksportkreditt Norge er en kunnskapsbasert organisasjon med et klart mål om å sette kunden i sentrum. Selskapet jobber systematisk med kompetansedeling for å sikre en robust organisasjon. I 2017 er det særlig lagt vekt på en målrettet og systematisk kompetanseutvikling på tvers av avdelinger i selskapet, innen et utvalg prioriterte kompetanseområder.

Eksportkreditt Norge skal ha en ledelse med tydelig målstyring, god informasjonsdeling og klare tilbakemeldinger på utført arbeid. Selskapets forventning til medarbeidere er at de tar ansvar, gir hverandre konstruktive og tydelige tilbakemeldinger, er fleksible og bidrar til arbeidsglede på jobben.

Det totale sykefraværet i selskapet i 2017 var på 5,9 prosent, hvorav korttidssykefraværet var på 0,95 prosent mens langtidssykefraværet var på 4,95 prosent. Det har ikke forekommet eller blitt rapportert arbeidsuhell eller ulykker i løpet av året, som har resultert i materielle skader eller personskader. Selskapets arbeidsmiljøutvalg har avholdt to møter i 2017.

Styret og kompensasjonsutvalgets møtevirksomhet

Styret har avholdt totalt 13 møter i 2017, herav åtte ordinære møter og fem møter per telefon/sirkulasjon. Styret har et kompensasjonsutvalg som er et saksforberedende organ for styret i saker knyttet til godtgjørelse, pensjon og HR-relaterte saker. Utvalget har i 2017 hatt seks møter, herav to møter per telefon/sirkulasjon.

Fremtidsutsikter

Globalt har den økonomiske veksten i 2017 gjort et oppsving. Spesielt i Europa, som er Norges desidert største eksportmarked, er vekstutsiktene sterkere enn på flere år. Rapporter, inkludert fra den europeiske sentralbanken, viser at bedrifters tilgang til finansiering, inkludert for SMB-bedrifter, er styrket de siste tre årene. I hovedtrekk har eksport fra bransjer innen fastlandsindustrien de siste tre årene hatt en positiv utvikling, drevet av lavere kronekurs og økt vekst i eksportmerkene. I 2018 ventes disse makrodriverne å fortsette i en positiv retning.

Samtidig er det globale bildet sammensatt. Bankene har fått strengere soliditetskrav og er generelt restriktive med å tilby langsiktige lån, spesielt innen bransjer som er rammet av konjunkturedgang, slik som offshore-relaterte næringer. Det gjenstår også en betydelig omstillingutfordring i norsk eksportrettet næringsliv, for å øke eksportvolumene fra andre næringer enn olje- og gassrelatert virksomhet.

Arbeidet med å støtte SMB-virksomhetene i å realisere vekst utenlands vil fortsatt prioriteres i kommende år. Eksportkreditt Norge vil arbeide sammen med GIEK for å støtte virksomhetene på en god måte. Dagens tjenestetilbud treffer ikke optimalt for majoriteten av SMB-bedriftene og vurderinger av mulighetene for en videreutvikling av tjenestetilbudet vil bli vektlagt.

Den nye skipsfinansieringsordningen som dekker levering og ombygging av skip for norske redere ved norske verft, selv om disse ikke går i utenriksfart eller har inntjening fra offshorevirksomheten, forventes å tre i kraft 1. juli 2018. Eksportkreditt Norge forventer at denne ordningen vil kunne bidra til å sikre aktivitet og fortsatt teknologiutvikling ved norske verft. Skipsfinansieringsordningen forventes også å bidra til at andre fartøystyper som f.eks. ferger og fiskebåter vil utgjøre en større del av porteføljen på lengre sikt.

Oslo, 12. mars 2018

Else Bugge Fougner
Styrets leder

Siri Beate Hatlen
Styremedlem

Ingelise Arntsen
Styremedlem

Finn Ivar Marum
Styremedlem

Otto Søberg
Administrerende direktør

Øyvind Holte
Styremedlem

Fanny Fabricius Bye
Styremedlem

8.2 ÅRSREGNSKAP MED NOTEVERK

Resultatregnskap

Beløp i tusen kroner	Note	2017	2016
Annen inntekt	2	111 196	102 619
Sum driftsinntekter		111 196	102 619
Lønnskostnader	3, 10, 12	70 861	68 633
Avskrivninger	5	2 693	3 487
Annen driftskostnad	13,14	33 636	34 552
Sum driftskostnader		107 190	106 672
Driftsresultat		4 006	-4 053
Finansinntekt		1 400	1 558
Finanskostnad		283	351
Netto finansposter		1 117	1 207
Årsresultat før skatt		5 123	-2 846
Skattekostnad	4	1 414	-638
Årsresultat		3 709	-2 208

Årets overskudd på 3.709 tusen kroner overføres til annen egenkapital, se note 9.

Balanse

Beløp i tusen kroner	Noter	2017	2016
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler	5	1 597	3 329
Transportmidler, inventar og datautstyr	5	497	970
Utsatt skattefordel	4	5 559	6 973
Sum anleggsmidler		7 653	11 272
Omløpsmidler			
Kundefordringer	6	3 160	2 840
Andre fordringer	6	537	841
Innskuddsfond pensjoner	10	3 036	3 289
Bankinnskudd	7	71 182	65 763
Sum omløpsmidler		77 915	72 732
SUM EIENDELER		85 568	84 004
EGENKAPITAL OG GJELD			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	8	10 000	10 000
Overkurs	8	3 917	3 917
Sum innskutt egenkapital		13 917	13 917
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	9	32 999	29 290
Sum egenkapital		46 916	43 207
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	10	9 538	9 625
Ikke inntektsført investeringstilskudd	2	2 075	3 573
Annen langsiktig gjeld	10, 12	4 448	5 405
Sum avsetning for forpliktelser		16 061	18 603
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	11	4 234	2 880
Skyldig offentlige skatter og avgifter	4, 11	5 045	4 197
Annen kortsiktig gjeld	10, 11, 12	13 312	15 117
Sum kortsiktig gjeld		22 591	22 194
Sum gjeld		38 652	40 797
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		85 568	84 004

Oslo, 12. mars 2018

Else Bugge Fougner
Styrets leder

Siri Beate Hatlen
Styremedlem

Ingelise Arntsen
Styremedlem

Finn Ivar Marum
Styremedlem

Øyvind Holte
Styremedlem

Fanny Fabricius Bye
Styremedlem

Otto Søberg
Administrerende direktør

Kontantstrømoppstilling

Beløp i tusen kroner	2017	2016
Likvider tilført/brukt på virksomheten		
Tilskudd	109 698	100 786
Renteinntekter	1 172	1 274
Utbetaling til drift	105 939	102 045
Netto likviditetsendring fra virksomheten	4 931	15
Likvider tilført/brukt på investeringer		
Investert i varige driftsmidler*	488	208
Netto likviditetsendring fra investeringer	488	208
Likvider tilført/brukt på finansiering		
Innbetaling av egenkapital	0	0
Netto likviditetsendring fra finansiering	0	0
Netto endring i likviditeter gjennom året	5 419	223
Likviditetsbeholdning per 01.01	65 763	65 540
Likviditetsbeholdning per 31.12	71 182	65 763

* Kjøp av anleggsmidler som er aktivert herunder immaterielle eiendeler og inventar.

NOTE 1 | REGNSKAPSPRINSIPPER

Overordnede prinsipper for årsregnskapet

Årsregnskapet er utarbeidet, og blir presentert, i norske kroner. Årsregnskapet er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven, herunder de grunnleggende regnskapsprinsippene, tilhørende forskrifter og endelige norske regnskapsstandarder, med mindre annet er eksplisitt angitt, slik disse gjaldt per 31.12.2017, og er i samsvar med god regnskapsskikk.

Ved usikkerhet har selskapet benyttet beste estimat på bakgrunn av den informasjonen som var tilgjengelig da årsregnskapet ble avlagt og virkningen av endringer i regnskapsestimater blir normalt resultatført. Alle inntekter og kostnader er resultatført. Årsregnskapet er utarbeidet etter ensartede prinsipper som anvendes konsistent over tid. Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning om fortsatt drift.

Bruk av estimater og informasjon om betydelige estimater

De beskrevne regnskapsprinsippene innebærer at selskapet har anvendt estimater og forutsetninger som påvirker poster i resultat og balanse. Estimatenes baseres på erfaring og en vurdering av underliggende faktorer. Vurderinger, estimater og forutsetninger som har vesentlig effekt på regnskapet oppsummeres nedenfor.

Avskrivninger

Avskrivninger av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler er basert på antatt levetid for disse. Fremtidige investeringsbeslutninger vil påvirke forventet brukstid. Dette kan gi grunnlag for endrede avskrivningsprofiler og vil påvirke fremtidige resultater.

Pensjoner

Beregning av virkelig verdi av pensjonsforpliktelser er basert på flere økonomiske og demografiske forutsetninger. Enhver endring i de anvendte forutsetninger påvirker den beregnede forpliktelsen. Det henvises til noten om pensjonsforpliktelser for en nærmere beskrivelse av hvilke forutsetninger som er lagt til grunn.

Avsetninger

For enkelte resultatposter i regnskapet avsettes det for forventede fremtidige kostnader basert på estimater og informasjon som er tilgjengelig på tidspunktet for regnskapsavleggelsen. Disse avsetningene kan avvike fra faktisk fremtidig kostnad. Avsetninger knytter seg i hovedsak til kostnad for kompensasjon på grunn av avvikling av ytelsesordning under 12G, avvikling av innskuddsordning over 12G og variabel kompensasjon til ansatte.

Tilskudd/driftsinntekter

Stortinget bevilger selskapets tilskudd årlig. Tilskuddet gjøres tilgjengelig av Nærings- og fiskeridepartementet gjennom årlige oppdragsbrev og utbetales i like store kvartalsvise beløp. Tilskuddet kan gis som en kombinasjon av drifts- og investeringstilskudd.

Driftstilskuddet ytes i takt med selskapets aktiviteter, og regnskapsføres i sin helhet som driftsinntekt i samme periode som selskapets aktiviteter utføres. Bruttoføring av tilskuddet legges til grunn.

Investeringstilskudd bruttoføres og behandles som utsatt inntektsføring og resultatføres i en sammenstilling med avskrivningene i takt med avskrivningsperioden for den tilhørende investeringen. Periodisert tilskudd klassifiseres som driftsinntekt i resultatregnskapet.

Pensjoner

Selskapet har i 2017 i hovedsak hatt innskuddsbaserte pensjonsordninger. For innskuddsbaserte pensjonsordninger betales innskuddene til pensjonsforsikringsordninger. Når innskuddene er betalt gjenstår ingen ytterligere forpliktelser. Innbetalinger til innskuddsbaserte pensjonsordninger belastes resultatregnskapet for den perioden innskuddet gjelder.

I tillegg gjenstår enkelte individuelle ytelsesordninger. Den balanseførte forpliktelsen gjelder en førtidspensjonsordning og to pensjonsordninger over 12G, for personer tidligere ansatt i Eksportfinans. Forpliktelsen viser nåverdien av de definerte ytelsene på balansedagen, justert for ikke resultatført estimatavik. Pensjonsforpliktelsen beregnes årlig av aktuar ved bruk av en lineær opptjeningsmetode og forventet sluttlønn. Bokført netto forpliktelse er inkludert arbeidsgiveravgift og finansskatt.

Periodens netto pensjonskostnad knyttet til ytelsesordninger er inkludert i lønnskostnader og består av periodens pensjon-sopptjening, rentekostnad på beregnet pensjonsforpliktelse, forventet avkastning av pensjonsmidler, resultatført virkning av endringer i estimater og periodisert arbeidsgiveravgift og finansskatt.

Merverdiavgift

Eksportkreditt Norge AS (Eksportkreditt Norge) omsetter tjenester med formidling av finansiering unntatt fra avgiftsplikt etter merverdiavgiftsloven § 3-6 bokstav b.

Klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, med fradrag for av- og nedskrivninger. Anleggsmidler nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler er balanseført i den grad det kan identifiseres en fremtidig økonomisk fordel knyttet til utvikling av en identifiserbar immateriell eiendel, og utgift kan måles pålitelig.

Kjøpt programvare balanseføres til anskaffelseskost, inkludert utgifter til å få programmene operative, og avskrives over forventet økonomisk levetid (opp til fem år). Utgifter til utvikling eller vedlikehold av programvare kostnadsføres etter hvert som de påløper.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi, foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere.

Omløpsmidler

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kundefordringer er oppført til pålydende med fradrag for avsetning til forventede tap. Fordringer nedskrives basert på en vurdering av forsinket betaling og andre indikatorer på at kunden har betalingsvansker.

Kortsiktig gjeld

Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Skatter

Skattekostnaden omfatter periodens betalbare skatter og endringene i utsatt skatt/ -skattefordel. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat. Netto utsatt skatt/ -skattefordel er beregnet med 25 prosent på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskaps- og skattemessige verdier på eiendeler og gjeld, samt skattemessig underskudd til fremføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli utnyttet.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under finansposter.

Kontantstrømpstilling

Kontantstrømpstillingen er utarbeidet etter den direkte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter bankinnskudd.

NOTE 2 | TILSKUDD OG ANDRE INNTEKTER

Selskapet har i 2017 mottatt drifts-/investeringstilskudd fra Nærings- og fiskeridepartementet på totalt 109,7 millioner kroner eksklusive merverdiavgift.

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2017	2016
Driftstilskudd	109 210	100 578
Resultatført investeringstilskudd i perioden	1 986	2 041
Sum resultatført tilskudd	111 196	102 619
Sum driftsinntekter	111 196	102 619
Endring balanseført investeringstilskudd pr.31.12	-1 498	-1 833
Sum tilskudd og andre inntekter	109 698	100 786

NOTE 3 | LØNNSKOSTNAD, ANTALL ANSATTE, GODTGJØRELSER M.M.

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2017	2016
Lønn	49 428	48 477
Arbeidsgiveravgift	10 891	7 258
Pensjonskostnader	7 746	9 212
Andre personalkostnader	2 796	3 686
Sum lønnskostnader	70 861	68 633

<i>Antall ansatte</i>	2017	2016
Antall faste ansatte per 31.12	45	44
Antall midlertidig ansatte	0	4
Ansatte med signert arbeidsavtale, ikke tiltrådt per 31.12.	4	3
Antall årsverk	48	46

NOTE 4 | SKATTEKOSTNAD

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2017	2016
Beregning av betalbar skatt		
Ordinært resultat før skattekostnad	5 123	-2 846
Permanente forskjeller	532	293
Endring midlertidige forskjeller	-3 472	45
Grunnlag betalbar skatt	2 183	-2 508
Betalbar skatt på årets resultat (25 %)	0	0
Betalbar skatt i balansen består av		
Betalbar skatt på årets resultat	0	0
Som betalbar skatt i balansen	0	0
Årets skattekostnad består av		
Betalbar skatt på årets resultat	0	0
Endring utsatt skattefordel	1 414	-638
Årets totale skattekostnad	1 414	-638
Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt		
Driftsmidler	-1 128	-1 021
Netto pensjonsforpliktelser	-14 735	-14 475
Ikke inntektsført investeringstilskudd	-2 075	-3 573
Andre midlertidige forskjeller	-3 975	-6 315
Underskudd til fremføring	-325	-2 508
Sum midlertidige forskjeller	-22 238	-27 892
Utsatt skatt (+) / utsatt skattefordel (-) pr. 31.12.	-5 559	-6 973
Avstemming fra nominell til faktisk skattesats		
Forventet skatt etter nominell skattesats (25 %)	1 281	-711
Effekt av permanente forskjeller	133	73
Effekt av endring skatteprosent (25%) ved beregning av utsatt skatt/skattefordel	0	0
Skattekostnad i henhold til resultatregnskapet	1 414	-638

NOTE 5 | IMMATERIELLE EIENDELER OG VARIGE DRIFTSMIDLER

Beløp i tusen kroner	Immatrielle eiendeler	Inventar	IKT utstyr	Kunst	Sum 2017	Sum 2016
Anskaffelseskost 01.01.17	12 614	3 576	1 872	28	18 090	18 307
Tilgang driftsmidler	394	94	0	0	488	208
Utrangerte driftsmidler	0	0	0	0	0	425
Anskaffelseskost 31.12.17	13 008	3 670	1 872	28	18 578	18 090
Akkumulerte avskrivninger 01.01.17	9 286	2 698	1 808	0	13 792	10 730
Årets avskrivninger	2 126	503	64	0	2 693	3 487
Tilbakeførte avskrivninger på utrangerte driftsmidler	0	0	0	0	0	425
Bokført verdi 31.12.17	1 597	469	0	28	2 094	4 299
Økonomisk levetid	4-5 år	5 år	3 år			
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Avskrives ikke		

NOTE 6 | KUNDEFORDRINGER OG ANDRE FORDRINGER

Beløp i tusen kroner	2017	2016
Kundefordringer	1 894	2 663
Viderefakturering av utlegg for lånetaker	1 104	23
Fordring til staten vedrørende tap på kunder	162	155
Sum kortsiktige fordringer	3 160	2 840
Sum forskuddsbetaling til leverandører	537	841

NOTE 7 | BANKINNSKUDD

Per 31.12.2017 hadde selskapet 71,2 millioner kroner i bankinnskudd, av dette utgjorde 2,4 millioner kroner bundne skattetrekksmidler.

NOTE 8 | AKSJEKAPITAL OG AKSJONÆRINFORMASJON

Selskapets aksjekapital utgjør 10 millioner kroner per 31.12.2017 fordelt på 10 000 aksjer à 1 000 kroner. Alle aksjene eies av den norske stat ved Nærings- og fiskeridepartementet og alle aksjene har samme rettigheter.

NOTE 9 | EGENKAPITAL

Beløp i tusen kroner	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 31.12.16	10 000	3 917	29 290	43 207
Årets resultat	0	0	3 709	3 709
Egenkapital 31.12.17	10 000	3 917	32 999	46 916

NOTE 10 | PENSJONSKOSTNADER

Selskapet er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning iht lov om obligatorisk tjenestepensjon. Selskapet har etablert en pensjonsordning som oppfyller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon, gjennom en lukket, og nå avviklet, ytelsesordning og en innskuddspensjonsordning. Alle ansatte har en avtalefestet pensjon (AFP) som gjelder for privat sektor.

Innskuddsordning

Selskapet har i 2017 hatt en innskuddsbasert ordning under 12G etter lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Fire ledende ansatte hadde i tillegg avtale om innskuddsordning over 12G. Ordningen ble etablert med ekstern fondering tilsvarende 30 % av lønn over 12G. Denne ordningen er avviklet fra 1. januar 2018. Det gis tidsbegrenset kompensasjon for avløsning av denne ordningen.

Ytelsesordning

En ledende ansatt og en annen ansatt (pensjonist fra 1. august 2017) som ble overført fra Eksportfinans har individuell avtale om ytelsespensjon over 12G. Disse avtalene er ikke avviklet per 31.12.17. Se note 12 for samlet oversikt over lønn og andre godtgjørelser til ledende ansatte. Den tidligere ansatte har en løpende førtidspensjonsordning.

Pensjonskostnadene er utarbeidet i henhold til NRS6 anbefalinger av aktuar. Pensjonskostnader og forpliktelser inkluderer arbeidsgiveravgift og finansskatt.

Selskapet har en avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP). Ordningen er å anse som en ytelsesbasert flerforetaksordning, men regnskapsføres som en innskuddsordning frem til det foreligger pålitelig og tilstrekkelig informasjon slik at selskapet kan regnskapsføre sin proporsjonale andel av pensjonskostnad, pensjonsforpliktelse og pensjonsmidler i ordningen. Selskapets forpliktelser er dermed ikke balanseført som gjeld.

NOTE 10 (forts.) | PENSJONSKOSTNADER

2017 Beløp i tusen kroner	
Netto pensjonskostnad (ytelse)	Usikret ordning
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	367
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	167
Forventet avkastning på pensjonsmidler	0
Resultatførte estimatavik	-163
Oppgjør av ytelsesordning under 12G	0
Arbeidsgiveravgift	101
Netto pensjonskostnad ytelsesordning	472

Balansført forpliktelse (ytelse)	Usikret ordning
Opptjente pensjonsforpliktelser	-9 292
Pensjonsmidler til markedsverdi	0
Ikke resultatført estimatavik	-246
Netto pensjonsmidler (+) / forpliktelse (-)	-9 538
Herav arbeidsgiveravgift	1 490

Forutsetninger	2017	2016
Diskonteringsrente	2,40 %	2,60 %
Forventet lønnsvekst	2,50 %	2,50 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,25 %
Forventet pensjonsregulering	1,35 %	0,00 %
Anvendt dødelighetstabell	K2013	K2013

Forutsetningene er basert på forhold per årsavslutningstidspunkt og er basert på selskapsespesifikke forhold.

Total netto pensjonskostnad	2017	2016
Netto ytelsespensjonskostnader	472	-2 092
Arbeidsgiveravgift og finansskatt av innbetalt premie på ytelsespensjon	0	653
Kostnadsført AFP	580	551
Avløsning pensjonsordning	1 945	8 343
Netto innskuddspensjonskostnader	4 749	1 828
Total netto pensjonskostnad	7 746	9 283

NOTE 11 | KORTSIKTIG GJELD

Beløp i tusen kroner	2017	2016
Leverandørgjeld	4 234	2 880
Betalbar skatt	0	0
Andre skyldige offentlige skatter og avgifter	5 045	4 197
Avsetning for forpliktelse	4 487	6 855
Avsetning for feriepenge	4 838	5 010
Pensjonskompensasjon for avvikling av pensjonsordninger	3 785	2 733
Mottatt forskuddsbetaling fra kunde	202	519
Sum kortsiktig gjeld	22 591	22 194

NOTE 12 | GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG STYRET

Styrets erklæring om lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte

Erklæring vedrørende godtgjørelse til administrerende direktør og ledende ansatte er i tråd med retningslinjer for statlig eierskap, herunder «Retningslinjer for lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel» (fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet med virkning fra 13.2.2015). Selskapets retningslinjer er beskrevet nedenfor, videre oppgis utbetalt godtgjørelse til ledende ansatte. Oversikt over godtgjørelse utbetalt til styret er gitt avslutningsvis.

Retningslinjer for godtgjørelse

Eksportkreditt Norge har retningslinjer for enhetlig lønnspolitikk og lønnsystem for hele selskapet. Eksportkreditt Norge har som mål å være konkurransedyktig, men ikke lønnsledende sammenlignet med relevante selskaper. Kompensasjonen til ledende ansatte skal reflektere stillingens ansvarsforhold og kompleksitet, selskapets verdier og kultur, rolleinnhavers atferd og prestasjoner, samt behovet for å tiltrekke og beholde nøkkelpersoner. Ordningene er transparente og i tråd med prinsipper for god eierstyring.

Beslutningsprosess

Administrerende direktør sin kompensasjon fastsettes av styret etter innstilling fra kompensasjonsutvalget, og administrerende direktør fastsetter kompensasjon for øvrige ledere i samråd med styret.

Kompensasjonselementer

Den totale kompensasjon består av fastlønn (hovedelement), variabel kompensasjon, naturalytelser, pensjons- og forsikringsordninger.

Fastlønnen er gjenstand for årlig vurdering og fastsettes blant annet på bakgrunn av lønnsutviklingen i samfunnet generelt, og i finansnæringen spesielt. Vurderingen gjennomføres med virkning fra 1. mai.

Variabel kompensasjon er gjenstand for årlig vurdering og rammen fastsettes av selskapets styre etter innstilling fra kompensasjonsutvalget. Variabel kompensasjon fastsettes på bakgrunn av en helhetsvurdering, og basert på påvirkbare kriterier knyttet opp til selskapets mål, handlingsplaner og verdier (fastsatt i begynnelsen av året) innenfor konkrete områder. Selskapets mål er operasjonalisert i form av målkort, hvor hensikten er å bygge opp under selskapets vedteksfestede sektorpolitiske mål og målene fastsatt av eier. Ordningen med variabel kompensasjon er lik for alle ansatte, herunder ledende ansatte, med et tak på 1,5 måneders fastlønn. Uttelling for den enkelte ansatte vil variere. Ledende ansatte tilbys naturalytelser som aviser/tidsskrifter og telefon-/kommunikasjonsordninger. Naturalytelsene er ikke vesentlige sammenlignet med den ansattes fastlønn.

I tillegg til ordinær pensjonsordning under 12G har fire ledende ansatte som en del av sin kompensasjon hatt innskuddsordning over 12G. Denne innskuddsordningen ble etablert før nye retningslinjer fra staten ble fastsatt 13.02.2015. Eksportkreditt Norge har tilpasset seg de nye retningslinjene med virkning fra 1. januar 2018, uavhengig av at disse ikke påla endring av inngåtte avtaler. Dette innebærer at innskuddsordningen over 12G er avviklet fra og med 1. januar 2018. De fire ledende ansatte vil motta en begrenset kompensasjon etter mønster av kompensasjonen for avviklingen av ytelseordningen under 12G per 31. desember 2016. Kompensasjonen gjelder for seks år og utbetales månedlig over en treårsperiode forutsatt at vedkommende er ansatt i selskapet. En ledende ansatt overført fra Eksportfinans har fortsatt individuell avtale om ytelsespensjon over 12G. Se note 10 for samlet oversikt over pensjonsytelser.

Individuelle ordninger

Administrerende direktør har avtale om etterlønn ved fratredelse på inntil ett år som er i tråd med statens retningslinjer. En ledende ansatt som ble overført fra Eksportfinans, har fortsatt individuell avtale om etterlønn. Administrerende direktør og de fleste av de ledende ansatte har avtale om fast bilgodtgjørelse. Styremedlemmer har avtale om fast styrehonorar.

Selskapet har ingen godtgjørelselementer utover de nevnte ordningene.

NOTE 12 (forts.) | GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG STYRET

Godtgjørelse til ledende ansatte

2017 Beløp i tusen kroner	Lønn ¹⁾	Bonus ²⁾	Annen godtgjørelse ³⁾	Pensjon ⁴⁾
Otto Søberg ⁵⁾	2 605	233	177	157
Eli Skrøvset	1 887	164	174	377
Olav Einar Rygg ⁶⁾ ¹¹⁾	1 545	135	174	2 665
Ivar Slengesol	1 416	124	177	323
Tobias Hvinden	1 405	123	184	352
Ellen B. Svaheim	970	38	28	171
Marie Sørli ⁷⁾	698	49	15	92
Jostein Djupvik ⁸⁾	594	51	81	150

2016 Beløp i tusen kroner	Lønn ⁹⁾	Bonus ¹⁰⁾	Annen godtgjørelse ³⁾	Pensjon ¹¹⁾
Otto Søberg ¹²⁾	242	0	14	0
Jarle Roth ¹²⁾	1 792	0	92	289
Eli Skrøvset	1 851	162	170	348
Olav Einar Rygg	1 885	132	171	469
Ivar Slengesol	1 506	121	175	316
Tobias Hvinden	1 327	116	181	311
Ellen B. Svaheim	900	43	20	162
Marie Sørli ⁷⁾	1 102	73	25	176
Jostein Djupvik ⁸⁾	100	9	14	24

¹⁾ Lønn, feriepenger og fungeringstillegg utbetalt i 2017. Fungeringstillegg er utbetalt til Marie Sørli.

²⁾ Viser bonus, opptjent i 2017 som utbetales i 2018, inkludert feriepenger som utbetales i 2019.

³⁾ Naturalytelser utgjør bilgodtgjørelse i tillegg til alle ikke-kontante fordeler mottatt i året. Inkluderer skattbar del av forsikring-spremier og telekommunikasjon.

⁴⁾ Pensjonen omfatter også innskuddspensjon og kompensasjon av opphørt ytelsesordning under 12G for ansatte overført fra Eksportfinans ASA.

⁵⁾ Lønn i 2017 er fratrukket lønn for 30 feriedager. Årslønn er 2.900 tusen kroner.

⁶⁾ Pensjonen inkluderer utbetaling av kapitalverdi av tidligere opptjent førtidspensjon over 12G med 2.151 tusen kroner for avviklet pensjonsordning. Av pensjongsgodtgjørelsen i 2017 er 1.886 tusen kroner opptjent i og betalt av Eksportfinans. Pensjonen omfatter også innskuddspensjon og kompensasjon av opphørt ytelsesordning under 12G for overførte ansatte fra Eksportfinans ASA. I tillegg er det inkludert verdiendringen på ytelsespensjon over 12G 146 tusen kroner. Se også fotnote 11.

⁷⁾ Marie Sørli fungerte som medlem av ledergruppen fra 01.02.2016 frem til 15.07.17. Lønn og annen godtgjørelse er kun rapportert for 6,5 måneder i 2017 og 11 måneder i 2016.

⁸⁾ Jostein Djupvik har hatt permisjon fra ledergruppen fra 01.02.2016 frem til 15.07.2017. Lønn og annen godtgjørelse er kun rapportert for 5,5 måneder i 2017 og 1 måned i 2016.

⁹⁾ Lønn, feriepenger og fungeringstillegg utbetalt i 2016. Fungeringstillegg er utbetalt til Olav Einar Rygg (konstituert adm.dir.), Ivar Slengesol og Marie Sørli.

¹⁰⁾ Viser bonus opptjent i 2016 som utbetales i 2017, inkludert feriepenger som utbetales i 2018.

¹¹⁾ Verdiendring på pensjonsrettighetene reflekterer både effekten av et års ekstra opptjening, og justering i nåverdien for tidligere opptjente pensjonsrettigheter. Estimert endring i opptjente pensjonsrettigheter er beregnet som økning i pensjonsforpliktelse beregnet med stabile økonomiske forutsetninger. Økningen omfatter dermed både årets pensjonsopptjening og renteelementet knyttet til samlede opptjente pensjonsrettigheter. Tabellen viser estimert verdiendring fra 1. januar til 31. desember for alle personene. Pensjonen omfatter også innskuddspensjon.

¹²⁾ Jarle Roth sluttet som administrerende direktør 30.juni 2016 for å gå over i stilling i annet selskap. Otto Søberg tiltrådte som ny administrerende direktør fra 1. desember 2016.

NOTE 12 (forts.) | GODTGJØRELSE TIL LEDENDE ANSATTE OG STYRET

Godtgjørelse til styret

Beløp i tusen kroner	2017	2016
Else Bugge Fougner (styreleder) ¹³⁾	346	330
Siri Hatlen ¹³⁾	217	205
Finn Ivar Marum	193	190
Ingelise Arntsen ¹⁴⁾	193	111
Øivind Holte ¹⁴⁾	193	111
Trude Husevåg ¹⁴⁾	0	79
Arild Vik ¹⁴⁾ ¹⁵⁾	0	79
Fanny Fabricius Bye ¹³⁾ ¹⁶⁾	213	114
Jørgen Hauge (observatør) ¹⁶⁾ ¹⁷⁾	38	112
Laila Johnsen (observatør) ¹⁷⁾	0	13
Marie Sørli (observatør) ¹⁷⁾	0	3

¹³⁾ Inkluderer honorarer for styre- og kompensasjonsutvalg.

¹⁴⁾ Ingelise Arntsen og Øivind Holte erstattet Trude Husevåg og Arild Vik i styret, etter generalforsamling 6. juni 2016.

¹⁵⁾ Arild Vik overtok styrevervet etter Øivind Kristian Rue 22. mai 2015.

¹⁶⁾ Fanny Fabricius Bye erstattet Jørgen Hauge som ansattevalgt styremedlem fra 6. juni 2016.

¹⁷⁾ Styrehonoraret for observatør er 38 tusen kroner i 2017 og 37 tusen kroner i 2016.

Jørgen Hauge har vært observatør fra 6. juni 2016.

Laila Johnsen har vært observatør fra 1. februar-6. juni 2016.

Marie Sørli har vært observatør fra 1. januar-1. februar 2016.

NOTE 13 | GODTGJØRELSE TIL REVISOR

Kostnadsførte honorarer til revisjon av selskapets finansregnskap eksklusiv merverdiavgift.

Beløp i tusen kroner	2017	2016
Lovpålagt revisjon	234	212
Skatterådgivning	6	24
Andre attestasjonstjenester	25	21
Andre tjenester utenfor revisjon	0	0
Sum revisjonshonorarer	265	257

NOTE 14 | LEIEAVTALER

Selskapet inngikk i 2012 kontrakt om leie av kontorlokaler med Bendixen Eiendom AS. Leiekontrakten hadde varighet til 14.06.17 med opsjon på ytterligere 5 år. Selskapet inngikk en ny leieavtale med Bendixen Eiendom AS i 2014 vedrørende leie av ytterligere areal i samme etasje som selskapet har kontorlokaler i. Leietiden på den gamle og nye leieavtalen ble synkronisert slik at begge leieavtaler har varighet til 14.06.2019 med opsjon på ytterligere 5 år. Det aktuelle bygget, hvor lokalene ligger, ble i 2016 solgt til PEC Hieronymus AS. De gamle leiekontraktene er i sin helhet overført til ny huseier.

Årets leiekostnad utgjorde 4,5 millioner kroner (2016 4,3 millioner kroner), inkludert drifts- og felleskostnader.

NOTE 15 | NÆRSTÅENDE PARTER

Eksportkreditt Norge har ikke eierinteresser i andre selskaper.

Styremedlemmer og ledende ansatte kan ikke delta i behandlingen eller avgjørelsen av saker der vedkommende eller nærstående parter må anses for direkte eller indirekte å ha personlig eller økonomisk særinteresse i saken. Den enkelte plikter selv å påse at han eller hun ikke er inhabil i behandlingen av en sak.

I tråd med fullmakt gitt av Stortinget overtar staten lån fra Eksportfinans ved marginfornyelse gjennom eksportkredittordningen. Eksportkreditt Norge er gjennom sitt oppdrag ansvarlig for den praktiske overføringen og oppfølgingen av lånene i ettertid. Lånene overtas etter samme prinsipp som de lånene staten overtok før Eksportkreditt Norge ble opprettet. Eksportfinans anses ikke som nærstående part.

Ved utgangen av 2017 var 73 % av utlånsporteføljen under eksportkredittordningen garantert av Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK). GIEK er et forvaltningsorgan og dermed del av statens juridiske person, mens Eksportkreditt Norge er en selvstendig juridisk person 100 % eid av staten. Det er et viktig prinsipp at vilkårene i de transaksjonene hvor GIEK og Eksportkreditt Norge deltar skal fattes på selvstendig grunnlag. GIEK anses ikke som nærstående part.

NOTE 16 | FINANSIELL MARKEDSRISIKO

Eksportkreditt Norges finansielle markedsrisiko er begrenset. Selskapet viderefakturerer utgifter knyttet til ekstern bistand til låntakere. Det er enighet med eier, Nærings- og fiskeridepartementet, om at tap knyttet til slik fakturering skal dekkes av staten året etter at tapene oppstår.

NOTE 17 | HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Selskapet er ikke kjent med hendelser etter balansedagen som påvirker årsregnskapet for 2017.

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Eksportkreditt Norge AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Eksportkreditt Norge AS' årsregnskap som viser et overskudd på kr 3 709 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Stord
Ålesund	Finnøy	Molde	Strømsund
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Bergen	Haugesund	Sandnessjøen	Tvedestrand
Bodø	Karvik	Sandnessjøen	Tynset
Drammen	Kristiansand	Stavanger	Ålesund

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo 22. mars 2018
 KPMG AS

 Ole Christian Fongaard
 Statsautorisert revisor

9 Utlånsregnskapet

9.1 UTLÅNREGNSKAPET 2017

Kontantstrømoppstilling for eksportkredittordningen

Beløp i millioner kroner	Note	2017	2016
Nye utbetalinger	1	3 424	10 121
Renteinntekter	1	1 744	1 711
Gebyrinntekter	1	21	20
Avdrag	1	8 276	8 922
Mellomværende med statskassen (utgående saldo)	3	-1	-63

Kapitalregnskap – utestående fordringer

Beløp i millioner kroner	Note	2017	2016
Inngående balanse 1. januar	2	76 505	63 831
Nye utbetalinger	2	3 424	10 121
Avdrag	2	-8 276	-8 922
Korrigeringer	1,2	-2 294	11 474
Sum endringer i perioden	2	-7 146	12 674
Utgående balanse 31. desember	2	69 359	76 505

SPESIFIKASJON AV UTLÅNSREGNSKAPET

NOTE 1 | KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Utbetalinger, rente- og gebyrinntekter er ført opp etter faktisk vekslingskurs. Avdragene ble tidligere ført etter historisk kost, det vil si til den valutakursen lånene ble utbetalt til. Dette er endret fra 2016, og avdragene er også ført etter faktisk vekslingskurs.

NOTE 2 | KAPITALREGNSKAP

Inngående balanse for 2016 er ført opp etter historisk kurs, mens IB og UB for 2017 er ført opp etter virkelig verdi. Utbetalinger og avdrag er ført opp etter faktisk vekslingskurs. Lån i utenlandsk valuta ved årsslutt er justert i henhold til Norges Banks valutakurser for siste bankdag 2017, noe som medfører behov for korrigeringer.

NOTE 3 | MELLOMVÆRENDE MED STATSKASSEN

Mellomværende med statskassen utgjør nettosummen av de fordringer og gjeld som virksomheten har rapportert til statsregnskapet på statskonto for mellomværende med statskassen.

Riksrevisjonen

Vår saksbehandler
Sigurd Aamodt 21540907
Vår dato 20.03.2018 Vår referanse 2017/00799-9
Deres dato Deres referanse

EKSPORTKREDITT NORGE AS
Postboks 1315 Viken
0112 OSLO

Revisjon av Utlånsregnskapet 2017

Lov om Eksportkreditt Norge § 4 fastslår at Riksrevisjonen skal forestå revisjon av lånerregnskapet. På denne bakgrunn har Riksrevisjonen for regnskapsåret 2017 revidert lånerregnskapet forvaltet av Eksportkreditt Norge AS som en del av Nærings- og fiskeridepartementet sitt regnskap. Det vil ikke bli avgitt revisjonsberetning eller noen annen skriftlig erklæring om lånerregnskapet.

Etter fullmakt

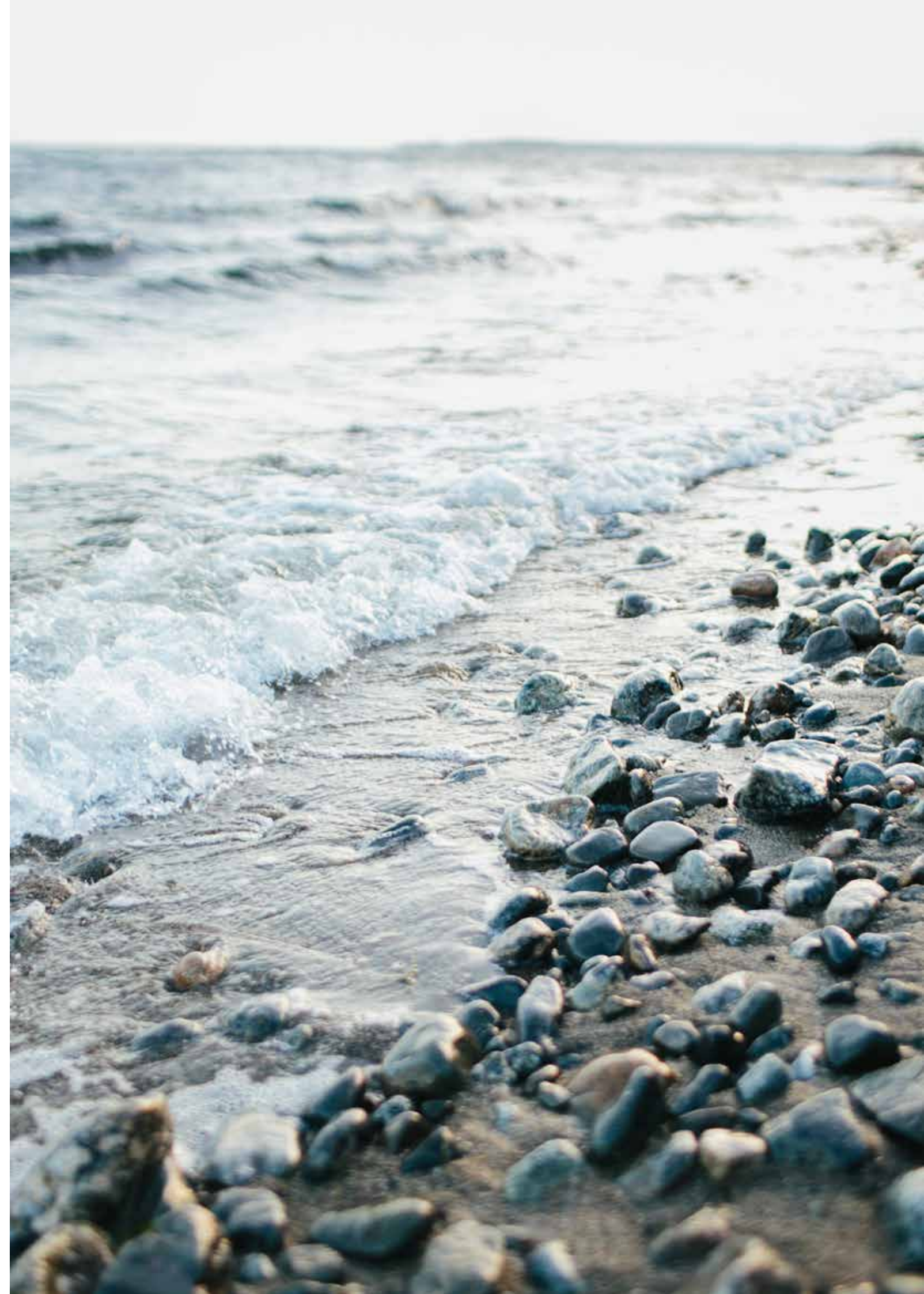
Erna Jørgensen Lea
ekspedisjonssjef

Elisabeth Slaatråten Farr
avdelingsdirektør

Brevet er ekspedert digitalt og har derfor ingen håndskreven signatur.

Kopi til: NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENTET

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	E-post	Internett	Bankkonto	Org.nr.
Postboks 8130 Dep 0032 Oslo	Storgata 16	22 24 10 00	postmottak@riksrevisjonen.no	www.riksrevisjonen.no	7694 05 06774	974760843

10 Øvrige vedlegg

10.1. LØNNSOMHETSBEREGNING FOR EKSPORTKREDITTORDNINGEN 2017 (SKYGGEREGNSKAP)

Lønnsomhetsberegningen for 2017 er satt opp etter samme prinsipper som lønnsomhetsberegningen for tidligere år.

Statens finansieringskostnad fastsettes på begynnelsen av det gjeldende år lønnsomhetsberegningen skal beregnes for. Tanken med dette er at staten finansierer årlig. Det tas utgangspunkt i den statsobligasjonsrenten som har tilnærmet lik gjennomsnittlig løpetid (durasjon) som de respektive utlånsporteføljer. Ved finansieringskostnad i valuta er rentekostnaden i valuta utledet ved å justere med rente- og valutawapper som reflekterer rentenivået i de respektive valutaene.

- › De ulike porteføljene er definert som CIRR-lån og markedslån. Disse er igjen inndelt i lån i NOK og de utenlandske valutaene, samt de ulike rentefixingsperiodene for markedslån (3M og 6M IBOR).
- › Gjennomsnittlig løpetid er definert som vektet gjennomsnittlig løpetid på porteføljen ved inngangen av beregningsåret til forfall.
- › Gjennomsnittlig størrelse på portefølje er $(IB + UB) / 2$. Saldo per 1. januar, 30. juni og 31. desember er brukt som grunnlag for gjennomsnittsberegningen.

› Renteinntekter i utenlandsk valuta vil bli omregnet til NOK med gjennomsnittlig valutakurs ved første og siste bankdag i året. Saldo per 1. januar, 30. juni og 31. desember er brukt som grunnlag for gjennomsnittsberegningen.

› Det legges til administrasjonskostnader for Staten i forbindelse med finansiering. Denne settes til 15 bp, som er lik den administrasjonskostnaden som er notifisert til ESA i forbindelse med markedsprising av lån.

› Det trekkes i fra tapsavsetninger for utlånene. Denne settes til 2bp og følger av vedtatt kredittpolicy.

› Forvaltningskostnader er bevilget tilskudd til Eksportkreditt Norge fra staten til å forvalte eksportkredittordningen.

Lønnsomhetsberegningen for 2017 viser et tilnærmet likt resultat sammenlignet med 2016. Netto renteinntekt etter administrasjonskostnader var seks millioner kroner lavere enn foregående år, hvor bidragene fra CIRR og Markedsporteføljen i hovedsak utlignet hverandre. Resultatet fra CIRR-porteføljen var 59 millioner kroner lavere, drevet av lavere volum med NOK-lån og lavere rentemargin for USD-lån.

Resultatet fra Markedsporteføljen økte med 52 millioner kroner, drevet av lavere fundingcost og dertil bedret rentemargin. Rentemargin (over IBOR) i Markedsporteføljen var i stor grad uendret for de viktigste valutaene.

CIRR-LÅN

Renteinntekt (MILL NOK)	NOK	USD	GBP	EUR
Vektet CIRR av utlånsporteføljene	2,89 %	2,39 %	2,90 %	1,96 %
FUNDINGKOST				
Fundingkost	0,94 %	1,50 %	0,23 %	-1,09 %
Administrasjonskostnad til statskassen	0,15 %	0,15 %	0,15 %	0,15 %
Fundingkost	1,09 %	1,65 %	0,38 %	-0,94 %
Netto rentemargin	1,80 %	0,74 %	2,52 %	2,90 %
Gjennomsnittlig portefølje i valuta	14 710	3 461	26	120
Gjennomsnittlig portefølje i NOK	14710	29 126	286	1 140
Netto renteinntekt	266	214	7	33
Tapsavsetning (2 bp)	3	6	0	0
Netto renteinntekt fratrukket tapsavsetninger	263	208	7	33
Total netto renteinntekt CIRR-lån	511			

MARKEDSLÅN

Renteinntekt (MILL NOK)	NOK		USD		GBP		EUR	
	3 M NIBOR	6 M NIBOR	3 M LIBOR	6 M LIBOR	3 M LIBOR	6 M LIBOR	3 M LIBOR	6 M LIBOR
Vektet gj.sn. margin	66,11	74,08	88,54	77,45	-	73,56	-	40,34
FUNDINGKOST								
	3 M NIBOR	6 M NIBOR	3 M LIBOR	6 M LIBOR	3 M LIBOR	6 M LIBOR	3 M EURIBOR	6 M EURIBOR
NOK Swapsread	-65,40	-65,40	-65,40	-65,40	-68,42	-68,42	-68,42	-68,42
FX Swap	-	-	18,25	18,25	4,95	4,95	-17,75	-17,75
Basis swap (3M vs 6M)	-	-16,11	-	-21,60	-	-13,46	-	-11,00
Swapsread IBOR	-65,40	-81,51	-47,15	-68,75	-63,47	-76,93	-86,17	-97,17
Administrasjonskostnad til statskassen (bps)	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00	15,00
Fundingkost	-50,40	-66,51	-32,15	-53,75	-48,47	-61,93	-71,17	-82,17
Netto rentemargin (bps)	116,51	140,59	120,69	131,20	48,47	135,49	71,17	122,51
Gjennomsnittlig portefølje i valuta	5 005	2 432	1 608	715	-	19	-	64
Gjennomsnittlig portefølje i NOK	5 005	2 432	13 532	6 018	-	206	-	606
Netto renteinntekter	58	34	164	79	-	3	-	7
Tapsavsetninger - 2bp	1	0	3	1	-	0	-	0
Netto renteinntekter fratrukket tapsavsetninger	57	34	161	78	-	3	-	7
Total netto renteinntekt markedslån	340							
(MILL NOK)							2017	2016
Totale netto renteinntekter							851	857
Gebyrinntekter							21	20
Totale inntekter							872	877
Forvaltningskostnader							110	101
Resultat for eksportkredittordningen							762	776

Følgende løpetider og valutakurser er lagt til grunn i beregningene for 2017:

	NOK	USD	GBP	EUR
Gjennomsnittlig løpetid (CIRR)	5 år	5 år	5 år	3 år
Gjennomsnittlig løpetid (Marked)	3 år	3 år	2 år	2 år
Valutakurs (snitt)	1	8,4147	10,8703	9,4886

10.2. FELLES NÆRINGSFORDELING MED GIEK 2017

UTLÅNSSALDO PER 31.12.2017 (MILL NOK)

Bransje	Olje & gass	Fornybar energi	Annen industri	Totalt
Utlånssaldo	64 606	1 021	3 733	69 359
– Andel maritimt	56 409	367	2 790	59 565
Antall lån i forvaltning	170	6	38	214
– Andel maritimt	154	4	20	178

Søknader 2017 (MILL NOK)

Bransje	Olje & gass	Fornybar energi	Annen industri	Totalt
Søknadsvolum	75 118	5 095	44 205	124 418
– Andel maritimt	24 241	3 246	26 168	53 655
Antall søknader	63	35	143	241
– Andel maritimt	32	20	83	135

10.3. REDEGJØRELSE FOR EIERSTYRING OG SELSKAPSLLEDELSE

Eksportkreditt Norge AS (Eksportkreditt Norge) er heleid av staten. I Stortingsmeldingen om et mangfoldig og verdiskapende eierskap (Meld. St. 27 (2013 – 2014)) fremgår av pkt. 8.2.3 at alle heleide statlige selskaper bør følge Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse (NUES) der denne passer, og som en del av dette gi en samlet redegjørelse for selskapets eierstyring og selskapsledelse, herunder redegjøre for eventuelle avvik fra anbefalingen.

Eksportkreditt Norge følger statens prinsipper for god eierstyring og selskapsledelse og har utarbeidet en redegjørelse for etterlevelse av NUES.

I pkt. 1–15 nedenfor redegjøres det for hvordan de enkelte punktene i NUES er fulgt opp av selskapet. Redegjørelsen gir en overordnet

beskrivelse av hvordan prinsippene er oppfylt, hva som eventuelt er grunnen til avvik, samt hvordan Eksportkreditt Norge har innrettet seg der forholdene avviker fra NUES.

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Eksportkreditt Norge er opprettet i medhold av Lov om Eksportkreditt Norge AS (eksportkredittloven). Selskapet er heleid av den norske stat ved Nærings- og fiskeridepartementet. God eierstyring og selskapsledelse skal bidra til at Eksportkreditt Norge jobber målrettet mot selskapets hovedmål om å fremme norsk eksport gjennom konkurransedyktig, tilgjengelig og effektiv eksportfinansiering.

Selskapets styre påser at Eksportkreditt Norge har god eierstyring og selskapsledelse blant annet ved å vedta rammeverk for risikostyring og

internkontroll. Styret har klargjort selskapets verdigrunnlag gjennom årlig behandling av selskapets strategidokument og vedtagelse av selskapets etiske retningslinjer og policy for samfunnsansvar. Styret har også vedtatt styreinstruks og instruks for administrerende direktør. Eksportkreditt Norges etiske retningslinjer og policy for samfunnsansvar fremgår på selskapets internettsider.

Eksportkreditt Norge har etablert et helhetlig rammeverk for risikostyring og internkontroll. Selskapets mål er at alle ansatte har et bevisst forhold til internkontroll og operasjonell risikostyring som en integrert del i sin arbeidshverdag.

2. Virksomhet

Eksportkreditt Norge sin virksomhet og formål er beskrevet i vedtektene pkt. 3 hvor det fremgår at; «Selskapet skal ha til formål å forvalte en statlig ordning for finanstjenester til norsk eksport av kapitalvarer og tjenester. For å fremme formålet kan selskapet i eget navn

- 1. yte offentlig støttede eksportkreditter i henhold til internasjonale avtaler, og
- 2. yte lån på markedsmessige vilkår som et alternativ til lån som nevnt i nr. 1.

Hvis særlige grunner tilsier det, kan lånene ytes i statens navn.»

Eksportkreditt Norge sitt hovedmål er å fremme norsk eksport gjennom konkurransedyktig, tilgjengelig og effektiv eksportfinansiering. Selskapets oppdrag og mål konkretiseres gjennom årlige oppdragsbrev selskapet mottar fra eier. Selskapets styre vedtar årlig en strategiplan for

selskapet. Det redegjøres for selskapets strategi i årsrapporten for selskapet.

Eksportkreditt Norge mottar årlige bevilgninger over statsbudsjettet for forvaltningen av eksportkredittordningen.

3. Selskapskapital og utbytte

Eksportkreditt Norge sin egenkapital var pr. 31.12.2017 46,9 millioner kroner og egenkapitalen anses tilpasset selskapets behov. Selskapets driftsmodell innebærer at utlån og utlånsrelaterte poster bokføres direkte i statsregnskapet og selskapsregnskapet innbefatter kun tilskudd fra staten og kostnader relatert til selskapets løpende drift.

Selskapets driftsmodell innebærer årlige tilskudd fra eier som er tilpasset selskapets kostnadsnivå og utbytte vil derfor normalt ikke være aktuelt. Generalforsamlingen vil fastsette et eventuelt uttak av utbytte og vil ikke være bundet av styrets forslag om utdeling av utbytte, jf. aksjeloven § 20-4 (1) nr. 4.

4. Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående

Selskapet har kun én aksjeklasse. Alle aksjene i selskapet eies av den norske stat og forvaltes av Nærings- og fiskeridepartementet.

Eksportkreditt Norge gjør ikke transaksjoner med nærstående.

Styreinstruksen i Eksportkreditt Norge slår fast at styrets medlemmer er underlagt aksjelovens

og forvaltningslovens regler om habilitet. Et styremedlem skal på eget initiativ si ifra om forhold som kan medføre inhabilitet.

Ettersom alle aksjene i selskapet eies av staten anses NUES anbefalingene i andre og tredje ledd i dette punkt som ikke relevante for selskapet.

5. Fri omsettelighet

I henhold til eksportkredittloven § 2 og selskapets vedtekter pkt. 5 skal alle aksjene i selskapet eies av staten v/Nærings- og fiskeridepartementet. På denne bakgrunn anses NUES anbefalingen på dette punkt som ikke relevant for selskapet.

6. Generalforsamling

Den norske stat ved Nærings- og fiskeridepartementet er generalforsamlingen i Eksportkreditt Norge. Generalforsamlingen avholdes innen utgangen av juni hvert år. Selskapets revisor er til stede på generalforsamlingen. I tillegg inviteres representant fra Riksrevisjonen på møtet. Likeledes deltar styreleder og administrerende direktør. Øvrige styremedlemmer inviteres og deltar etter eget ønske.

Den ordinære generalforsamlingsprotokollen gjøres tilgjengelig på selskapets nettsider.

Det følger av aksjeloven § 20-5 (1) at Nærings- og fiskeridepartementet står for innkallingen til både ordinær og ekstraordinær generalforsamling og bestemmer innkallingsmåten. På denne bakgrunn anses NUES anbefalingene om innkalling til generalforsamling som ikke relevante for selskapet.

7. Valgkomité

Selskapet har ingen valgkomité. Utvelgelse av styremedlemmer følger de prosesser Nærings- og fiskeridepartementet har for sammensetning av styret i heleide selskaper. Styret velges av generalforsamlingen i henhold til aksjeloven § 20-4 (1). Ett styremedlem og en observatør velges av og blant de ansatte i medhold av aksjelovens bestemmelser. På denne bakgrunn anses NUES anbefalingene på dette punkt som ikke relevante for selskapet.

8. Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet

Eksportkreditt Norge har ikke bedriftsforsamling. Selskapets styre skal i henhold til selskapets vedtekter pkt. 6 bestå av minst 5 og maksimalt 7 medlemmer etter generalforsamlingens nærmere beslutning. Medlemmer som velges av og blant de ansatte velges i henhold til aksjeloven og forskrifter fastsatt i medhold av aksjelovens bestemmelser om de ansattes rett til representasjon i styre. Øvrige medlemmer, herunder styrets leder, velges av generalforsamlingen. Styrets medlemmer velges for inntil to år av gangen.

Styret har i 2017 bestått av 5 aksjonærvalgte medlemmer hvorav 3 er kvinner og 2 er menn. Det deltar i tillegg et ansattevalgt styremedlem og en ansattevalgt observatør i styrets møter. Styret består samlet sett av 4 kvinner og 3 menn. Styret representerer bred erfaring fra næringslivet slik at styret samlet sett reflekterer selskapets virksomhetsområde og strategiske mål.

Administrerende direktør og ledende ansatte i Eksportkreditt Norge er ikke medlemmer av styret. Med unntak av representanter valgt av og blant de ansatte er styremedlemmene uavhengig av virksomheten og eier.

Styremedlemmenes bakgrunn er beskrevet i årsrapporten og på selskapets nettside.

NUES anbefaling under dette punkt om at styremedlemmer bør oppfordres til å eie aksjer i selskapet anses som ikke relevant for Eksportkreditt Norge ettersom staten eier alle aksjene i selskapet.

9. Styrets arbeid

Forvaltningen av Eksportkreditt Norge hører under styret. Styret skal påse at selskapet drives i samsvar med bestemmelser fastsatt i eller i medhold av lov, selskapets vedtekter samt generelle retningslinjer fastsatt av generalforsamlingen.

Styret møtes vanligvis ni ganger i året. Det innkalles til hyppigere møter ved behov. Det er vedtatt styreinstruks som blant annet fastsetter roller og ansvarsfordeling mellom styret og daglig leder og sikrer habilitet i behandling av saker. Styret har vedtatt instruks for administrerende direktør.

Styret utarbeider årlig en plan for sitt arbeid med særlig vekt på mål, strategi og gjennomføring. Styret avholder årlig en strategisamling. Administrerende direktør utarbeider bakgrunnsmateriale til slike samlinger.

Eksportkreditt Norge har vurdert opprettelse av

et revisjonsutvalg. Selskapet har ingen børsnoterte verdipapirer eller krav til ekstern rapportering utover rapportering til Nærings- og fiskeridepartementet som eier og avleggelse av årsregnskap i henhold til regnskapsloven. Utlånsordningen selskapet forvalter er for øvrig underlagt Riksrevisjonen. I tillegg er det etablert en internrevisjon for selskapet som omfatter både utlånsordningen og selskapets drift. Styret finner derfor at revisjonsutvalg ikke er hensiktsmessig og har besluttet å ikke opprette dette.

Styret opprettet i 2015 et kompensasjonsutvalg bestående av styrets leder og to av styrets øvrige medlemmer (hvorav den ene er det ansattevalgte medlemmet av styret). Det ansattevalgte medlemmet er uavhengig av selskapets ledelse. Utvalget behandler spørsmål knyttet til godtgjørelse og personal, herunder likestilling og mangfold, incentividninger og pensjonsvilkår både for ledende ansatte og øvrige ansatte.

Styret evaluerer årlig sitt eget arbeid og sin egen kompetanse.

10. Risikostyring og internkontroll

Styret har det overordnede ansvaret for at Eksportkreditt Norge har hensiktsmessige og effektive systemer for risikostyring og internkontroll. Eksportkreditt Norge bygger sitt internkontroll- og risikostyringssystem på det internasjonalt anerkjente rammeverket COSO. Selskapet har etablert en styringsmodell hvor styret gir føringer på prinsipielt nivå innenfor risikostyring og internkontroll. Styret fastsetter risikoappetitt og prinsipper for håndtering av

risiko som sammen med den risikotilpassede internkontrollen skal gi tilstrekkelig sikkerhet for måloppnåelse innen følgende områder, samt minimere risikoen for feil:

- › Målrettet og effektiv drift
- › Pålitelig økonomiforvaltning
- › Overholdelse av lover og regler

Detaljerte policyer knyttet til implementering av styrets føringer vedtas av administrerende direktør og implementeres i den enkelte enhet. I rammeverket for risikostyring og internkontroll er selskapets virksomhet inndelt i ulike prosessområder, og innenfor hvert prosessområde er det utformet policyer, prosedyrer og retningslinjer som gir rammebetingelser for risikostyringen og internkontrollen innenfor prosessområdene i tråd med styrets føringer. Styret vedtar etiske prinsipper, som blant annet inkluderer selskapets verdigrunnlag, retningslinjer for etisk adferd og samfunnsansvar. Videre vedtar styret prinsipper for risikostyring, som blant annet inneholder styrets føringer for internkontroll, risikostyring og compliance.

11. Godtgjørelse til styret

Generalforsamlingen fastsetter godtgjørelse til styret. Godtgjørelsen er ikke resultatavhengig. Styremedlemmer, eller selskaper de er tilknyttet, har ikke påtatt seg særskilte oppgaver for selskapet i tillegg til styrevervet. Det er fastsatt særskilt godtgjørelse for arbeid i kompensasjonsutvalget. I note til årsregnskapet fremgår godtgjørelsene til hvert enkelt styremedlem.

12. Godtgjørelse til ledende ansatte

Eksportkreditt Norge følger statens retningslinjer av 15.2.2015, som gjelder lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte i foretak og selskaper med statlig eierandel. I samsvar med vedtektenes pkt. 9 utarbeider styret en erklæring om lederlønninger i samsvar med allmennaksjeloven § 6-16a, som er gjenstand for behandling på ordinær generalforsamling i selskapet. Detaljert oversikt over godtgjørelse til ledende ansatte finnes i note til årsregnskapet.

Eksportkreditt Norge har en ordning med variabel kompensasjon for alle ansatte. Ordningen er ikke knyttet til verdiskapning for aksjeeierne eller resultatutvikling for selskapet ettersom selskapet ikke har ordinære inntekter. Maksimalt oppnåelig individuell utbetaling er begrenset til 1,5 fast månedslønn. Variabel kompensasjon er gjenstand for årlig vurdering og rammen fastsettes av selskapets styre. Variabel kompensasjon fastsettes på bakgrunn av en helhetsvurdering, og basert på påvirkbare kriterier knyttet opp til selskapets mål, prestasjoner og adferd (fastsatt i begynnelsen av året) innenfor konkrete områder. Selskapets mål er operasjonalisert i form av målkort, hvor hensikten er å bygge opp under målene fastsatt av eier. Ordningen er lik for alle ansatte.

13. Informasjon og kommunikasjon

Eksportkreditt Norge er heleid av staten. Verdipapirlovgivningen og annet regelverk knyttet til likebehandling av aktører i verdipapirmarkedet er således ikke relevant. Det er derfor ikke etablert en finansiell kalender for selskapet. Eksportkreditt Norge publiserer informasjon kvartalsvis over

innkomne søknader, utlånstall og ordreservere via selskapets nettside.

Anbefalingen i NUES vedrørende retningslinjer for selskapets kontakt med aksjeeiere utenfor generalforsamlingen anses ikke relevant for selskapet.

14. Selskapsovertakelse

Vedtektenes i Eksportkreditt Norge fastsetter at aksjene i selskapet kun kan eies av staten ved Nærings- og fiskeridepartementet. På denne bakgrunn anses NUES anbefalingene på dette punktet som ikke relevante for selskapet.

15. Revisor

Eksportkreditt Norge har en uavhengig ekstern revisor valgt av generalforsamlingen. Revisor deltar på styremøter som behandler årsregnskapet og gjennomgår eventuelle vesentlige endringer i selskapets regnskapsprinsipper, vurdering av regnskapestimater og alle vesentlige forhold hvor det har vært uenighet mellom revisor og administrasjonen.

Styret og revisor har minst ett møte i året uten daglig leder eller andre fra den daglige ledelse til stede.

Styret har fastsatt retningslinjer for den daglige ledelsens adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjon.

Styret orienterer generalforsamlingen om revisors godtgjørelse fordelt på revisjon og andre tjenester.

Besøksadresse

Hieronymus Heyerdahls gate 1
5. etasje, 0160 Oslo, Norway
Inngang fra Otto Sverdrups gate

+ 47 22 31 35 00
eksportkreditt.no

Postadresse

Export Credit Norway AS
P.O. Box 1315 Vika
0112 Oslo, Norway